

A photograph of a person wearing a white, textured robe, likely representing Jesus, working with wood. The person is using a wooden mallet and a chisel to shape a wooden plank. The background is dark, and the lighting highlights the texture of the robe and the wood. A green semi-transparent banner is overlaid on the bottom half of the image, containing the title and author information.

NJEGOVIM STOPAMA

PRIRUČNIK ZA UČENIKE 3/3

WILLIAM MACDONALD

WILLIAM MacDONALD

Treći dio

NJEGOVI^M STOPAMA

Priručnik za učenike

EURO LIBER

Izvornik:

The Disciple's Manual
Copyright © 2004
William MacDonald

Copyright za Hrvatsku © 2013

Euroliber d.o.o.

Izdavač

Euroliber d.o.o.
Petrova 10, 21000 Split, 021/782-530
mail@euroliber.info

Tisak: Printera grupa

Naklada 200 kom.

Prijevod: Davor Edelinski

Lektura

Miroslav Balint-Feudvarski
Ivana Balint-Feudvarski

Design naslovnice: Ivan Marečić

Prijelom: Christoph Krumm

Urednik: Christoph Krumm

ISBN 978-953-6423-28-6

ISBN 978-953-6423-29-3 (komplet)

CIP zapis dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 865645

Sadržaj

Četvrti dio: Kršćanska služba

1. Poznajte svoje darove	6
2. Služite svima	9
3. Izazov osobne evangelizacije	11
4. Propovijedaj riječ — slava službe	17
5. Ne znajući, ugostili su anđele	24
6. Život vjere	29
7. Revnujte za Isusa	33
8. Klonite se publiciteta	36
9. Povlastice i odgovornosti lokalne zajednice	40
10. Osnivanje zajednica	43
11. Rast crkve putem evangelizacije	46
12. Učeništvo „jedan na jedan“	49
13. Obučavanje vodstva	51
14. Paracrkvene organizacije	54
15. Manje je možda bolje	58
16. Završni savjeti	64

Dodaci

Posvjedoči, ne skači u oči	68
Evangelizacija kao način života	73
Učeništvo kao način života	76
Volim zajednice	81
Trebamo li zaposliti pastora?	84
Razmišljati poput Boga	88

Kršćanska literatura: mogućnosti i ograničenja.....	91
Temeljno, važno i nepresudno	94
Po jedan pastor za svaku crkvu?	104

Čtvrti dio: Kršćanska služba

1. **Poznajte svoje darove**

Jedna od službi Svetog Duha koja se odvija prilikom obraćenja jest dodjeljivanje posebnih duhovnih talenata, općenito poznatih pod nazivom „darovi“. Ovdje se ne radi o prirodnim talentima. Nevjernik može naslijediti sposobnost da bude izumitelj, umjetnik ili matematičar. Te sposobnosti se mogu prenijeti genetskim putem.

Darovi Duha su različiti. U pitanju su posebne moći koje nam jedino Duh može dati i koje daje samo onima koji su nanovo rođeni. Darovi često omogućuju osobi da čini stvari koje inače ne bi mogla činiti. One su toliko protivne prirodnim sposobnostima osobe da će ljudi zaključiti kako je Gospodin taj koji radi u njoj. Pročitao sam da se C. H. Spurgeon toliko plašio javnog propovijedanja da je često prije izlaska na propovjedaonicu povraćao krv. Drugi su imali ozbiljne govorne mane, ali kad bi govorili savršeno su vladali svojim riječima. Kad se služimo svojim darovima, ljudi trebaju doći do zaključka da je na djelu Božja sila, a ne kršćaninova.

Darovi su popisani u Rimljanima 12,3-8; 1. Korinćanima 12,7-11.28, i u Efežanima 4,11. Ima i drugih koji nisu navedeni u ovim ulomcima. Darovi navedeni u Efežanima su, čini se, posebni darovi za službu, prvenstveno povezani s uspostavom novozavjetne crkve i s osnivanjem novozavjetnih zajednica. Apostoli i proroci su primili Novi zavjet po Božjem nadahnuću i dali nam „vjeru koja je jednom zauvijek predana svetima“. Oni više nisu s nama u osnovnom značenju riječi. Više nam nisu potrebni, jer je njihova služba očuvana na stranicama Novog zavjeta.

U jednom drugom, manjem smislu, apostol je osoba koju je Gospodin poslao propovijedati radosnu vijest i osnivati lokalne crkve. Isto tako, u sekundarnom smislu, prorok je onaj koji obrađuje Božju riječ i govori slušateljima što ona znači za njih.

Neki su darovi poznati kao darovi znamenja. Primjer za ovo jest dar jezika. Zbog zloupotrebe ovog dara, Sveti Duh je dao sedam ograničenja za upotrebu dara jezika u crkvi. Evo ih:

1. Zabranjuje se govoriti u jezicima (1. Kor. 14,39).
2. Ako tko govori u jezicima, netko mora tumačiti (1. Kor. 14,13. 27-28).
3. Najviše troje smiju govoriti u jezicima na jednom sastanku (1. Kor. 14,27).
4. Moraju govoriti jedno po jedno (1. Kor. 14,27).
5. Njihove riječi moraju služiti na izgradnju (1. Kor. 14,26).
6. Žene moraju šutjeti na crkvenim sastancima koje vode muškarci (1. Kor. 14,34).
7. Sve mora biti pristojno i uredno (1. Kor. 14,40).

Svatko od nas ima barem jedan dar. Neki vjernici ih imaju više. Kao što smo rekli, darove dobivamo odmah kada prihvatimo Krista. Nema smisla moliti se za bilo koji dar. Kad je Pavao rekao: „Čeznite za većim darovima“, on nije govorio nijednom pojedincu, već korintskoj crkvi. Radi se o množini, a ne o jednini. (To nije očito na engleskom jeziku.) Crkvi će se možda činiti da joj nedostaje netko s određenim darom. U takvom slučaju sveti se trebaju moliti da im Gospodin dovede nekog s takvim darom.

Darovi se daju za dobrobit svih (1. Kor. 12,7), a ne za osobnu izgradnju ili uzvišenje. Darovi se daju svakome kako Duh to u svojoj suverenosti želi (1. Kor. 12,11). Nitko se ne treba osjećati značajnije ili manje značajno od drugih (1. Kor. 12,27). Gospodin ne želi da svi imaju isti dar: postoji jedinstvo u različitosti, baš kao što je to slučaj s udovima tijela (1. Kor. 12,29-30).

Darovi se trebaju koristiti u ljubavi (1. Kor. 13). Ljubav ne misli na sebe, već na druge. Ako tijekom sastanka govorimo stranim jezikom bez prijevoda, to znači da ne mislimo na druge. Proricanje je bolje od jezika bez tumačenja, jer ljudi razumiju ono što čuju.

Kako će netko znati koji je njegov dar? Najprije se mora usrdno moliti za to. Treba proučavati darove. Zatim se treba uključiti

8 Četvrti dio: Kršćanska služba

u razne službe koje su povezane s tim darovima. Neke službe će ga opterećivati. U drugima će postizati „maksimalnu učinkovitost uz minimalan napor“ (Bill Gothard). Kršćani koji znaju razlučivati možda će potvrditi vaše vodstvo tako što će vam reći koji su vaši darovi.

Trebamo koristiti svoj(e) dar(ove) sa svom snagom koju nam Bog daje, istovremeno zahvaljujući Gospodinu za ljude koji imaju drugačije darove.

„Nijedan dar nije iznad Božjih načela“ (Alfred Mace). Propovjednik može biti uvjeren da je suviše nadaren da bi se zadržavao u malim zajednicama koje nastoje živjeti u poslušnosti Božjoj riječi. Možda će osjećati poziv da ode u neku megacrkvu koja radi kompromise u nauku kako bi imala što više ljudi. Takvome bi bilo mudro držati se Božjih načela i dopustiti Gospodinu da odluči koliko će veliko njegovo slušateljstvo biti.

2. Služite svima

Kao što smo već vidjeli, Isus je bio vjerni sluga koji je stavio uho na vrata i rekao: „Volim svoga gospodara, neću da budem slobodan.“ On to i danas govori, kao što je i one sudbonosne noći u gornjoj sobi rekao: „Dao sam vam primjer, da i vi činite kako ja učinih vama“ (Iv. 13,15).

Borden s Yalea slijedio je ovaj primjer. Iako je bio bogataško dijete, znali su ga vidjeti kako pere posude u misijskoj pučkoj kuhinji. Profesoru Biblije nije bilo ispod časti kleknuti i obrisati pod kupaonice nakon što su studenti ondje ostavili pravi potop i odjurili na sat.

Steve Farrar duhovito ilustrira našu reakciju na ulogu sluge. Pisao je knjigu i došao je do sljedećeg ulomka:

Pitao bih vas nešto. Želite li se promijeniti? Jeste li spremni na promjenu? Jeste li voljni postati sluga? Ukoliko ne griješim, ova cijela stvar oko služenja ne dolazi vam prirodno. Ono vam vjerojatno nije nagonaska reakcija na životne situacije. Meni svakako nije. Ali znate što? Uistinu nemam izbora. Pozvan sam na to...

Farrar nastavlja:

Vjerujete li da Bog ima smisla za humor? Mogu vam jamčiti da ima. Dapače, dokazat ću vam to. Vidite li posljednju rečenicu u zadnjem pasusu? Rečenica glasi: „Pozvan sam na to.“ Dok sam dovršavao tu rečenicu, čuo sam tihi poziv: „Tata... tata...“ Izišao sam iz ureda i ugledao sina kako povraća u hodniku, između svoje sobe i kupaonice. Budući da sam sâm kod kuće sa sinom, meni je dopala uloga sluge. U proteklih devedeset minuta, tijekom kojih sam trebao dovršavati poglavlje, oprao sam sina, stavio ga u krevet, počistio bljuvotinu s tepiha, otišao u prodavaonicu, iznajmio čistač tepiha, počistio tepih... jasno vam je.

Sad je 21:48. Ovo poglavlje mora biti dovršeno i dostavljeno na poštu do 22:30. Dakle, pošta zatvara za četrdeset i dvije minute.

Kad je moj sin počeo povraćati, moja prva misao bila je: „A gdje je Mary?“ Ne, nisam se dobro izrazio. Moje prvo pitanje glasilo je: „A GDJE JE MARY!? Kad smo se vjenčali, obećala je da će mi biti vjerna u bolesti i u zdravlju, a ovo je bolest.“ Naravno, nisam to naglas izrekao, ali sam pomislio.

Nakon što sam počistio Joshuu i odveo ga u krevet, pogledao sam na sat i vidio da će uskoro sve biti zatvoreno. Pomislio sam: „Gdje je ta žena i što li sad radi? Nemam ja vremena čistiti ovaj nered! Moram dovršiti poglavlje i dostaviti ga na poštu! Moram dovršiti poglavlje o služenju, kako bi ovi čitatelji mogli biti pravi ljudi po Božjoj volji! Ma gdje je ona? Nakon što počistim tepih, i sam ću morati povraćati! Ne bih trebao guliti reciklirane hrenovke i čili s tepiha, već raditi velike stvari za Božje kraljevstvo!“

Kad sam konačno sjeo i pogledao gdje sam stao, pročitao sam zadnji pasus koji sam napisao:

Pitao bih vas nešto. Želite li se promijeniti? Jeste li spremni na promjenu? Jeste li voljni postati sluga? Ukoliko ne griješim, ova cijela stvar oko služenja ne dolazi vam prirodno. Ono vam vjerojatno nije nagonaska reakcija na životne situacije. Meni svakako nije. Ali znate što? Uistinu nemam izbora. Pozvan sam na to.¹

Kada se ponizimo i služimo, tada se vidi da smo uistinu nalik Kristu.

¹ Farrar, Steve, *Finishing Strong*, Sisters, OR: Multnomah Books, 1995., str. 127-128.

3. Izazov osobne evangelizacije

David Dunlap

Svjedočenje za Krista je način života. Ako je tko kršćanin, samim time je i Kristov svjedok. Možda nisam dobar svjedok, ali sam svjedok. Isus je rekao: „... pa ćete mi biti svjedoci“ (Dj. 1,8). Naše svjedočenje je bitno. Mi imamo vrlo velik utjecaj na one koji ne poznaju Krista. Nije pitanje kada ili gdje svjedočiti. Ako smo kršćani, tada smo svjedoci. Međutim, na koji način možemo učinkovitije navješćivati evanđelje? Da bi netko mogao svjedočiti, on mora poznavati istinu: „... upoznat ćete istinu i istina će vas osloboditi“ (Iv. 8,32). Živimo u vremenu metoda. Naša evangelizacija se u velikoj mjeri temelji na metodama. Mnogi su pohađali seminare o boljim metodama evangelizacije. Međutim, unatoč tome, crkva je počela sve lošije shvaćati sadržaj svoje poruke, i sve je lošije prenositi dalje. Zaboravili smo da Novi zavjet definira evangelizaciju kao „reći/navijestiti/razglasiti radosnu vijest“. Vijest, po svojoj definiciji, označava sadržaj. Bilo kakvo navješćivanje nespašenima mora imati sadržaj utemeljen na Bibliji.

Bog - sveti Stvoritelj pun ljubavi

Ne možemo pretpostavljati da današnji ljudi imaju pravilno poimanje o Bogu. Moramo im jasno staviti do znanja da Bog polaže apsolutno pravo na njihov život. Koncept koji želimo objasniti jest da nas Bog sve posjeduje. Trebamo govoriti o suverenom Stvoritelju koji je sve stvorio ni iz čega, stvarajući nas i održavajući svojom voljom, tako da u svemu ovisimo o Njemu (Post. 1–2; Dj. 17,25; Iz. 40,28; Ps. 100,3). Iz ovoga temelja izviru dva velika stupa Njegovog bića: svjetlost i ljubav. Svjetlost govori o Božjem veličanstvu, istini i svetosti (1. Iv. 1,5; 1. Tim. 6,15-16). Međutim, naš Bog je isto tako i Bog ljubavi. On nas je zbog ljubavi stvorio po svom obličju kako bismo mogli imati zajedništvo s Njim. Stoga je naš jedini prikladan odaziv – štovanje (Pnz. 6,4-5).

Čovjek – grešno stvorenje

Čovjek je bio neposlušan Bogu i svojevolutno se pobunio. Biblija to naziva grijehom. Moramo definirati grijeh i objasniti posljedice grijeha za izgubljeni svijet. Grijeh se sastoji iz dva dijela: prvo, u pitanju je stav da sam ja sam svoj bog i da živim kao da Boga nema. U Rimljanima 1,21 vidimo ovaj stav kad se grijeh definira kao neštovanje Boga. Na taj način poričemo sve što nam je Bog otkrio o sebi. Drugo, grijeh je pobuna protiv Boga: kršenje Njegovog zakona. Kada tijekom evangelizacije navedemo Deset Božjih zapovijedi, to ljudima pomaže da osjete težinu grijeha i želju za oprostjenjem koje se nalazi samo u Kristu (Rim. 3,12; Jak. 2,10; Jer. 17,9).

Posljedica grijeha je smrt. Biblija govori o smrti kao o duhovnom i tjelesnom odvojenju. Kada su ova dva elementa spojena, oni tvore bit života. Tjelesna smrt je odvojenje od tijela. Simptomi bolesti i fizičke patnje ukazuju na blizinu tjelesne smrti. Duhovna smrt je vječno odvojenje od Boga. Simptomi ove vrste smrti su mržnja, rat, otuđenost, besciljnost, krivnja i očajanje (Iz. 59,2; Ef. 2,1).

Krist — milosrdni otkupitelj

Kad čitamo Stari zavjet, jasno vidimo da je Krist došao ispuniti tri uloge: ulogu proroka, svećenika i kralja. U posljednjih stotinjak godina u evangelizaciji se uglavnom govori o Njemu samo kao o Spasitelju. Zbog toga su se mnogi površno „odlučili za Krista“. Moramo prikazati Krista u sve tri uloge: u Njegovom savršenom životu, žrtvenoj smrti i pobjedonosnom uskrsnuću. Kao Prorok, On je objavio Boga u poučavanju i životu (Pnz. 18,15-19; Iv. 1,14-18; 7,16-24). Zbog savršenoga života koji je živio, Isus se mogao žrtvovati umjesto nas.

Svećenik je zastupao narod pred Bogom. Moramo objaviti križ, ne kao nejasan prikaz Božje ljubavi, već kao povijesno mjesto na kojem se Bog u smrti svog Sina razračunao s grijesima cijelog svijeta. Bog je i dalje pravedan i svet, ali nas voli u Kristu, koji je ponio naše grijeha (1. Pt. 2,24; Heb. 7,27; 10,10).

Moramo govoriti o Njegovoj kraljevskoj funkciji. Novi zavjet dvadeset četiri puta spominje Isusa Krista kao Spasitelja, ali ga naziva Gospodinom 694 puta — više od dvadeset osam puta nego što ga naziva Spasiteljem. Svi koji žele priznati Isusa za Spasitelja također ga trebaju priznati za Kralja. Isus sada živi kako bi vladao u svojem narodu u ljubavi i istini (Mt. 25,24; Dj. 2,36; Otk. 5).

Naša neophodna reakcija na spasenje

Budući da je čovjekova jedina nada za spasenje Kristovo dovršeno djelo, kako ga može upoznati kao Spasitelja? Moramo pozivati nespasene da svojim razumom i srcem priznaju kako su krivi pred Bogom i da zaslužuju Njegovu osudu. Moraju priznati da su se pobunili protiv Njega, odvratiti se od svog prijestupa i vjerovati u Kristovo otkupiteljsko djelo. Moraju shvatiti da oni ne mogu ništa učiniti. Moraju shvatiti da se ni na koji način ne mogu učiniti prihvatljivima pred Bogom. Zatim ih trebamo pozvati da se pouzdaju u Krista i da se odmore u Njemu, Spasitelju (Iv. 1,12; 3,16; Ef. 2,8-9).

Zapamtimo nekoliko ključnih stvari

Koristite se Biblijom: neka osoba sama pročita tekst i neka vam objasni kako ga je shvatila. Ovo je često prijelomna točka u objašnjavanju evanđelja. Tako se onemogućuju sporedne teme, a osoba se nalazi suočena s Božjim krajnjim autoritetom.

Učite biblijske stihove napamet: učite stihove i mjesta gdje se nalaze kako biste osobi mogli dati odgovarajući dio Božje riječi.

Molite se: naša poruka možda će se nekršćanima činiti sulu-dom, ali ako doista vjerujemo da ih jedino Sveti Duh može navesti da se odazovu, tada ćemo se moliti, i to prije, tijekom i nakon što smo objasnili evanđelje grešniku.

Objasnite: jasno izrecite apsolutne biblijske koncepte kako osoba ne bi u njih učitala svoje ideje. Obavezno objasnite da govorite o apsolutnoj istini i da ne izričete vlastito mišljenje. Vaša poruka mora biti sukladna s Božjom riječju, kako po sadržaju, tako i po onome što naglašavate. Međutim, ohrabrite se: Bog nije

zapovjedio kazetofonima da evangeliziraju kako bi poruka bila „savršena“. Pogriješit ćete, kao i svatko drugi, ali budete li nastojali biti vjerni Bogu i Njegovoj poruci, On će vas poučavati u hodu.

Trudite se i ne posustajte

„Neka nam ne dodija činiti dobro, jer ćemo u svoje vrijeme žeti ako sad ne malakšemo“ (Gal. 6,9). Mnogi kršćani prebrzo dižu ruke od djela evanđelja. Oni će nekoliko puta tijekom vikenda izići i pokucati na par vrata. Nakon što ostvare nekoliko susreta, zaključit će: „Nije ovo za mene. Nisam ja za ovo.“ Nitko nije za ovo: treba se potruditi! Sotona će vam se protiviti na svakom koraku. Trudite se, nastavite se moliti, sijte sjeme, a Bog će dati roda.

Budite autoritativni

O Isusu su govorili: „... jer ih je učio kao onaj koji ima vlast, a ne kao književnici“ (Mk. 1,22). Svjedok mora biti autoritativan, ali ne i arogantan. Ima kršćana koji se umalo ispričavaju kad svjedoče. Takav pristup općenito ne donosi puno rezultata. Nespašeni neće imati povjerenja u poruku izrečenu na nesiguran i neodlučan način. Treba im reći: „Ovako govori Jahve.“

Ostavite vrata otvorena

Ako osoba kojoj svjedočite ne prihvaća poruku, nemojte ju primoravati. Ako osoba počne mudrovati, nemojte joj odgovarati na neljubazan način. Tako biste mogli narušiti sve ono što ste dotad postigli ili onemogućiti bilo kome drugome da u budućnosti pokuša. Nikad se nemojte svađati. „A sluga se Gospodnji ne smije svađati“ (2. Tim. 2,24). Možda ćete dokazati svoje, ali ćete otjerati jednu dušu od Krista. Počne li se situacija zaoštravati, zaustavite se! Ispričajte se. Dajte osobi do znanja da se ne želite svađati i ispričajte se ako ste je bilo kojom riječju ili postupkom povrijedili. Ako je evanđelje to što vrijeđa osobu, neka bude. No, ako je ja vrijeđam, to se mora ispraviti.

Nemojte se služiti teškim teološkim nazivima

Svjedok mora naučiti razmišljati poput nespašenih. Zamislite se na njihovom mjestu. Mnogi znaju za izraz „nanovo rođen“, ali ne znaju što to znači. Govoriti o „žrtvi pomirnici“ i o „opravdanju“ moglo bi ih samo zbuniti. Ljudi će razumjeti što je grijeh, oprostjenje, nebo, pakao i sud. Govorite jednostavno.

Naučite pozivati ljude na obraćenje

Istina neće samo informirati, već i transformirati. Mnogi ljudi će se odazvati ako im uputite poziv. Naučite kako dati ljudima priliku da se odazovu. Nemojte manipulirati ili primoravati na odluku, ali svakako dajte nespašenima priliku da prihvate Božji poziv. Vi ne znate što je u čovjekovom srcu. Možda osoba iznutra pršti od uvjerenja, bez ikakve vanjske naznake ili vidljivih emocija. Nakon što objasnite evanđelje i odgovorite na primjedbe i pitanja, možete jednostavno reći:

„Želiš li večeras prihvatiti Krista?“ U skladu je s Biblijom pozvati ljude na obraćenje nakon što im objasnite evanđelje. Pavao je rekao: „Ali vam... donosimo zapovijed da se obratite od tih praznih stvorova živome Bogu“ (Dj. 14,15). Petar je rekao: „Dakle, obratite se i povratite se da vam se obrišu grijesi“ (Dj. 3,19).

Izbjegavajte digresije

Nemojte skretati s teme. Ako vas Sotona ne može pobijediti, pokušat će vas skrenuti. Ako vam osoba postavi pitanje koje vodi u digresiju, recite da ćete najprije objasniti plan spasenja, a zatim ćete odgovoriti na postavljeno pitanje. Nemojte se upuštati u diskusije o doktrinama drugih crkava ili o propustima poznatih televizijskih propovjednika, prijevodima Biblije itd. Najbitnije je da ono najbitnije ostane najbitnije u vašem objašnjavanju evanđelja.

Objasnite problem grijeha

Moramo jasno i smjelo govoriti o problemu grijeha u sugovornikovom životu (Rim. 6,23). Trebamo govoriti o Božjoj ljubavi,

milosti i milosrđu, ali isto tako moramo govoriti o sudu i o posljedicama grijeha. To je biblijska metoda. Pogledajmo kako je Petar propovijedao: „Vi ste se odrekli Sveca i Pravednika. Tražili ste da vam se kao milosni dar dade jedan ubojica, a začetnika života ubiste“ (Dj. 3,14-15).

Iznesite osobno svjedočanstvo

Naučite kratko i jasno ispričati kako ste se spasili. Istaknite da vam je spasenje bilo potrebno zbog grijeha i objasnite kako vam se život kasnije promijenio. Na početku razgovora možete reći: „Mogu li ti reći što je najveličanstvenija stvar koja mi se dogodila?“ Nakon kraćeg objašnjenja možete reći: „Bilo mi je tako divno kad sam saznao da su mi grijesi oprosteni i da ću otići u nebo da sam morao govoriti drugima o tome.“ Zatim možete dodati: „Znaš li sa sigurnošću da ideš u nebo?“

Služite se Božjom riječju

Odgovarajući na Sotonine kušnje u pustinji, Krist se služio Svetim pismom. Kad su apostoli propovijedali evanđelje u Djeplima apostolskim, koristili su se Starim zavjetom. Jeremija je rekao: „Nije li riječ moja poput vatre – riječ je Jahvina – i nije li slična malju što razbija pećinu?“ (Jer. 23,29).

Mnogi su se vrlo uspješno služili utvrđenim metodama objavljivanja Božjeg spasenja. Jedna od najpoznatijih metoda zove se „rimski put“ — 3,10; 3,23; 5,8; 6,23; 10,9. Mnogi se služe tim planom, ali uz varijacije. Dobro je imati plan kako biste ostali na pravom putu, a zatim možete dodavati druge stihove u skladu s potrebama vašega sugovornika.

Kobna je greška nastupiti s optuživanjem: „Moraš biti svjestan da si grešnik.“ Tada vas osoba više neće slušati, nego će se početi braniti. Bolje je da ih zamolite da pročitaju ovaj stih: „Nema pravedna ni samo jednoga“ (Rim. 3,10); „... jer su svi sagriješili i lišeni su Božje slave“ (Rim. 3,23). Tek nakon toga recite: „Svi smo sagriješili, zar ne?“

4. Propovijedaj riječ — slava službe

Apostol Pavao nikad se nije naviknuo na činjenicu da je Bog povjerio njemu, bivšem progonitelju crkve, evanđelje slave Kristove. Ni mi se ne trebamo naviknuti na to. Zahvalan sam J. H. Jowettu za njegovo pisanje o golemoj povlastici i dostojanstvu propovijedanja Božje riječi. Donosim vam nekoliko izabраниh pasusa:

Čovjek koji kroz vrata božanskog poziva stupa u službu zacijelo će shvatiti „slavu“ svojeg poziva. Nепrestano će se čuditi, a njegovo čuđenje će predstavljati moralni antiseptik, da je postavljen za slugu u riznicama milosti, kako bi navijestio „neistraživo Kristovo bogatstvo“. Ne možete pobjeći od toga čuda u životu apostola Pavla.

Osim beskrajne ljubavi prema Spasitelju i veličanstvene slave njegova vlastitog spasenja, Pavlovo čuđenje održava i hrani izvanredna slava njegova poziva. Unatoč raznim poslovima kojima se bavio, njegov poziv se nije izgubio. Svjetlost povlastice uvijek osvjetljuje put dužnosti. Djelo mu nikad nije ostalo bez aureole, a put mu se nije izgubio u uobičajenosti i sivilu. Čini nam se da mu od pomisli na svoju misiju uvijek zastaje dah, a u sve većim nevoljama slava još više obiluje. To je glazba i pjesma koja nije prestala od trenutka njegovog obraćenja i poziva do trenutka njegove smrti. „Meni najmanjemu od najmanjega među svima svetima dana je ova milost: da poganima navijestim neistraživo Kristovo bogatstvo.“ Ne osjećate li sveto i žarko divljenje u tim izjavama; Pavlov sveti i uzvišeni ponos zbog njegovog poziva, združen s nevjerojatnom poniznošću što je tajanstvena Božja ruka počinula na njemu? Ovo trajno čudo bilo je sastavni dio njegove apostolske opreme, a osjećaj slave njegovog poziva obogatio mu je objavu slave otkupljujuće

milosti. Ako izgubimo osjećaj divljenja prema svome poslanju, postat ćemo poput običnih trgovaca na običnom tržištu koji brbljaju o običnoj robi.

Taj osjećaj velikog osobnog iznenađenja pred slavom našeg poziva držat će nas poniznima, ali će nas i učiniti velikima. Pomoći će nam da ne postanemo sitni činovnici u prolaznim poslovima. Postat ćemo uistinu veliki te nećemo tratiti dane u beznačajnim stvarima... Propovjednici evanđelja koji obavljaju svoj posao ispod visoke kupole neke slavne i predivne vizije o službi steći će određenu veličinu u ponašanju gdje lakomislenost i banalnost neće imati prostora za disanje.

Bavim se kršćanskom službom više od dvadeset godina. Volim svoj poziv. Od sveg srca se veselim službama koje obavljam. Ne poznajem nikakve smetnje koje bi se mogle natjecati za moju snagu i odanost. Imam jednu strast i za nju živim: iznimno mu-kotrпно, ali zato slavno djelo navješćivanja milosti i ljubavi našega Gospodina i Spasitelja Isusa Krista.²

Ian Macpherson dijelio je Jowettovo mišljenje. On je rekao: „Propovijedanje je nešto uzvišeno, veličanstveno, vrijedno strahopoštovanja — nadnaravan čin, prenošenje poruke od Osobe preko druge osobe uz pomoć više osoba, a Osoba koja se objavljuje jest vječni Isus.“³

Osobna priprema za službu

Kad se pripremamo za službu, moramo neprekidno priznavati i ostavljati sve grijehе kojih smo svjesni. „Očistite se, vi koji nosite posude Jahvine“ (Iz. 52,11).

Možda ćete mi reći da znate čovjeka koji je živio u grijehu, ali su se ljudi obraćali kad je on propovijedao. Da, to je moguće. Po-

2 J. H. Jowett, *The Preacher: His Life and Work*, New York: Hodder and Stoughton, 1912., str. 21-22.

3 Macpherson, Ian, *The Burden of the Lord*, Nashville, TN: Abingdon Press, 1955., str. 14.

ruka je uvijek veća od glasnika. Bog poštuje svoju Riječ. Međutim, ako želite plod koji ostaje (Iv. 15,16), morate ostati u Kristu.

Uzastopno, ekspozicijsko propovijedanje stih po stih

Nedvojbeno najbolja metoda jest ekspozicijsko izlaganje Svetog pisma stih po stih. To je najbolji način za izlaganje istine, i to u ravnoteži u kojoj nam ju je Gospodin dao. Na taj način ćemo biti primorani suočiti se i s teškim Isusovim riječima. Pozvani smo da učimo jedni druge cijelom naumu Božjem (Dj. 20,27).

Kad su ga pitali kako se Gospodnji sluga priprema za propovijed, odgovorio je: „Kad pristupam Bibliji zamišljam da sam prazan, zatim se punim čitanjem, napišem sve jasno i molim se dok sve ne uzavre.“

Počnite s molitvom. Uronite u tekst. Najbolje propovijedi se potpuno oslanjaju na Sveto pismo. Bog je obećao da će blagosloviti svoju Riječ. Propovijedajte Krista. Prikažite Njega kao predmet vjere i kao odgovor na probleme. Duhom ispunjena propovijed je ispunjena Spasiteljem.

Suočite se s problemima i teškoćama. Ako ne znate odgovore, priznajte to. Nemojte varati ljude koji vas slušaju. Ako postoji jedno ili dva valjana objašnjenja, recite koja su. Zatim objasnite koje vam se čini bolje i zašto.

Potražite pomoć kad god je to moguće. Koristite se različitim prijevodima Biblije, biblijskim rječnicima, uglednim komentarijima i slušajte razne biblijske učitelje.

Iznesite primjene teksta (Ef. 2,14-18). Na primjer, Krist je srušio zid između vjerujućih Židova i pogana. Ni mi ne smijemo dizati zidove između različitih rasnih i etničkih skupina.

Pripremanje tematske propovijedi

Molite se za potrebe ljudi. Zamolite Svetog Duha da osnaži poruku. Pozvani smo da propovijedamo Krista. Svaka propovijed treba nedvojbeno i neupitno upućivati na Njega. „Možda na

drugim planetima Bog ima neku drugu riječ, ali za ovaj planet Njegova riječ je Isus.“

Slikajte sliku na velikom platnu. Naći ćete se iza propovjednice i vršit ćete nevjerojatno djelo. Stoga usmjerite svu svoju snagu na glavnu zadaću.

Prvenstveno se usredotočite na ono glavno. Propovijedajte Krista.⁴

Pozvani smo propovijedati evanđelje, radosnu vijest o spasenju po vjeri u Njega. Imamo najbolju poruku na svijetu. Ne moramo biti poput nesretnika u 2. Samuelovoj 18,22 koji je htio trčati, ali nije imao poruku koju bi odnio.

Svaka poruka treba imati jedinstvenu misao, povezanost i naglasak. Jedinstvena misao znači da propovijed treba imati samo jednu temu koja će se očito provlačiti kroz nju. Osim toga, svaki pasus treba imati jedinstvenu misao. Povezanost znači da dijelovi teksta trebaju biti povezani tako da tijekom misli bude gladak i neometen. Naglasak se postiže gradacijom prema vrhuncu, kada neće biti nikakve nejasnoće glede toga što želite da vaši slušatelji znaju i čine.

Uvod u propovijed

Paul O’Neil, novinar časopisa *Life*, rekao je: „Uvijek zgrabite čitatelja za grlo u prvom paragrafu, u drugom mu zarinite palčeve u dušnik, a onda ga držite stisnutog uza zid sve do posljednjeg retka.“ Ovo se zove O’Neilov zakon.

Izlaganje propovijedi

Trebamo propovijedati poletno. Grijeh je izlagati našu slavnu poruku kao da je nešto obično u pitanju. Mislim da je Spurgeon rekao: „Raspamsajte se za Boga i svijet će se okretati za vama da vidi kako gorite.“ U svojoj knjizi *Lectures to My Students* (Pouke propovjednicima) rekao je još: „Kad govorite o nebu, neka vam lice zasja, neka vam oči zablistaju od slave koju odražavate; a kad govorite o paklu, dovoljan je i vaš uobičajeni izraz lica.“

⁴ Izvor nepoznat.

Trebamo se držati u pozadini. James Denney je rekao: „Kad propovijedate, ne možete u isti mah ostaviti dojam da ste pametni i dojam da je Krist divan.“⁵

*Kad govorim o Tvom besplatnom spasenju,
neka sve misli o Tebi
ispune moje srce i razum;
a kad se sva srca poklone i pokrenu
pod utjecajem Tvoje riječi
sakrij me iza križa. (Nepoznat autor)*

Kad reklamirate sebe, nikome ne pomažete. Samoreklama je smrtonosna u službi Gospodina Isusa. Napuhani i razmetljivi tekstovi o nama samima i o našem radu; egoistična naklapanja o našoj moći i dostignućima — što su sve oblici agresivnog samonametanja – sve je to pogubno za uistinu najveće djelo koje nam je povjereno. Naši suradnici u ovom djelu znaju kad je naš rad spojen sa samoživošću. Sotona je oduševljen kad nas uspije navesti da propagiramo sami sebe. Naša najveća moć se umanjuje i vene kad je izložimo blještavilu sebičnog publiciteta. Ona to ne podnosi i brzo gubi svoju snagu i ljepotu. Pozivam vas da se toga klonite. Nikada nemojte govoriti ljudima koliko ste pametni... Možemo biti uvjereni u jedno: kad stavljamo sebe u prvi plan, tada skrivamo našega Gospodina: kad trubimo u vlastitu trubu, tada ljudi ne mogu čuti „Božji tihi, maleni glas“.⁶

Zaključivanje propovijedi

Nemojte do besvijesti govoriti ako više nemate što važno reći. Čitao sam o jednom puritanu koji je započeo propovijed o Jobu s 800 slušatelja, a do kraja ih je ostalo samo 8. „Strpljivost njegove publike nije bila poput strpljivosti patrijarha o čijem je iskustvu toliko dugo govorio. Sve ga je asociralo na nešto drugo“ (Wm. R. Marshall). Za nekoga drugog propovjednika se govorilo kako na zamišljen način nije govorio ništa, i to nedovršenim rečenicama.

⁵ Stewart, James A., *Evangelism*, str. 14.

⁶ Jowett, J. H., *The Preacher: His Life and Work*, str. 236-7.

Poslije rata djevojčica i njezina majka došle su u crkvu. Pričljivi je propovjednik mljeo otprilike sat i pol. Djevojčica je prestala slušati i stala se ogledati po unutrašnjosti crkve.

Ugledala je niz zastava ispod kojih su se nalazile mjedene ploče. „Čemu služe ove zastave, majko?“ Majka je imala razumijevanja za nemirno ponašanje svoje kćeri. Odgovorila je: „One su uspomena na sve koji su poginuli u Službi.“ Djevojčica je upitala: „Na kojoj službi, onoj u 9 sati ili onoj u 11?“

Opće smjernice

Naše propovijedanje i poučavanje je ograničeno time u kojoj mjeri smo i sami poslušni Svetom pismu. Ne možemo odvesti druge dalje od mjesta do kojeg smo i sami stigli. Ako pokušamo, tada nam mogu reći: „Liječniče, izliječi sam sebe!“

Trebamo biti puni poleta za Gospodina. Opasnost je u tome što revnost može ishlapjeti s vremenom. „... u duhu budite gorljivi“ (Rim. 12,11c, NZ Vrtarić). Dobro je gledati na naše srce kao na žrtvenik na kojem treba održavati oganj. „Neka na žrtveniku trajno gori vatra; neka se ne gasi“ (Lev. 6,6).

Dobra propovijed je ona koja razvija um, zagrijava srce, izvlači uši i izaziva volju. Nije to propovijed nakon koje će slušatelji reći: „Bila je to dobra propovijed“, već nakon koje će reći: „Moram nešto poduzeti.“

Propovijedajte vlastitom srcu i iznenadit ćete se koliko ćete srca dotaknuti.

Nemojte zbijati šale igrajući se riječima iz Svetog pisma. Budite oprezni s humorom. Ljudi će daleko duže pamtit i vaše šale nego samu propovijed. Vance Havner je rekao: „Božji ljudi iz Svetog pisma ne podsjećaju na današnju zaigranu, bučnu vrstu posvećenih blesana koji ponekad pričaju sumnjive šale i igraju se riječima Svetog pisma.“⁷

Borimo se protiv „umrtvljujuće prisnosti s preuzvišenim stvarima“.

Završit ću još jednim pogodnim navodom J. H. Jowetta:

⁷ *Hearts Afire*, Westwood, NJ: Fleming H. Revell Co., 1952., str. 59-60.

Ne znam zašto bi bilo koja kršćanska služba bila plodonosna ako sam sluga nije najprije kršten duhom patnje i suosjećanja. Ne možemo iscijeliti potrebu koju ne osjećamo. Srca koja ne liju suze nikada neće navješćivati Muku. Ako želimo biti služitelji spasonosne krvi, tada i mi moramo krvariti.

Ovo je istina. Oni koji žele pridobivati duše najprije moraju plakati za njima. Gospodine, spasi nas od prokletstva kršćanstva čije oči nisu u suzama.

5. Ne znajući, ugostili su anđele

Gostoprimstvo je jedna od odlika istinskog učenika. Njegova kuća je otvorena i obitelji u vjeri i nekršćanima. To je jedan od načina na koji može iskazati kršćansku ljubav. Lazar, Marija i Marta su bili dobri domaćini. Isus je volio boraviti u njihovom domu. Svaki kršćanski dom može biti poput njihovog. Kad ugostimo nekoga u Njegovo ime, isto je kao da smo ugostili Njega.

Jedna Engleskinja je kupila kuću na Maslinskoj gori kako bi Isusa mogla poslužiti čajem kad se vrati. Mogla je to učiniti bilo koji drugi dan tako što bi poslužila čaj nekom Njegovom sljedbeniku. Međutim, ona je preminula, a Isus se još nije vratio.

Ne smijemo ograničavati svoje gostoprimstvo na rođake i prijatelje. Isus je raskrinkao našu ljudsku sklonost kad je rekao:

Kada daješ objed ili večeru, ne pozivaj ni svojih prijatelja, ni svoje braće, ni svoje rodbine, ni bogatih susjeda, da ne bi i oni tebe zauzvrat pozvali, te tako primio plaću. Nego, kad priređuješ gozbu, pozivaj siromahe, sakate, hrome, slijepce! Tada će ti biti blago, jer ti nemaju čim uzvratiti! To će ti se uzvratiti u uskrsnuću pravednika. (Lk. 14,12-14)

Trebamo postupati prema svakom gostu isto kako bismo postupali prema Kristu. To je visok standard.

Prema bliskoistočnim običajima, domaćin je odgovoran za sigurnost svoga gosta, makar mu se gost i ne sviđao. Ovo objašnjava mjesto u 23. psalmu gdje piše: „Trpezu preda mnogom prostireš na oči dušmanima mojim.“ Neprijatelji stoje na odstojanju i gledaju u gosta, ali on je siguran jer ga pastir čuva.

Osnovna je pristojnost ne govoriti loše o gostu nakon njegovog odlaska, kako god se ovaj ponašao. Ljudima koji putuju obavljajući Gospodnje djelo iskazuje se Božja dobrota radi Isusa. Lako je naviknuti se da uvijek samo primamo. Međutim, ti ljudi isto

tako moraju biti uzori gostoprimstva. I njihovi domovi moraju biti otvoreni za Božje vjerne.

Ono što vrijedi za svete kao pojedince mora vrijediti i za zajednice. Često razmišljam o tome kako je divno kad zajednica ima prigodu pozdraviti goste koji su je prvi put posjetili i pozvati ih na ručak u nečiji dom ili u restoran. To je toliko neuobičajena praksa da je gosti nikada neće zaboraviti. Čak i kad imaju nešto drugo u planu, tako ćete im izraziti ljubav na vrlo srdačan način. Mnogi koji su danas u zajednicama nisu ostali zbog učenja o proročanstvima ili o crkvi, već zato što su bili pozvani na ručak kad su prvi put došli.

Iznijet ću vam dva primjera mogućih scenarija:

Scenarij #1: Tom i Franka su se nedavno doselili u novu četvrt. U nedjelju ujutro su odlučili potražiti neku dobru crkvu. I tako, u 10:45 ulaze u crkvu, pomalo zaplašeni. Ljudi su zauzeti međusobnim razgovorima. Jedan čovjek ih presreće, rukuje se s njima i govori kako je vrijeme lijepo. Oni se provlače između ljudi do sjedala u stražnjem dijelu prostorije. Bogoštovlje počinje na vrijeme. Pjesme su dobre, propovijed je dobra. Podne je. Završna molitva. Ljudi se dižu i odlaze. Tu i tamo poneki vjernici se saginju prema drugima i šapću: „A tko su ovi novi?“, gotovo kao da ih gledaju poput uljeza. Drugi živahno razgovaraju sa svojim prijateljima o događajima iz proteklog tjedna. Tom i Franka su već na vratima kad ih starješina pozdravlja: „Drago nam je što ste došli. Nadamo se da ćete nam opet doći.“ Oni izlaze iz crkve i odlaze u McDonald's na hamburger.

Scenarij #2: Presretni zbog rođenja svog prvog djeteta, Ron i Ruta odlučuju da će početi odlaziti u crkvu. Ne žele da im sin odraste kao poganin. Pristupaju vratima crkve pomalo u strahu. Vrtar ih srdačno pozdravlja, objašnjava da postoji prostorija za djecu i kaže im da će biti pozvani na ručak. Oni to nisu znali, ali u toj zajednici vlada nepisano pravilo da se sve nove ljude treba pozvati na ručak. Stvarno, prije početka službe ljubazni par se upoznaje s njima i poziva ih u svoj dom na ručak. Ron i Ruta su se opustili jer osjećaju da u ovoj crkvi vlada srdačnost. Nikad ranije nisu doživjeli ništa slično.

Za ručkom se domaćini zahvaljuju Bogu za hranu. Vodi se razgovor o općim stvarima, tek toliko da se svi međusobno upoznaju. Ispostavlja se da i Ron i Ruta imaju kršćanske korijenje, ali nijedno od njih nije vjernik.

Ovaj posjet je koristan za probijanje leda. Pridošlice shvaćaju da su naišli na brižne ljude.

Pitanje: Koji će par ponovno doći u crkvu?

Odgovor: Tom i Franka neće više nikada doći. Ron i Ruta su danas obraćeni i odlaze u sretnu zajednicu vjernih. Rezultati govore sami za sebe.

Zašto se toliko ustručavamo ugostiti neznance kad se to u prošlosti pokazalo vrlo dobrim? Jedan od najvećih razloga vjerojatno je strah: strah od nepoznatog, strah od novih situacija, strah od novih ljudi, strah da nećemo znati što ili kako učiniti. Naravno, postoji i strah da nećemo znati o čemu razgovarati, da nećemo biti „dovoljno duhovni“ ili da nećemo znati uspješno posvjedočiti.

Drugi je razlog taj što možda imamo vlastite planove za nedjeljno poslijepodne, a pozivanje neznanaca u kuću moglo bi nam omesti planove. Onda još pomislimo da ćemo zbog toga imati više posla, da ćemo morati savršeno urediti kuću, pripremiti ručak, i poslije toga čistiti. I u isto vrijeme zabavljati goste.

Gostoprimstvo može biti skupo, ovisno o jelovniku, i to bi moglo obeshrabriti one čija su sredstva za život ograničena.

Konačni razlog za nepružanje gostoprimstva: Ta se dužnost uvijek natovari odabranoj nekolicini. Oni su jedini koji pružaju gostoprimstvo što im nakon nekog vremena prerasta u teret.

Što se tiče prve primjedbe, nemamo potrebe plašiti se. Moramo odlučiti da ćemo se ponašati prirodno i dopustiti ljudima da nas vide takve kakvi jesmo.

Nije nužno nametati im evanđelje. Dovoljno je zahvaliti se za hranu, iznijeti neko svjedočanstvo ili pročitati par stihova poslije jela.

Istina, želimo li iskazati gostoprimstvo, to će omesti naše planove za nedjelju. Moramo unaprijed odlučiti da će nam to biti jedna od prioriternih službi.

Gostoprimstvo znači da ćemo se morati potruditi i neće nam uvijek odgovarati, ali ne smijemo prinijeti Gospodinu ono što nas ništa ne košta. Moramo imati na umu da se sve što činimo u Njegovu ime računa kao da to činimo Njemu samome. Zamislite da vam Isus dođe na nedjeljni ručak!

Gostoprimstvo ne mora biti skupo. Ne moramo skuhati ništa presavršeno. Jednostavno jelo u ugodnom društvu je sasvim dovoljno. Međutim, služba gostoprimstva ne smije spasti na samo jednu ili dvije osobe u crkvi. Kad bi dovoljan broj obitelji preuzeo ovu službu na sebe, bilo bi moguće ugostiti mnoge neznance a da nitko ne bude opterećen.

Evo nekoliko praktičnih smjernica pomoću kojih su neke zajednice porasle zbog gostoprimstva.

U jednoj zajednici starješine i njihove žene uvijek pozivaju neznance na ručak. Ako nema dovoljno novih ljudi u crkvi, tada pozovu vjernike kojima mogu služiti na ovaj ili onaj način. Nije potrebno naglašavati da primjer starješina govori ostalim vjernicima.

Jedna druga zajednica osnovala je svoj „anđeoski odbor“. Sva-ke nedjelje dva su bračna para zadužena da donesu složenac, salatu, kiflice i desert. Poslije prijepodnevnih službi vratar upućuje nove ljude k njima u crkvenu blagovaonicu. Na taj način sveti ugošćuju anđele, a da toga nisu ni svjesni, što je i dovelo do naziva njihovog odbora. Dakako, ako ne dođe dovoljno novih ljudi, domaćini mogu pozvati i neke članove crkve.

U mnogim zajednicama postoji domaćica koja raspoređuje goste po nedjeljama. Naglasak je na sklapanju prijateljstva s novim posjetiteljima.

U većini zajednica vodi se računa o tome da netko pozove gostujućeg propovjednika na ručak. Ono čega vjernici nisu svjesni jest da bi propovjedniku često bilo drago prepustiti ovu čast nekom drugom kad bi znao da se vodi računa o neznancima. Ako

se neka obitelj ustručava, iz straha da neće znati povesti koristan razgovor, neka zajedno s neznancima pozovu i gostujućeg propovjednika, koji će se moći pozabaviti tim aspektom službe.

Ako se kršćani boje pozivati nove ljude, trebaju znati da se novi ljudi često i sami boje takve nove situacije. Uostalom, novi ljudi često nisu u mogućnosti prihvatiti poziv jer već imaju druge planove. Međutim, sama činjenica da su pozvani dat će im dojam da su srdačno prihvaćeni.

Deseci ljudi koji su danas u zajednicama posvjedočit će da ih nije privukao novozavjetni ustroj crkve, ni propovijed, ni učenje, već ljubazno gostoprimstvo koje im je iskazano kad su po prvi put došli u zajednicu.

Je li moguće da u svojim mahnitim pokušajima da potaknemo rast crkve zapravo previđamo jednu od najočitijih i najuspješnijih metoda?

6. Život vjere

Kršćani su pozvani da žive po vjeri. Molitva: „Kruh naš svagdanji daj nam danas“ (Mt. 6,11) podrazumijeva da se uvijek u životu pouzdajemo da će se Gospodin brinuti o nama.

Ljudi koji se bave sekularnim poslovima imaju redovita primanja. Oni se ne pitaju otkud će im doći novac, već što će s njime učiniti kad ga dobiju. Njihov život vjere sastoji se u tome da će vrijedno raditi kako bi privrijedili dovoljno za potrebe sebe i obitelji, a sve što je iznad toga uložiti u Gospodnje djelo i vjerom predati budućnost u Božje ruke.

Međutim, za onog tko je u punovremenoj službi za Gospodina život vjere sastoji se u pouzdanju da će se Gospodin pobrinuti za sve njegove potrebe. On vjeruje da ga je Bog pozvao i da će Bog platiti što je naručio. On zna da Božjem djelu koje se obavlja na Božji način nikada neće manjkati Božjih sredstava. On ne mora moliti za novac. Bog će se pobrinuti.

Nažalost, ovo novozavjetno načelo je danas uglavnom odbačeno u kršćanskim krugovima. Visoko-organizirano traženje novca nije iznimka, već pravilo. To je doseglo toliko bizarne razmjere da svijet, kad nas vidi, govori: „Crkva hoće samo tvoj novac.“

Prvi i najjači argument protiv ovakve prakse jest taj što za nju ne postoji biblijski presedan ni biblijska potpora. Apostoli nikad nisu govorili drugima o svojim potrebama. Oni su govorili o potrebama drugih. Na primjer, Pavao je javno obznanio potrebe siromašnih vjernika u Jeruzalemu (2. Kor. 8,10-15). Međutim, za vlastite potrebe su se obraćali isključivo Gospodinu. Osim toga, cijela ova tema povezana je sa životom vjere. Bog želi da se pouzdajemo samo u Njega. Što više toga položimo na Njega, to je veća Njegova slava. Što više manipuliramo vlastitom sudbinom, to je manja Njegova slava, a naša je veća.

G. H. Lang nam donosi korisna razmišljanja o životu vjere:

Budući da je vjera ispravna i moralno nezamjenjiva čovjekova osobina koja omogućuje Bogu da pruži svoje odobrenje, one metode koje razvijaju istinsku vjeru u nama i u obraćenicima jedine su ispravne i jedine blagoslovljene metode. Stoga, ometanje vjere postaje đavlov najvažniji cilj, a među mnogim njegovim klopka-ma ova je najučinkovitija: on nas navodi da prihvatimo metode koje lažno obećavaju dobre rezultate, iako ne iziskuju živu vjeru, kakvu iziskuje isključivo pouzdavanje u Boga u svakom trenutku.

Organizacije imaju stvarnu moć, kao i časopisi koji govore dobronamjernim dušama o djelatnicima i o njihovim potrebama, ili popisi djelatnika s osnovnim podacima, ili veliki fondovi koji objavljuju svoje prihode i njihovu raspodjelu. Nitko ne sumnja da takve metode mogu poslužiti ostvarivanju određenih ciljeva, međutim one ne zahtijevaju ustrajnu, energičnu i izravnu vjeru u živog Boga. Ljudi ovog svijeta mogu se njima služiti radi svojih ciljeva, što i čine. Njihova je tendencija da odvlače srca od Boga k sebi, najprije tako što će razdijeliti našu pozornost između Njega i njih, a zatim se ispriječiti između duše i Njega... To je osnovni razlog zašto se neki protive svim takvim metodama, i to je dovoljan razlog zašto ih Gospodin nikad nije prihvatio. Ljudi poput Grovesa i Müllera su se namjerno okrenuli od takvih metoda kako bi nevjerojucem svijetu i nevjerojnoj crkvi dali novi dokaz o Božjoj stvarnosti i vjernosti, kao i o moći i dostatnosti vjere i molitve.⁸

Oslanjam li se doista samo na Gospodina, tada će On providati dok god je neko djelo došlo od Njega. Kad On želi da neko djelo prestane, prestat će providati sredstva. Tako se radnik neće morati mučiti daljnjim obavljanjem rada nakon što ga je Duh napustio. Međutim, kad javno tražimo i molimo novac, možemo produžiti neki rad još dugo nakon što je Gospodin na njemu napisao Ika-bod, dugo nakon što je slava otišla.

Čim počnete tražiti novac, uvodite novo mjerilo uspjeha u kršćanski rad. Najviše novca će prikupiti oni koji su najvjestiji u ophođenju s javnošću. Možda će vrijedne službe trpjeti zato što visoko organizirane kampanje za prikupljanje novca odvlače novac. To daje povoda za ljubomoru, natjecateljstvo i razdor.

⁸ Lang, G. H., *Anthony Norris Groves*, London: The Paternoster Press, 1949., str. 275.

Što će biti ako se oslonimo samo na molitvu?

Bog je svemoguć u svim područjima. On može djelovati na različite načine, a jedan način na koji djeluje je taj da 'pokreće' ljudske umove. Bog može položiti ideju u nečiji um. On može izazvati u čovjeku snažnu 'potrebu' ili 'uvjerenje' da nešto treba učiniti. Stoga, kad se molimo za određenu svotu novca, Bog može navesti jednu osobu da posegne za čekovnom knjižicom i pošalje nam potreban novac, ili može nagnati desetak ljudi da nam pošalju dijelove potrebne svote, koji će zajedno biti točno koliko nam treba. Možda ne vjerujete da Bog to čini, ali ja samo kažem da, kad govorim o molitvi za novac, mislim upravo na to.⁹

Samo oni koji su doživjeli duboko uzbuđenje kad je Bog u odgovoru na molitve u pravo vrijeme dao točno potrebne količine novca, a da nitko nije znao za potrebu, mogu znati koliko je slatko ovo iskustvo.

Kad Božje djelo ovisi o traženju od ljudi, često se događa da to traženje izgubi na učinkovitosti. Ljudi postaju otporni na traženje, te naše traženje mora biti sve glasnije i sve senzacionalnije kako bi se ostvario željeni rezultat. To je situacija u kojoj se danas nalazimo. Suvremena inačica Filipljanima 4,6-7 glasi: „U svemu putem reklamiranja, pisama punih moljakanja i pretjerivanja iznosite svoje potrebe pred ljude. A nesigurnost financija, koja nadilazi svaku ustrajnost, držat će vaša srca i razum u neprestanoj napetosti.“

Ja pravim razliku između informiranja i traženja. Smatram da je u redu informirati ljude o tome što Bog čini, međutim, naši motivi moraju biti čisti. Ne smijemo potajno ili neizravno tražiti od ljudi umjesto od Boga.

Jezik vjere govori: „Samo je u Bogu mir, dušo moja, samo je u njemu nada moja.“ Ako obznamim svoje potrebe, izravno ili neizravno, ljudskom biću, odstupam od života vjere i sramotim Boga. Na taj način izdajemo Boga. To je isto kao da smo rekli da nas je Bog iznevjerio pa moramo tražiti pomoć od ljudi. To je zaboravljanje živog izvora i odlazak na pokvarenu cisternu. Na

⁹ Schaeffer, Edith, *L'Abri*, Westchester IL: Crossway Books, 1992., str. 126.

taj način stavljamo stvorenje između svoje duše i Boga, lišavajući dušu obilnog blagoslova, krađući Bogu slavu koja mu pripada.¹⁰

Nema dvojbe da Bog djeluje putem mnogih skupina koje prikupljaju novac. Međutim, smatram da oni puno propuštaju, a postoji bolji način. „Istinski život vjere je velika stvarnost. Bog uživa u njemu i njime se proslavlja. Ništa na cijelom svijetu ne donosi mu toliku radost i slavu kao što je to život vjere.“¹¹

Vrijedno je upamtiti riječi Hudsona Taylora:

Treba se groziti pogrešno usmjerenog novca i novca koji je prikupljen iz pogrešnih motiva. Možemo si dopustiti da imamo onoliko malo koliko nam je Gospodin odlučio dati, ali si ne možemo dopustiti da raspolažemo neposvećenim novcem... Moramo držati pogled na Gospodinu, moramo hoditi Njegovim putevima i nastojati ugoditi mu i proslavljati ga u svemu, bilo velikom ili malom. Budite sigurni u ovo: Božjem djelu koje se obavlja na Božji način nikad neće nedostajati Božjih sredstava.

Corrie Ten Boom je rekla: „Radije ću biti dijete koje vjeruje svom bogatom Ocu, nego prosjačiti na vratima svjetovnih ljudi.“ Netko drugi je to ovako rekao: „Kraljevi sinovi se ne ponašaju poput đavoljih prosjaka.“

¹⁰ Mackintosh, C. H., *Living by Faith*, str. 260.

¹¹ Mackintosh, C. H., *Miscellaneous Writings*, druga dokumentacija je nedostupna.

7. Revnujte za Isusa

Revna osoba je ona koja je žarko privržena drugoj osobi ili nekom cilju. Takva osoba govori o svojoj opsesiji svima koji hoće slušati. Njezin život se okreće oko toga središta.

Revritelji su drugačiji. Oni se ne uklapaju u uobičajene kalupe. Oni plešu u sasvim drugačijem ritmu. Ljudi ih smatraju duševno nestabilnima, ali to ih ne obeshrabruje. Njih ne zanima hvale li ih ljudi ili ih kude.

Što čini kršćanina revnom osobom? Njegovoj duši neočekivano postaju jasne dvije velike istine. Preplavljen je shvaćanjem da je Onaj koji je umro na golgotskom križu bio vječni Bog, Stvoritelj neba i zemlje. Drugo veličanstveno otkriće koje će preplaviti tog čovjeka jest činjenica da je Bog Sin umro za njega, grešnika. Život ne može ostati isti. Takav čovjek u biti kaže:

*Imao sam viđenje i ne mogu živjeti za sebe.
Život je potpuno bezvrijedan ako ne predam sve.*

Gospodin Isus je bio revna Osoba. Kao što smo vidjeli u jednom prethodnom poglavlju, kad je vidio kako mjenjači novca u hramu oskvrnjuju hram, obuzela ga je revnost.

W. Mackintosh Mackay govori o Spasiteljevoj revnosti:

Bio je toliko revan u svome radu da nije čak imao vremena za jelo, a majka i braća htjeli su ga jednom odvesti kući jer su smatrali da je poludio. Govorili su da je izvan sebe.

Međutim, Isus je bio taj koji je bio pri zdravoj pameti, a ne Njegova braća. Jer polet je jedina stvar u propagandi bez koje nećete napredovati. Povijest pišu entuzijasti. Planinski vrhunci

*vremena svi su redom vulkani. Sve ih je podigao skriveni ogranj koji je gorio u njima.*¹²

Apostol Pavao je bio revan čovjek. Ljudi su ga optuživali da je postao mentalno nestabilan. Njegovo opravdanje je glasilo ovako: „Uistinu, ako smo bili ‘izvan sebe’, to je radi Boga“ (2. Kor. 5,13). Njegov vjernički život odlikovao se stalnim putovanjima, trpljenjem gladi, progonstvima i pljačkama, brodolomima, zatočeništvom i nedaćama zbog kojih bi drugi već bili odustali.

John Wesley je bio revan čovjek.

Proputovao je 400 000 kilometara na konju, u prosjeku po 32 kilometra dnevno tijekom četrdeset godina. Propovijedao je 40 000 propovijedi, napisao stotine knjiga, govorio deset jezika. Kad je imao 83 godine, ljutio se jer ne može pisati duže od petnaest sati dnevno a da ga oči ne bole, a s 86 godina se sramio zbog toga što više ne može propovijedati više od dvaput dnevno. U svom dnevniku se potužio da je počeo sve češće ostajati u krevetu čak do pola šest ujutro.

C. T. Studd je bio revnitelj. Napisao je: „Neki žele živjeti u blizini zvuka crkve ili crkvenog zvona. Ja želim dućan za spašavanje na metar od pakla.“

Znamenita je revnost Jima Elliota. Poslušajmo otkucaje njegova srca dok je razmišljao o stihu: „... čini... sluge svoje plamenom ognjenim“ (NZ Duda-Fučak):

Jesam li zapaljiv? Sačuvaj me, Bože, užasnog azbesta „drugih stvari“. Ispuni me uljem Duha kako bih se mogao rasplamsati. Ali plamen je prolazan, često kratkog daha. Možeš li to podnijeti, dušo moja – kratak život? U meni prebiva Duh velikoga Kratkovječnog, koga je progutala Njegova revnost za Boga.

„Učini me svojim gorivom, plamenu Božji.“¹³

12 Mackay, W. Mackintosh, *The Men Whom Jesus Made*, London: Hodder and Stoughton, 1924., str. 187.

13 Elisabeth Elliot, *Shadow of the Almighty*, New York: Harper and Brothers, 1958., str. 58-59.

Trebamo biti revni muškarci i žene. Kako možemo biti samoživi ako znamo da je Krist naš Gospodin, da je umro za nas, i da se tamo negdje nalazi svijet koji umire bez nade? Svijet je nevjerojatno revan kad je riječ o sportskim događajima ili političkim skupovima. Ljudi će platiti izvanredne cijene kako bi popunili goleme stadione i ondje podnosili neugodnu vrućinu ili hladnoću ne bi li gledali momčadi koje se bore oko lopte načinjene od kravlje kože. Ili će, ako je u pitanju politički skup, oderati grlo od vikanja kad ih njihov kandidat zaspe obećanjima, i to praznim obećanjima. Ako se mogu toliko uzбудiti zbog trenutaka nebitne i prolazne slave, koliko li se tek mi trebamo uzbuditi zbog vječnih stvari?

Sviđa mi se što je biskup John Taylor rekao prije više godina na konferenciji u Keswicku:

Mladi, budite šašavi za Isusa Krista koliko hoćete jer ako nemate entuzijazma kao tinejdžeri ili u dvadesetima, čovječe, kako ćete biti dosadni kad navršite četrdesetu! Hoćete! Iskreno, radije bih riskirao s pretjeranim entuzijazmom koji će me možda odvesti na pogrešnu stranu, nego s onim stalnim oprezom koji će vas odvesti u grob i prije nego što umrete.¹⁴

Ako je Biblija istinita i ako je naše otkupljenje toliko zadivljujuće, tada vjerujem da su u pravu oni „fanatici“ koji su zaneseni Isusom.

¹⁴ Taylor, Bishop John, *The People and the King (Living in Hope)*, Bromley, Kent, England: STL Books, n.d., str. 98.

8. Klonite se publiciteta

Publicitet je uglavnom loš kad je riječ o Gospodnjem radu. „A ti tražiš za se čudesa! Ne traži toga!“ (Jer. 45,5). Krist to nije činio.

Zašto je Božji Sin proveo sve one godine radeći kao drvodjelja? Zašto nije putovao u Rim, Atenu i Aleksandriju i poučavao u velikim svjetskim središtima? I zašto je proveo najveći dio svoga zemaljskog života kao drvodjelja? To nam se čini besmislenim u našem vremenu kad su svi ljudi za publicitetom, u vremenu kojim vladaju masmediji, gdje će ljudi učiniti bilo što kako bi završili na nekoj naslovnici ili pojavili se na televiziji... Mi bismo htjeli da je naš Gospodin došao na svijet kao odrastao čovjek, svjetski putnik i sveučilišni profesor. Zamislite samo kako bi mu mediji mogli koristiti! Umjesto toga, kad bi učinio čudo, rekao bi ljudima da nikom ne govore o tome. Njegova braća su ga pozivala da napusti zabit i iziđe na gradske bulevare. Trebao mu je dobar novinski agent! Činio je čuda, ali ih nikad nije reklamirao. Mi danas reklamiramo čuda, ali ih ne možemo činiti. (Vance Havner)

Ako smatramo da je moć „velika stvar“, tada privlačimo pozornost ljudi na svoja postignuća. Postavljamo natpise i proizvodimo reklamne kampanje u mahnitim nastojanjima da pokažemo kako smo važni. Nikako ne možemo podnijeti da to veliko Božje djelo (kao i mi sami) prođe nezapaženo. (Richard Foster)

U svojoj knjizi *Christ and the Media* (Krist i mediji), Malcolm Muggeridge kaže da bi Sotona, kad bi Krist danas bio kušan u pustinji, nadodao još jednu kušnju, naime pojavljivanje na nacionalnoj televiziji. U knjizi *Jesus, the Man who Lives* (Isus, čovjek koji živi) Muggeridge piše:

Zamislite kad bi se Krist bacio s jednog od hramskih vrhunaca u potpunom uvjerenju da će Bog poslati svoje anđele kako ga nikakvo zlo ne bi snašlo. Kakva bi to senzacija bila! Naslovi u novinama, intervjui na svim televizijskim mrežama, svi na putu u Jeruzalem kako bi razgovarali s „čovjekom koji je skočio s vrha hrama i preživio“. Zavlada bi velika potražnja za Isusom. Spremna međunarodna publika bi pratila svaku Njegovu riječ. Herod bi se zainteresirao, kao i Pilat, a možda i sam car Tiberije. Sve ovo ne bi imalo za cilj uzdignuti Isusa, nikako, već pobrinuti se da se Njegove riječi čuju po cijelom Rimskom carstvu, a ne samo među neurednom svjetinom koja ga je slijedila u Galileji.¹⁵

C. A. Coates upozorava na opasnost publiciteta u Gospodnjem radu:

Onog trenutka kad poželimo skrenuti pozornost na sebe, griješimo i kršimo karakter svoje službe. Gospodin je izbjegavao publicitet; to je vrlo dirljivo jer je toliko protivno onome što smo mi po svojoj prirodi. Mi po prirodi volimo publicitet, međutim Gospodin je u pet-šest navrata u Markovom Evanđelju jasno opomenuo one koje je iscijelio da ne govore o tome. Trebamo biti zadovoljni i koristiti sitne prilike za službu koje nam se dodijele, i ne trebamo težiti ni za kakvim publicitetom. Publicitet je nešto najštetnije; treba nam velika Gospodinova milost ako nam ga On da, kao što ga nekima daje. Što je veći publicitet, to je nužnije da sluga sve više želi ostati nepoznat – da maleni brod ostane skriven od pogleda – da vrši Božje djelo i ne govori o tome, niti da drugi govore o njemu. Istinski sluga obavlja svoj posao i ne želi da se o tome govori, već želi nastaviti raditi.¹⁶

15 Citat iz *Money, Sex, and Power*, Ronald Sider, San Francisco: Harper & Row, 1985., str. 180.

16 Coates, C. A., *An Outline of Mark's Gospel and Other Ministry*, Sussex, England: Kingston Bible Trust, 1964., str. 30.

Zanimljivo je napomenuti da na Darbyjevoj nadgrobnoj ploči stoje riječi: „Kao nepoznat, ali ipak dobro poznat.“ Isti čovjek je rekao: „To je Božje djelo. Čovjek treba ostati skriven, a slava mora pripasti Bogu. Publicitet nije dobar kad je riječ o Božjim stvarima.“

Ivan Krstitelj nije želio publicitet. Nije se smatrao velikim. On nije bio dostojan vezati Mesijine vezice. On je bio samo glas koji više u pustinji.

Ni apostoli nisu željeli publicitet. U prisutnosti svojega Gospodina oni su se vidjeli kao prljavu gomilu smotanih i spetljanih šegрта. Pavao je rekao: „A ja sam daleko od toga da se ičim ponosim, osim križem Gospodina našega Isusa Krista, po kome je meni razapet svijet i ja svijetu!“ (Gal. 6,14).

Publicitet baca svjetlo na pogrešnu osobu. Bog je propisao da Spasitelj treba imati prvenstvo u svemu. Jedino je on dostojan biti izložen pozornosti. Jedino Njemu će se svako koljeno pokloniti kad svaki jezik prizna da je On Gospodin.

Publicitet izaziva ljubomoru među drugim radnicima. On vodi do međusobnog natjecanja, gdje radnici pokušavaju nadmašiti jedni druge u broju spašenih duša, popunjenih dvorana i u količini prikupljenog novca.

Bog ne daje svoje slave nikome (Iz. 42,8). Umjesto toga, On će ukaljati ponos ljudske slave (Iz. 23,9). Bilo koji učenik koji želi dospjeti u novine izlaže se sramoti i poniženju.

Publicitet izlaže osobu sotonskim napadima.

Uvijek je vrlo opasno kad čovjek ili njegovo djelo postanu zamjetni. Može sa sigurnošću znati da je Sotona postigao svoj cilj kad je pozornost usmjerena na bilo što drugo ili bilo koga drugog osim na Isusa Krista. Moguće je započeti neku službu na najjednostavniji mogući način, ali ne bude li radnik ispunjen svetim oprezom i duhovnošću, tada će on sam ili rezultati njegovog rada možda privući veliku pozornost javnosti, te će on upasti u đavolju zamku. Sotonin najveći i stalni cilj jest osramotiti Gospodina Isusa. Uspije li to učiniti putem onoga što se

doima kao kršćanska služba, postigao je još veću pobjedu (C. H. Macintosh).

Publicitet dovodi ljude u kušnju da razvlače istinu i pretjeruju u svojim tvrdnjama.

*Daj mi služiti u nečem poniznom;
ne tražim više od ovoga:
da budem zadovoljan svojim malim mjestom
kako bi se Bog proslavio. (Nepoznat autor)*

Trebamo se moliti poput Charlesa Wesleyja.

*Ne dopusti da se svijet ispriječi,
stvari velik jaz međ' nama.
Da mognem malen, neznan ostati,
Nagrađen i voljen od Boga sama.*

9. Povlastice i odgovornosti lokalne zajednice

Povlastice

Jedna od izvanrednih osobina kršćanskoga života jest povlastica zajedništva u lokalnoj zajednici. Ništa nije poput toga. Nikakva loža niti bratstvo ne daju se s time usporediti. Zajedništvo svetih je jedna od najprisnijih i najdragocjenijih veza koje čovječanstvo poznaje. Kupljeno za nas po iznimno visokoj cijeni, ono je jedna od četiri osnovne svrhe koje zbližuju vjernike: apostolska nauka, zajedništvo, lomljenje kruha i molitva (Dj. 2,42).

Kad se Božji vjernici okupe u navedene svrhe, mogu biti sigurni u obećanu prisutnost Gospodina Isusa Krista (Mt. 18,20). Premda je istina da je On uvijek sa svojim, isto tako je istina da nam se On približava na poseban način kad se vjernici okupe u Njegovo ime. Prihvaćamo tu stvarnost vjerom.

Na sastancima lokalne crkve mi ispunjavamo jedan od četiri osnovna razloga svojega postojanja, a to je štovanje Boga. Tko može opisati kako su „slatki trenuci kada pod blagoslovom promišljamo o križu, a život, zdravlje i mir dobivamo od umirućeg Prijatelja grešnika“? Ili, tko može u potpunosti spoznati radost pjevanja pjesme koja će odjekivati za vječnost: „Dostojno je Janje koje je zaklano“?

Upravo se u lokalnoj zajednici utemeljujemo u Riječi, koja se u Djelima 2,42 naziva apostolskom naukom. Kako sam zahvalan Gospodinu za Božje ljude koji su ustrajali na verbalnom nadahnuću Biblije, koji su nam objašnjavali Riječ i koji su nas učili da ispitujemo sve u odnosu na Pismo. Zajednica vjernih bila je moja biblijska škola i moj teološki fakultet. Neki govore da im je crkva bila majka. Razumijem ih. Isto kao što su prvi vjernici vjerno ustrajavali u molitvi, i mi počinjemo cijeniti zajedničku molitvu.

Na molitvenom sastanku se učimo moliti. Počinjemo moliti za sve više stvari i radujemo se kad dođu odgovori.

Lokalna crkva nam pruža posebnu dobrobit služenja, bilo u nedjeljnoj školi, u podjeli traktata, u evangeliziranju ili u posjećivanju. Zajednički rad produbljuje prijateljstvo. Gospodin na taj način brusi neravnine u našem karakteru i sve više nas suobličuje sa sobom.

Vrlo često se poučava da je davanje dužnost. Zašto ne bismo smatrali davanje čašću? Kad dajemo, dajemo Gospodinu. Ono što dajemo umnožava se u blagoslovima za druge i nagradi za nas same. Darovi lokalne crkve mogu utjecati na najudaljenije krajeve zemlje. Oni su vječna investicija. Lokalna zajednica oblikuje nas u obitelj koja nam služi u potrebama, žalostima, nevoljama ili tragedijama. Ne znam za bilo što drugo u svijetu što bi se moglo usporediti s time.

Odgovornosti

Gdje postoje povlastice, moramo biti svjesni i odgovornosti. Francuzi znaju reći *noblesse oblige*. To znači da plemićki položaj sa sobom nosi obaveze. Isto vrijedi i za naše mjesto u lokalnoj crkvi. Kao Božje plemstvo na svijetu mi imamo obavezu živjeti poput Njegove djece i činiti što nam je On zapovjedio.

Navest ću vam popis odgovornosti u lokalnoj zajednici. Popis sadrži mnoge prijedloge, ali nije iscrpan.

Trebamo voljeti sve svete i moliti se za njih. Neki vjernici će uzeti imenik svoje zajednice i svaki dan se moliti za nekoga. To je dobra navika, na koju se vrijedi ugledati.

Trebamo vjerno dolaziti na sve sastanke. Kad ne dođemo, nedostajemo Gospodinu i propuštamo uzvišenu povlasticu zajedništva s Njim. Neredovitim dolaženjem dajemo loš primjer slabijim vjernicima koji jedva čekaju neku izliku za svoju nepouzdanost.

Trebamo se pokoravati starješinama kao onima koji će polagati račune. „Neka to mogu učiniti veselo, a ne s uzdisajima, jer to za vas ne bi bila nikakva dobit!“ (Heb. 13,17).

Odgovorni smo služiti se svojim duhovnim daro(vi)m(a). Kao što zdravlje ljudskog tijela ovisi o ispravnom funkcioniranju pojedinih dijelova tijela, tako i zdravlje lokalne zajednice ovisi o tome hoće li udovi tijela ispunjavati svoje funkcije.

Osobna svetost je velika odgovornost. Ono što utječe na dio tijela, utječe na cijelo tijelo. Kad ne priznamo i ne ostavimo grijeh, ometamo protok blagoslova u crkvi.

Moramo nastojati održati jedinstvo Duha u svezama mira. Kad se nađemo u kušnji da se poslužimo svojim darom kritiziranja, zakopajmo ga. Radije budimo pozitivni i veseli zbog zajednice koja želi predstaviti primjer Kristovog tijela svijetu.

Sudjelovanje u financijskim potrebama zajednice i u financijskom zajedništvu s punovremenim radnicima u isti je mah povlastica i odgovornost.

Još uvijek je istina da je blagoslovljenije davati nego primati.

Međusobna pomoć, bodrenje i izgrađivanje načini su na koje možemo služiti jedni drugima. To su načini na koje možemo prati noge drugim vjernicima, kao što nas je naš Gospodin učio. Sudjelovanje u službi gostoprimstva je znak zdrave zajednice koja raste. Ovakav praktičan izraz kršćanske ljubavi često može biti učinkovitiji od propovijedi.

Sudjelovanje u praktičnim radovima vezanim uz održavanje crkve može se činiti običnim i ne osobito duhovnim, ali ako to činimo za Gospodina, jednako je duhovno poput propovijedanja evanđelja ili poučavanja Riječi.

Nema sumnje: mi smo najpovlašteniji ljudi na svijetu. Želimo li biti istinski učenici Gospodina Isusa, moramo prihvaćati odgovornosti vezane uz naše zajedništvo u lokalnoj zajednici.

10. Osnivanje zajednica

U predvorju hotela u Honoluluu prvi sam put ugledao stablo indijske smokve. Kada njezine grane rastu, iz njih klijavu mladice koje sežu do zemlje, puštaju korijenje i stvaraju sekundarna stabla. Oduvijek mi se činilo da je to stablo usporedba idealnoga crkvenog rasta. Ono oslikava način na koji se zajednice trebaju umnožavati. Kako lokalna zajednica raste, tako treba puštati ljudske „mladice“ koje će pustiti korijenje u okolnom području i tako osnovati nove zajednice.

Ovo bi bilo idealno, ali nažalost ne živimo u idealnom svijetu. Premda vođe uglavnom govore o tome da treba osnivati crkve, kad god se takva mogućnost zaista pruži oni joj se po prirodi počinju protiviti. Iznijet će svih svojih dobro uvježbanih šezdeset razloga zašto to i nije najpametnije u njihovom slučaju, ili zašto još uvijek nije došlo pravo vrijeme.

Oni ne žele da se „status quo“ poremeti kad sve ide tako glatko. Treba im sva moguća pomoć. Nema dovoljno kvalificiranih vođa za novu službu. Osnivanje ogranka dodatno će opteretiti financijske obaveze matične crkve. Djeca i mladi koji će se nalaziti u novoj crkvi neće imati iste prilike za druženje sa svojim vršnjacima koje bi imali da su u većoj crkvi. Vođe se slažu da će jednog dana poduprijeti osnivanje crkve, ali ne još.

Druge evanđeoske crkve se nisu obeshrabrile zbog takvih problema, već stabilno rastu. Kultovi se sasvim sigurno ne daju ometi ovakvom konvencionalnom mudročću, već napreduju poput specijalnih jedinica.

Ne želimo li biti optuženi da smo „vjerni, ali i neplodni“, ili „istiniti, ali bez rasta“, ne smijemo se obazirati na svoje oklijevanje, već se moramo oduprijeti svojoj prirodnoj nevoljkosti i pred Bogom odlučiti da ćemo se posvetiti službi osnivanja crkava, koliko god nas to koštalo.

Kako se rađaju nove zajednice? Najprije se u srcu jednog ili više vjernika mora roditi vizija koja će doći s neba. Vjernici trebaju osjećati teret na srcu koji ne odlazi, neprestanu svijest o tome da Bog vodi. Sveti Duh će posijati ideju i stvoriti u srcima Njegovih vjernika želju da se odazovu.

Vizija mora biti uronjena u molitvu. Na taj način priznajemo svoju nesposobnost da donesemo ispravne odluke, kao i svoju potpunu ovisnost o Njegovoj mudrosti. Na kraju krajeva, Krist je glava crkve, a jedino Glava ima pravo odlučivati. Kad se molimo, vizija nam postaje sve jasnija. Ono što je isprva bio općenit teret na srcu, sada postaje određeno u smislu lokacije, plana i vodstva. Mora postojati snažno duhovno vodstvo. Bez takvog vodstva nova služba se može raspasti u samom začetku. Poželjno je organizirati tzv. tim za osnivanje crkava koji će se sastojati od barem dva-tri para. Napori jednoga čovjeka koji radi sam uglavnom nisu uspješni. Gospodin Isus je radio s dvanaest učenika. Pavao je putovao s nekoliko ljudi i zajedno s njima osnivao crkve. Čini se da je to Božji način rada.

Želimo li da se od postojeće zajednice ili više njih rodi novi ogranak, tada je važno raditi taktično, s ljubavlju i u jedinstvu. Vrlo često se u postojećim zajednicama javlja prirodno oklijevanje i nevoljkost kad dragocjeni članovi trebaju otići. Starješine se često plaše onoga što se čini kao prijetnja broju vjernika u njihovoj crkvi. Treba u molitvi čekati na Gospodina kako bi On potaknuo srca vođa da pruže desnicu zajedništva novoj crkvi.

Tim za osnivanje crkava trebat će se složiti oko nekih osnovnih pitanja i prihvatiti određena temeljna pravila. Na primjer, trebaju sastaviti svoja načela vjerovanja. Uz to će možda razmisliti i o sljedećim temeljnim pravilima oko kojih se jedan tim dogovorio:

1. Mora postojati potpuno jedinstvo po pitanju temelja kršćanske vjere. Neće se tolerirati nikakvo odstupanje od ovih osnovnih istina.
2. U sekundarnim pitanjima zajednica će se podložiti zajedničkoj odluci.

3. Tim za osnivanje crkava ne mora trajno ostati na vodećem položaju. Članovi tima će služiti najmanje godinu dana. Potkraj tog razdoblja zajednica će se okupiti kako bi utvrdila koga je Bog podigao za starješine. Zatim treba javno prihvatiti novo vodstvo i raspustiti tim za osnivanje crkava.

4. Kad zajednica naraste na između 100 i 150 članova, treba početi osnivati još jednu novu zajednicu.

5. Neće se nastojati povećati broj članova crkve prebacivanjem ljudi iz drugih zajednica i crkava. Umjesto toga cilj je doprijeti do nespasanih ljudi, vidjeti obraćenja, krstiti ih, poučavati u učeništvu i uvesti ih u zajedništvo.

Treba odlučiti o lokaciji. Bilo bi idealno osnivati crkvu u novoj stambenoj četvrti, ali je ipak bolje ne smjestiti se blizu neke postojeće evanđeoske crkve. Zajednica se isprva može sastajati u nečijem domu. Kad postane prevelika za dom, tada se može preseliti u iznajmljeni prostor ili sagraditi skromnu zgradu. U nekim slučajevima će zakoni o zoniranju ili propisi o parkiranju onemogućiti održavanje sastanaka u kućnim grupama. Vođe moraju odvagnuti sve prednosti i mane.

Uglavnom je vrlo lako utvrditi prirodu i ustroj sastanaka. Tim će uzeti u obzir središnje mjesto bogoštovlja, važnost zajedničke molitve, i duhovne hrane koja treba stadi.

Baš kao što smo radosni kad se dijete rodi, tako i osnivanje nove crkve donosi dubok zanos. Vjernici doživljavaju novu toplinu zajedništva, entuzijazam u zajedničkim nastojanjima da pomognu novoj zajednici u rastu i zadovoljstvo zbog korištenja darova koji nisu imali mjesta u većoj crkvi.

Kao što se ljudske obitelji raduju kad se sinovi ili kćeri žene ili udaju i zasnivaju vlastitu obitelj, tako se i zajednice vjernih trebaju radovati kad imaju čast „biti roditelji“ novim radovima i pomoći im da funkcioniraju kao samostalne crkve.

Osnivanje zajednica je Božja volja. Blagoslovljeni su oni koji surađuju s Njim u ostvarivanju Njegove volje!

11. Rast crkve putem evangelizacije

Svaka zajednica koja želi rasti mora se suočiti s ovom činjenicom: oko 80-90% novih obraćenika dolazi putem kontakta s pojedinačnim vjernicima u okviru svakodnevnog života, bilo na poslu, u školi ili u susjedstvu. Ovo ne znači da druge metode evangelizacije ne valjaju, već samo pokazuje da je osobna, „životna“ evangelizacija iznad svih ostalih metoda.

Ne trebamo se tome čuditi. Tako se vjera širila u ranim danima crkve. Kršćani su ozbiljno shvatili riječi svog uskrskog Spasitelja: „... pa ćete mi biti svjedoci“ (Dj. 1,8b). Oni su „prolazili... iz jednog kraja u drugi propovijedajući evanđelje Riječi“ (Dj. 8,4). Svijet se neće evangelizirati na drugačiji način. Moramo se riješiti uvriježenoga pogrešnog stajališta da je jedina vjernikova dužnost dovesti nespasene na sastanak zajednice kako bi čuli propovjednika koji će propovijedati evanđelje i dovesti ih Kristu.

Svaki vjernik treba vršiti djelo evangelizacije. Treba znati objasniti evanđelje ljudima koje susreće. Zatim, kad osjeti da je Sveti Duh uvjerio osobu u njezinu grešnost, treba je biti u stanju dovesti Kristu, koji je njezina jedina nada za nebo. To ne znači da naše evangeliziranje ne treba imati veze s lokalnom zajednicom. Iako nam je glavni cilj dovesti ljude Kristu, isto tako ih želimo dovesti u zajednicu. Dovodimo nespasene na sastanke kako bismo potvrdili svjedočanstvo koje smo im već predali. Odnosno, ako smo ih već uputili na Krista, tada ih dovodimo u zajednicu kako bi postali Kristovi učenici, u skladu s Velikim poslanjem.

Evangelizatorska zajednica je zajednica koja se moli. Treba početi s molitvom. Tu se posao obavlja. Sveti moraju žarko moliti Boga i pred Njim gorljivo zastupati svoje izgubljene rođake, prijatelje i susjede. Nikakvi programi niti trikovi nikada ne mogu zamijeniti molitvu. Nalazimo se u duhovnom boju koji se bije duhovnim oružjem.

Evangelizatorska zajednica je sveta zajednica. Učinkovito svjedočanstvo ne može se razdvojiti od posvećenoga života. Plod koji stablo rađa odraz je stanja samoga stabla. Zdravo stablo donosi dobar rod. Oni koji nose Gospodnje posude moraju biti čisti.

Evangelizatorska zajednica je zajednica koja voli. U njoj vlada srdačnost i prihvaćanje. Ona pruža ruku neznancima, povrijeđenima i potrebitima. Okrenuta je ljudima i izražava svoju ljubav pružajući gostoprimstvo. Otvorena je, a ne zatvorena u sebe; stalo joj je.

Evangelizatorska zajednica je ujedinjena zajednica. Sveti su ujedinjeni u svojoj želji da vide spasenje mnogih duša. Ujedinjeni su u zajedničkom iščekivanju u molitvi. Isto tako su ujedinjeni u zajedničkoj radosti kada se ljudi obrate.

Spomenuli smo da je najučinkovitiji način sklapanja novih kontakata svakodnevno svjedočanstvo vjernika. Međutim, postoje i druge metode koje treba spomenuti. Na primjer, svjedočenje od vrata do vrata. Tako će sredina svakako postati svjesna prisutnosti crkve. Postoje samostalna biblijska proučavanja koja su se pokazala iznimno korisnima u polaganju doktrinarnih temelja za one koji se kasnije pouzdaju u Gospodina. Tu je i evangeliziranje na sveučilišnom kampusu, što je dobar način za dovođenje mladih ljudi Gospodinu i u crkvu. Postoji i služba putem literature, čije su mogućnosti vrlo velike (vidi Dodatak G). Postoje posebni evangelizacijski događaji s pomazanim propovjednicima evanđelja. Oni su na mnogim mjestima jako lijepo poslužili, dok su na drugima bili, nažalost, nekorisni. Crkva može reklamirati svoje sastanke u lokalnim novinama. Bog se služio ovom metodom kako bi doveo osamljene na sastanke. Zatim, postoje i posebne emisije, filmovi i koncerti.

Da bi prevladale prirodan otpor prema prvom dolasku u crkvu, neke zajednice su se uspješno poslužile manje formalnim metodama kao što su izleti, košarkaške ili odbojkaške utakmice i gostoprimstvo kod kuće. Kad bi ljudi došli, upoznali bi se s lokalnim kršćanima te ih je bilo lakše pozvati na daljnje sastanke.

Kako bi vjernici mogli radosno dovoditi svoje poznanike na sastanke zajednice, moraju biti sigurni da će se služba obavljati

na visokoj duhovnoj razini. Ova činjenica bi morala navesti starije da se puno više mole Gospodinu za one koje raspoređuju za propovijedanje Riječi. Kršćani neće dovesti svoje prijatelje kako bi slušali spetljanu i nejasnu propovijed. Oni žele biti sigurni da će propovjednik iznijeti istinsko evanđelje i da će biti dobrog učehja za one koji su već vjernici. Znači li to da propovjednici moraju biti fakultetski obrazovani ili visoko educirani ljudi? Nikako! Sama akademija bez duboke duhovnosti može biti dosadna i umrtvljujuća. Znanje nadima, a ljubav izgrađuje. Akademska propovijed može doprijeti do razuma, ali ne mora doprijeti do srca. Potrebna je služba koju je Sveti Duh osnažio, pomazana služba, služba koja donosi uvjerenje, pokajanje, obraćenje i posvećenje. Bog u tome često koriti samouke i neobučene ljude kako slava ne bi pripala ljudima, nego Njemu.

Malo je toga toliko dobro za zajednicu vjernih kao kad se duše redovito spašavaju. To izaziva oduševljenje poput onog u rodilištu, a može ga doživjeti svaka zajednica koja je voljna posvetiti se novozavjetnoj evangelizaciji. Međutim, moramo biti u svetom strahu da ne bi prošle godine a da se nitko ne obrati. Moramo biti voljni koristiti se novim metodama kad se stare pokažu neučinkovitima. U životu ćemo dobiti ono što tražimo, stoga: tražimo duše.

12. Učeništvo „jedan na jedan“

U prethodnom poglavlju smo govorili o rastu crkve putem Duhom vođene evangelizacije. Sad se postavlja pitanje: „Što ćemo s novim obraćenicima? Koji je najbolji način da osiguramo njihov duhovni rast i zrelost?“

Uglavnom treba poticati novog vjernika da vjerno dolazi na sve crkvene sastanke i da tako prima pouku. Međutim, ova metoda ima svoje mane. Vrlo je spora i uglavnom se proteže tijekom duljeg niza godina. Nepotpuna je i nije sigurno da će se obraditi sve bitne teme. Obraćeni neće naučiti kako se angažirati u praktičnom kršćanskom radu; sve će ostati na teorijskoj razini. Isus nije učio samo nauku, već je izveo učenike u svijet i pokazao im kako raditi.

Čim se osoba obrati, duhovno zreo vjernik bi trebao na sebe preuzeti odgovornost da ga poučava. Ako je u pitanju obraćena žena ili djevojka, tada joj neka starija sestra treba postati učiteljicom (vidi Tit. 2,3-5).

Umjesto primjenjivanja jednog te istog stereotipnog programa sa svakom osobom, onaj koji poučava treba tražiti osobno vodstvo Svetoga Duha. Potom se mora zapitati: „Koje teme moramo obraditi kako bi ovaj obraćeni postao dobro utemeljen i dobro formiran vjernik?“ Evo jednog reprezentativnog popisa: sigurnost spasenja, vječna sigurnost, krštenje, štovanje i Gospodnja večera, svakodnevna pobožnost, osobna svetost, proučavanje Biblije, molitva, vodstvo, učenje biblijskih stihova napamet, upravljanje vremenom, talenti, novac i osobna evangelizacija. Sve se ovo mora nadopuniti uzastopnim, sustavnim proučavanjem Svetog pisma.

Važno je redovito održavati tjedne sastanke s obraćeni, koji neće trajati dulje od sata. Učitelj neće govoriti samo o istini vjernikovoga krštenja, već će i potaknuti vjernika na taj korak poslušnosti. Ovdje učitelj treba objasniti što je služba lomljenja

kruha i pozvat će vjernika da poslušá Spasiteljev naputak: „Ovo činite na moju uspomenu!“ Poučit će novorođenoga kršćanina kako se moliti jer će se moliti zajedno s njim. Pokazat će mu kako da proučava Bibliju koristeći se dostupnim pomagalima (konkordancijama, biblijskim rječnicima, komentarima itd.). Vodit će ga u odabiru knjiga za čitanje. Odgovarat će na eventualna pitanja. Pomagat će mu oko osobnih problema. Pohvalit će ga za svaki napredak i savjetovat će ga u pitanjima kršćanskoga karaktera s kojima se treba pozabaviti. Kad učitelj pođe svjedočiti, povest će učenika sa sobom. Kad pođe posjećivati bolesne, povest će učenika sa sobom. Otvorit će svoj dom i praktično ga obučavati o kršćanskom braku, kršćanskom domu i pravilnom odgoju djece. Učitelj treba u što većoj mjeri dijeliti život s učnikom.

Današnje gorljive zajednice znaju da je važno posvetiti pozornost svakom novom vjerniku povrh obuke koju će primiti na sastancima. To će nas koštati, ali je učinkovito. Tom metodom se koristio Gospodin, stoga ona mora biti najbolja.

13. Obučavanje vodstva

Rick Belles

Koliko god propovijedanje evanđelja bilo važno u misiji crkve, ako se naša vizija svodi samo na spašavanje duša, i ako nam je krajnji cilj obraćenje nevjernika kako bi postali vjerni pohađači sastanaka, tada smo krivi za kratkovidnost i u konačnici ćemo se susresti s mogućnošću da nam zajednica postane slaba i nemoćna.

Želimo li sudjelovati u viziji Onoga koji je rekao: „Sagradit ću crkvu svoju“, moramo se usredotočiti ni manje ni više nego na transformaciju nezrelih vjernika s potencijalom u crkvene vođe. Štoviše, onaj ključni čimbenik koji osigurava produžetak Njegove žive građevine jest podizanje duhovnih vođa iz naraštaja u naraštaj, što je strategija kojom se i sam Učitelj vrijedno bavio dok je izgovarao prethodno navedenu izjavu.

Međutim, želimo li sudjelovati u Gospodinovoj viziji crkvenog vodstva, tada, želimo li uspjeti, moramo prigrliti i Njegovu metodu. Njegova metoda bila je osobno učenje, to jest, odabir nekolicine ljudi koji će biti s Njim. Ako je i sam Spasitelj obučavao svoje ljude tijekom tri godine u kojima im se osobno i trajno posvetio, kako možemo očekivati da ćemo podizati vođe isključivo putem biblijskih predavanja i propovijedanja?

Možemo vidjeti ilustraciju Gospodinove metode u Njegovu radu s Petrom. Proučite izjave i pitanja koja je Gospodin upućivao Petru i počete shvaćati osoban odnos između Petra i njegova Gospodina. Vidjet ćete kako Spasitelj radi u životu svog učenika, kako ga suočava, izaziva i hrabri te time preobražava iz neotesanog i neukog ribara u vjernog pastira Božjeg stada. Možemo pretpostaviti da se Spasitelj služio istom metodom i s ostalih jedanaest učenika.

Kad je obuka završila, Gospodin je podigao ljude koji su, kad ih je Sveti Duh ispunio, zapravo okrenuli svijet naglavačke. Dakako, možemo imati primjedbe na provođenje ovakve strategije

u vlastitom životu. Čini nam se kako ćemo imati bolje rezultate ako budemo poučavali više ljudi odjednom. Stoga više volimo predavati pred punim razredima i propovijedati pred stotinama u nadi da ćemo dotaknuti više života odjednom. Međutim, tako najčešće dobivamo stotine površnih kršćana. Ne možete učiniti mnoštva učenicima. Međutim, kad pomislimo na to da bismo trebali redovito provoditi vrijeme samo s jednim ili dva čovjeka, pitamo se: „Čemu takvo traćenje?“ i radije rasipamo svoje napore na mnoštva. Međutim, Gospodin nije tako pristupao podizanju snažnih vođa.

Još jedna teškoća koju treba prevladati u usvajanju Gospodinoва pristupa jest cijena transparentnosti. Naime, riskiramo da nas učenik upozna na način na koji nas nikad ne bi mogao upoznati u razredu ili s propovjedaonice. Gospodin nije bježao od prisnosti, već je tijekom tri godine dopuštao da ga dvanaest ljudi vidi, čuje i dodirne. Kad je to razdoblje završilo, svi osim jednog imali su jednaku nesebičnu ljubav prema drugima koju su vidjeli i doživjeli od Njega. To ne znači da osobito nadareni i karizmatični ljudi ne mogu utjecati na živote drugih isključivo služeći mnoštvima. Međutim, takvi ljudi su tek manji postotak Kristovog tijela, a očekivati da ta metoda bude glavni izvor crkvenog vodstva je nerearno i nebiblijski. Proizvod ove metode bit će crkva koja će cvjetati tijekom aktivne službe jednog čovjeka i izumrijeti s njegovim odlaskom, jer neće biti nikoga tko bi nastavio njegovu službu. Usporedimo ovu situaciju s Gospodinovim oprostajnim riječima upućenim Petru (Iv. 21,15), kao i s Pavlovim riječima Timoteju (2. Tim. 2,2).

Za uspješnost učenništva „jedan na jedan“ nisu potrebni osobito nadareni ili karizmatični vođe. Ovdje uspjeh ovisi o Duhom ispunjenom čovjeku koji voli Boga, Njegovu riječ i Njegov narod i koji je spreman otvoriti svoj život pred nekim drugim. Ako je ovo strategija, taktika je jednostavna.

- Često se sastajte na biblijska proučavanja i na molitvu.
- Poučavajte primjerom. Neka vaš učenik izbliza vidi vaš pobožan život i brigu koju osjećate za ljude. Isus je to činio.

- Poučavajte putem praktičnog iskustva. Vodite svog učenika sa sobom kad posjećujete svete i kad svjedočite nespasjenima, a kasnije mu objasnite što ste činili i zašto ste to činili. Isus je tako radio.
- Radite na karakteru. Sjetite se kako je Gospodin uvijek podsjećao Petra na njegovu naglost i samouvjerenost. Zbog kojih učenikovih osobina se o njemu ne može reći da je „svet i besprijekoran“?
- Bodrite ga i hrabrite u Riječi i molite se za njega. Isus je to činio.

Ako je netko imao viziju rasta crkve, bio je to Isus Krist koji je predao samoga sebe za nju. Ako želimo u punom smislu sudjelovati u Njegovoj viziji, odnosno ako želimo vidjeti dalje od spašavanja duša do podizanja vođa stada koji će i sami biti sposobni učiti druge, tada moramo usvojiti Njegove metode. Ako je sam Božji Sin smatrao da je bitno usredotočiti se na nekoliko vjernih ljudi, koliko više mi trebamo misliti isto.

14. Paracrkvne organizacije

Paracrkvne organizacije su službe koje funkcioniraju uspo- redno sa crkvama. Uglavnom su organizirane poput poslovnih korporacija i ne obavljaju krštenja niti imaju Gospodnju večeru. Ove organizacije su izazvale prilične polemike. Ima li za njih mjesta u zajednici kršćana ili je crkva Božja jedina ustanova po kojoj On obavlja svoje djelo? Možda bi bilo najpoštenije razmotriti argumente za i protiv ovakvih organizacija.

Za

1. Paracrkvne organizacije obavljaju službe koje crkva ne može obavljati, ili bi ih trebala obavljati ali ih ne obavlja (npr., prevoditeljstvo, izdavaštvo, radijska služba, televizija, rad u zatvorima, evangelizacija, poučavanje, savjetovanje itd). Teško je zamisliti da se lokalna zajednica vjernih može baviti radom koji danas obavljaju biblijske udruge.

2. One dopiru do širokih segmenata populacije na koje crkva nema utjecaja. Ne možemo zanijekati da su milijuni čuli evanđelje upravo preko njih.

3. Paracrkvne službe mogu učinkovito doprijeti do mnogih ljudi koje crkva odbija. Izgleda da se o njima ne govori ona često preživakana priča da „crkva samo želi vaš novac“.

4. Paracrkvne organizacije su preuzele vodstvo u misiji, društvenim službama, evangelizaciji i osnivanju crkava. One su poput obada crkvama, jer ih motiviraju da budu revnije u radu za Gospodina.

5. Dok se u organiziranim crkvama često od punovremenih radnika zahtijeva da budu formalno obrazovani, paracrkvne organizacije obučavaju obične ljude i šalju ih na posao.

6. Paracrkvne organizacije pružaju mogućnosti za službu koje kršćani ne nalaze u lokalnoj crkvi. Kršćani koje je crkva pustila

da atrofiraju i žive besposleno pronalaze mjesto za svoje ambicije i talente.

7. Osiguravaju časno i plaćeno zaposlenje za neke ljude. U mnogim slučajevima je to glavni prihod u obitelji.

8. Učinkovito donose rod. Bog ih blagoslivlja. Primjerice, Gideoniti mogu dokumentirati na tisuće onih koji su se obratili posredstvom Biblija koje su našli u hotelima.

9. Crkve su sklone staviti veći naglasak na zgrade nego na misiju. Novac koji se troši na cigle i beton mogao bi se korisnije potrošiti za distribuiranje evangelizacijske literature.

10. Crkve su nefleksibilne i nesklone promjenama. Paracrkvne organizacije pružaju odgovor na ovakvu nefleksibilnost.

To je jedna strana priče. Sada ćemo razmotriti neke probleme koji prate paracrkvne službe.

Protiv

1. Paracrkvne organizacije nisu biblijske. Ne nalazimo ih nigdje u Djelima apostolskim, niti u cijelom Novom zavjetu. Crkva je Božja zemaljska jedinica za promicanje vjere. Kamo god bi otišli, apostoli su osnivali crkve. Kamo god mi odemo, osnivamo paracrkvne organizacije.

2. Vrijeme i talenti koje muškarci i žene imaju odvlače se iz lokalne crkve. Propovjednici, učitelji i vođe napuštaju svoju primarnu službu i sjedaju za radni stol kao administratori.

3. Novac se preusmjerava iz lokalne crkve, iako potpora ovih organizacija ovisi o crkvama.

4. Ljudi koji služe u paracrkvenim organizacijama nisu u mogućnosti slijediti Veliko poslanje: „učeci ih da vrše sve“. Budući da njihova financijska potpora ovisi o širokom spektru crkava, one nisu u mogućnosti u potpunosti objaviti naum Božji. U želji da ostanu u dodiru s mnogim crkvama sklone su popuštanju u doktrinarnim stavovima.

5. Mnogo je službi koje se preklapaju i natječu jedne s drugima, u kojima ima cjepkanja, ljubomore i rivalstva. Ovo je neizbježno kad organizacije objavljuju svoja postignuća i hvale se svojim uspjesima.

6. Paracrkvne organizacije su odgovorne isključivo sebi. Često se događa da su njihovi vođe tempirane bombe, što može izazvati moralne, poslovne i doktrinarne probleme.

7. Pojedine paracrkvne organizacije znaju biti protucrkvne. One smatraju svoj rad i rad svoje organizacije superiornijim od crkvenog.

8. Ljudima koji razmišljaju poput paracrkvnenih organizacija često je teško prilagoditi se zajedništvu u lokalnoj crkvi i funkcionirati zajedno sa šarolikim skupom ljudi kakav se obično može naći u većini zajednica. Oni smatraju sebe odabranom skupinom predanih ljudi (što često i jesu).

9. Paracrkvne organizacije uzurpiraju funkcije i odgovornosti koje pripadaju crkvama.

10. Umjesto da usmjeravaju obraćenike u lokalne crkve, organizacije uglavnom zauzimaju mjesto crkve u životima ljudi. Oni u njima dobivaju zadatke koji im onemogućuju da dolaze na sastanke crkve.

11. One promiču profesionalizam, penjanje na korporacijskoj ljestvici itd.

Pojedine zamjerke koje vrijede za paracrkvne organizacije vrijede i za crkve:

1. Ne umiru lako, već često nastavljaju živjeti i nakon što više nema koristi od njih.

2. Opasno je kad se sve okreće oko karizmatičnog vođe jer tako se uspostavlja kult vođe.

3. Ne ispunjavaju potrebe ljudi u potpunosti.

4. One su nekada rezultat nečije nesposobnosti da surađuje s drugima. Frustriran čovjek pokreće novu službu u kojoj će moći biti samostalan.

Što možemo zaključiti? Možda ćemo pronaći odgovor u Luki 9,49-50. Učenici su jednom prilikom rekli Isusu: „Učitelju, vidjesmo jednoga koji izgoni zle duhove u tvoje ime, i htjedosmo mu zabraniti jer te ne slijedi s nama.’ ‘Nemojte mu braniti!’ - odgovori mu Isus. ‘Tko nije protiv vas, taj je za vas’.“

Evandeoske paracrkvene organizacije bore se u istom duhovnom ratu kao i mi. Nemojmo im braniti, jer su za nas.

15. Manje je možda bolje

U našem društvu je značaj veličine toliko snažan i sveprisutan da je gotovo nemoguće misliti da je manje možda bolje. Svjetovni sindrom uspjeha koji se mjeri u brojkama potpuno je preplavio crkvu. Međutim, kako stoje stvari s brojevima? Filozofija da je veliko lijepo i da je to Božji cilj ne samo da se ne nalazi u Bibliji, već joj je potpuno protivna.

1. Velika je zajednica nestala u potopu, a spasilo se samo osam ljudi.

2. Gideonova vojska je smanjena s 32 000 ljudi na 300 kako bi bilo jasno da je Božja snaga donijela pobjedu.

3. Isus je odabrao dvanaest ljudi, a ne dvanaest tisuća.

4. Voltaireova sarkastična ideja da Bog stoji iza velikih bata-ljuna predstavlja svjetovnu mudrost, odnosno u ovom slučaju mudrost jednog nevjernika.

5. Sveto pismo traži kvalitetu, a ne brojke.

6. Bog je tijekom stoljeća najčešće radio posredstvom svjedo-čanstva ostatka.

Većina kršćanskih crkava tijekom stoljeća bile su male, a i da-nas je u cijelom svijetu tako.

Što je crkva veća, to je vodstvu teže obavljati učinkovitu i osobnu pastoralnu službu na razini cijele crkve. Što je crkva veća, to će se vjernici teže moći dobro upoznati, međusobno dijeliti ra-dost i tugu, i uživati u životu tijela. Netko je dobro rekao da crkva koja je tek skup neznanaca ili, u najboljem slučaju, poznanika, nije crkva u najdubljem smislu riječi.

Što je crkva veća, to je više svetih koji nemaju priliku koristiti svoje darove.

Postane li veličina cilj, tada dolazi do sve većeg pritiska da se poruka evanđelja malo ublaži, kao i strogi zahtjevi kršćanskog učenja, visoki standardi svetosti i druge Isusove teške riječi.

Postane li veličina cilj, tada dolazi velika kušnja da zanemarimo disciplinu. U kušnji smo da zanemarimo loše stvari kako ne bismo izgubili članove. Međutim, pravi uspjeh crkve ne očituje se u broju njezinih članova, već u njihovoj svetosti.

Možemo zamisliti da velike crkve ugađaju čovjekovoj taštini i da postoje više zbog vodstva nego zbog zajednice. Male crkve će se lakše prebaciti u podzemlje kad naiđu progoni i ugnjetavanje. Prva žrtva u velikim crkvama najčešće je zajednička molitva.

No, iako sve to stoji, maloj crkvi ništa ne vrijedi što je mala ako je njezina veličina posljedica izostanka evangelizacije ili apatije ili nekog drugog propusta. Male crkve trebaju rasti. Međutim, umjesto da se pretvaraju u megacrkve, trebaju formirati nove crkve. Kad crkva dosegne određenu veličinu, vodstvo treba početi razmišljati o razgranavanju.

Kojim se argumentima uglavnom opravdavaju velike crkve?

- Može se imati bolji prostor.
- Može se služiti na više različitih načina.
- Više ljudi znači da će biti više novca za Gospodnji rad.
- Bolja kulturna prihvaćenost.
- Djeca i mladi imaju više prilike biti sa svojim vršnjacima.
- Velika crkva znači bolje prilike za velike misionarske evangelizacije.
- Bolja kvaliteta učenja.

U nekim od ovih argumenata ima istine, drugi vjerojatno uopće nisu istiniti, a nijedan se ne može biblijski opravdati.

Za svjedoke ću pozvati skupinu uglednih kršćanskih vođa koji su progovorili o toj temi.

Prvi je Vance Havner, pronicav i rječit južnjački propovjednik. On piše:

Kad je riječ o naglasku na veličini, crkva se premjestila iz katakombi u Koloseum. Priređujemo mamutske demonstracije i gi-

gantske skupove. Postavljamo slavne ljude na podij i posuđujemo od Cezara kako bismo podigli Kristovu zastavu. Poludjeli smo za veličinom...

Zapravo nam ne treba zgušnjavanje, već prorjeđivanje. Davno sam naučio da se kukuruz i pamuk koji rastu moraju prorijediti. Smanjivali smo kvantitetu kako bismo poboljšali kvalitetu. Gideon je morao prorijediti svoje čete, a nešto slično bi i danas moglo pomoći Božjoj vojsci. Isus je prorijedio svoje sljedbenike, kako je zabilježeno u šestom poglavlju Ivanovog Evanđelja, a sigurno je bilo i mnogo drugih prigoda. Danas je progonjena manjina postala popularna većina.

Ovo je vrijeme budala, varka, hokus-pokusa, nakaza, prijevare, trikova i opsjena. Sve se radi uz pomoć ogledala. Sve se mjeri veličinom i glasnoćom. Sve mora biti veliko, divovsko, kolosalno, fenomenalno. Čak su i novi lijekovi čudesni lijekovi, jer kad ih popijete čudite se i pitate što li će se dogoditi. U takvom vremenu teško je zainteresirati ljude za dobru staru poslušnost i vjernost. Čak se i kršćane u crkvi mora zabavljati. Gledamo u Svjetlost istine, ali ne hodimo u njoj, a budući da smo slušači, ali ne i vršitelji, ljudi su zaslijepljeni prejakim svjetlom. Previše svjetla će nas oslijepiti jednako kao i premalo svjetla.

Ralph Shallis nas u svojoj knjizi *From Now On* (Od sad pa nadalje) savjetuje:

Odaberite crkvu koja je vjerna Svetom pismu i koja je ispunjena Svetim Duhom, to jest pronađite ljude među kojima je Isus uistinu prisutan. Nije bitno je li ih malo i jesu li siromašni. Ako je Krist među njima, tada ste bogatiji od svih banaka na svijetu. Uostalom, u maloj crkvi ćete pronaći razlog zbog kojeg živite, jer ćete biti vrijedan i bitan član obitelji, moći ćete dati svoj doprinos. S druge strane, ako ste u jako velikoj crkvi, vjerojatno ćete se stopiti s anonimnim mnoštvom, što nije do-

bro za vaše duhovno zdravlje. Postat ćete lijeni i beskorisni, ili jednostavno frustrirani.¹⁷

Francis Schaeffer dodaje svoje svjedočanstvo ovim britkim riječima:

Kao što pred Bogom nema malih ljudi, tako nema ni malih mjesta... Nigdje kao u Americi kršćani nisu toliko zahvaćeni dvadesetostoljetnim sindromom veličine. Veličina će pokazati uspjeh. Ako sam posvećen, tada ću sigurno privući mnoštvo ljudi, gomilu novca itd. To nije istina. Ne samo da Bog nije rekao da veličina ide ruku pod ruku s duhovnom snagom, već je čak preokrenuo stvar (osobito u Isusovom učenju) i rekao nam da svjesno pazimo kako ne bismo odabrali mjesto koje će nam biti preveliko. Svi mi volimo naglašavati velika djela i velika mjesta, ali to je tjelesna sklonost. Razmišljati na takav način jednostavno znači vratiti se na staro, neobraćeno, egoistično, samoživo „ja“. Ovakav stav, koji smo primili od svijeta, opasniji je za kršćanina nego kakva tjelesna zabava ili praksa. To je tjelesnost.¹⁸

James S. Stewart se slaže. On piše:

Božja strategija ne ovisi o brojevima. Mi brojimo ljude. Bog to ne čini. Bog broji srca. Mi govorimo o širenju Kraljevstva i stvaranju većeg broja učenika, dok Bog želi ojačati Kraljevstvo i stvoriti bolje učenike.

Govorimo o Visokoj crkvi, Niskoj crkvi, Širokoj crkvi, međutim Bog želi Duboku crkvu. „Nemojte mi davati velike crkvene bataljune,“ vapije John Wesley, „dajte mi stotinu ljudi koji se ne boje ničega osim grijeha i koji vole jedino Boga i prodrmat ću vrata pakla!“ Gdje se Wesley naučio takvom stavu? Svakako, od svoga kraljevskog Učitelja Isusa... koji je jednom zauvijek objasnio božansku strategiju Njegove svjetske kampanje. Ova

¹⁷ Ralph Shallis, *From Now On*, Bromley, Kent, England: STL Books, 1973., str. 143.

¹⁸ Francis A. Schaeffer, *No Little People* (u sabranim djelima Francisa A. Schaeffera), Westchester, IL: Crossway Books, 1982., Vol. 3, str. 9).

strategija znači da će Krist uvijek radije raditi s manjinom od 5% odlučnih duša, nego s većinom od 95% koja je neodlučna i povodljiva u svojoj odanosti.¹⁹

U svom komentaru na Knjigu sudaca Samuel Ridout kaže:

U svima nama se krije suptilna težnja za brojkama. Čemu želja za statistikama, za brojem obraćenja ili za brojem „članova“ ako čovjek ne misli da brojevi nose moć? S druge strane, zar Sveto pismo ne obiluje primjerima koji govore suprotno? Brojevi su često bili uzrok ponosa koji prethodi padu. Kad se broj učenika povećao, došla su i mrmljanja. Daleko od toga da se trebamo čuvati brojeva radi samih brojeva. Svakako se trebamo radovati zbog mnogih koji će primiti blagoslov, međutim naš pogled ne smije biti na mnoštvu, već na Gospodinu.

Ovo se posebno odnosi na dane opadanja, kad Bog podigne ostatak koji će svjedočiti o Njegovoj istini. Brojevi će samo učiniti svjedočanstvo nepogodnim za rukovanje. Daleko je bolje manje društvo koje je sam Bog prokušao, nego veliko i ugledno tijelo koje zbog svoje brojnosti izaziva poštovanje u očima svijeta.²⁰

E. Stanley Jones je rekao: „Gnušam se ovoga guranja za brojeve koje vodi u kolektivni egoizam.“

I konačno, Charles Bing iznosi ovu tajnovitu primjedbu: „Mase u razredima stvaraju blještavilo i pepeo.“

Kad je jedna od najvećih protestantskih denominacija težila ka privlačenju što većeg broja ljudi, usvojila je slogan koji je glasio: „Još milijun u ‘84-oj“. Kad je privlačni naslov najavljen, jedan propovjednik se nagnuo ka drugome i prošaptao: „Ako to bude još jedan ovakav milijun kakav imamo, gotovi smo.“

Dobro je težiti za velikim brojevima radi Božje slave, ali nije dobro tražiti snagu u njima. Pogrešno je radovati se brojevima. Pogrešno je snižavati standarde kako bismo privukli veći broj lju-

¹⁹ James S. Stewart, *King For Ever*, Nashville: Abingdon, 1975., str. 91.

²⁰ Samuel Ridout, *Lectures on Judges and Ruth*, NY, Loizeaux Bros., 1958., str. 125.

di. Kao što je Vance Havner sugerirao, pogrešno je podizati zastave i povisivati kvote umjesto poznavati Boga. Bolje je imati male duhovne zajednice vjernih koje će rasti, nego velike, nezgrapne i neprincipijelne.

16. Završni savjeti

Proučili ste nekoliko osnovnih elemenata kršćanskog učenja. Primijetite da sam rekao „nekoliko“. Ima ih još. Jedina knjiga koja potpuno obrađuje ovu temu jest Novi zavjet.

Nije dovoljno samo umom poznavati sadržaj ove knjige. Taj sadržaj se mora potpuno utjeloviti u učenikovom životu. Učenik mora raditi ono što govori. Mora se pokazati kao odan sljedbenik Gospodina Isusa. Drugi moraju u njemu vidjeti Isusa.

Još je jedno bitno. Mentor mora izložiti svog učenika raznim oblicima kršćanske službe. Zauzvrat, učenici moraju biti spremni slijediti svog učitelja i gledati ga kako svjedoči nespasenima, kako poučava kršćane, kako propovijeda evanđelje, kako savjetuje one kojima treba usmjerenje, kako služi na vjenčanjima i pogrebima, i kako posjećuje bolesne. Bilo bi idealno da učenik nauči činiti sve ono što bi se od starješine u crkvi moglo tražiti.

Apostol Pavao je rekao: „Njega mi navješćujemo, opominjući svakoga čovjeka i poučavajući svakoga čovjeka u svoj mudrosti, da učinimo zrelim svakog čovjeka u Kristu. Zato se i trudim i borim prema njegovoj djelotvornosti koja snažno očituje svoju silu u meni“ (Kol. 1,28-29).

Pavao nam je ovim riječima ostavio predivnu sliku učenika na djelu.

Zaključit ćemo s nekoliko sažetih prijedloga – bilo bi mudro da ih svaki učenik prigrlji kao sastavan dio svog života.

- Svakog dana učinite neko nasumično dobro djelo i neki čin ljepote koji se inače baš ne radi. Tako biste mogli otvoriti predivne prilike za svjedočenje.
- Svakog dana iskazujte neku riječ ohrabrenja. Nekome će trebati.
- Nemojte se žaliti. U 1. Korinćanima 10 ćete pročitati da Bog ne voli pritužbe.

- Molite se poput Andrewa Bonara da možete „ustrajati do kraja“.
- Nemojte eksplodirati na kršćanskoj sceni poput rimske svi-jeće i raspliniti se u pepelu.
- Budite veseli. Gospodin će vam to oprostiti. Franz Joseph Haydn je rekao: „Bog mi je dao veselo srce. Svakako će mi oprostiti ako mu budem veselo služio.“ Nije li psalmist rekao: „Služite Jahvi u veselju“?
- Date li obećanje, održite ga. Ako ne mislite ozbiljno, nemojte ni obećavati.
- Nikada se ne odupirite unutarnjem nukanju da učinite nešto dobro. Učinite to brzo.
- Budite zahvalni. Mislite na dobre stvari. Iznenadit ćete se kad vidite što je Gospodin učinio.
- Nemojte tratiti vrijeme. Vrijedno radite za Gospodina.
- Posjećujte bolesne, stare, ožalošćene. Svojom prisutnošću ćete pokazati da vam je stalo.
- Živite svaki dan svjesni Kristovog suda. Bit ćemo ovdje i sutra, ali ne znamo koje će to „sutra“ biti.
- Postavite stražu na svoja usta. Budite dobar slušatelj. Možda ćete se iznenaditi koliko ćete naučiti.
- Nemojte pokušavati voditi živote drugih ljudi umjesto njih. Dajte ostavku na radno mjesto glavnog direktora svemira.
- Nemojte javno obznanjivati svoje muke i boli. Svatko ima dovoljno svojih.
- Nastojte vidjeti Krista u drugim vjernicima. To će vam pomoći da oblikujete dobar stav prema njima.
- Iskazujte pobožno zanimanje za dječake i djevojčice. Isus ih voli.
- Potrudite se steći prijatelje među duševno i tjelesno oboljelim osobama. Svaki od njih je poseban i dragocjen Gospodinu.

„Ono što si od mene čuo pred mnogim svjedocima, povjeri pouzdanim ljudima koji će biti sposobni i druge poučiti“ (2. Tim. 2,2).

Dodatno štivo o temama koje smo obradili u ovom priručniku mogu se naći u sljedećim knjigama istog autora:

True Discipleship (Istinsko učenje)

The Forgotten Command; Be Holy (Zaboravljena zapovijed: Budite sveti)

Christ Loved the Church (Krist je ljubio crkvu)

My Heart, My Life, My All (Moje srce, moj život, moje sve)

Once in Christ, In Christ Forever (Jednom u Kristu, zauvijek u Kristu)

Knjižice:

Think of Your Future (Mislite na svoju budućnost)

Lord, Break Me (Slomi me, Gospodine)

The Day Jesus Came to My House (Dan kad je Isus došao u moj dom)

Grasping for Shadows (Hvatanje sjena)

Does it Pay to Pray? (Isplati li se moliti?)

Singleness—A Male Perspective (Samački život s muškog stajališta)

Dodaci

Dodatak A

Posvjedoči, ne skači u oči

Priča o mladiću koji je pronašao Krista, ali je izgubio roditelje

Mladalački entuzijazam često se sukobljava s oprezom starijih ljudi. Kad se mlada osoba tek obrati i postane gorljiva za Krista, te kad se stariji uplaše da je njihova vjera ugrožena, svjedočanstvo može postati neučinkovito.

Kad su stariji ljudi u isti mah roditelji mlade osobe, ishod može biti katastrofalan. To se dogodilo Gregu. Međutim, katastrofa se može prometnuti u pobjedu ako Greg nauči uravnotežiti svoju revnost ljubavlju i mudrošću.

Najprije će nam sam Greg ispričati svoju priču:

Čovječe, kako sam samo zabrljao! Nakon što sam postao spašen, otišao sam kući i pokušao silom nagovoriti svoju obitelj da povjeruje u evanđelje. Oni su mi se žestoko usprotivili, a ja sam reagirao neprijateljstvom. Zato i kažem da sam zabrljao.

Evo kako je sve počelo. Odrastao sam u prilično religioznom domu. Mi djeca učili smo katekizam, ispovijedali se i redovito odlazili u crkvu. S vremenom sam postao ministrant. Kako to sada vidim, naša se vjera sastojala od obavljanja obreda, ali nitko od nas nije bio nanovo rođen. U srednjoj školi sam počeo krasti kako bih mogao financirati uživanje droga. Otac je tri puta morao plaćati jamčevinu za mene. Međutim, čak i nakon toga bilo je lakše krasti nego zarađivati novac.

Dakako, dotad mi je seks već puno značio. Nije bilo teško naći djevojke. Smatrao sam da sam prava muškarčina.

Neko vrijeme sam jahao na valovima slave. Uživao sam jer su me prijatelji prihvaćali, a moj razuzdani život me je ispunjavao ushićenjem.

Prvo što me je otriježnilo bila je pogibija mog najboljeg prijatelja u prometnoj nesreći. Ubrzo nakon toga sam uhićen zbog posjedovanja droge. Kad sam izašao nakon plaćanja jamčevine, završio sam u bolnici pod sumnjom da bolujem od leukemije.

U bolnici sam se pomolio prvi put otkako znam za sebe: „Bože, ako te ima, pokaži mi da postojiš.“

Sat vremena kasnije jedan moj prijatelj iz srednje škole došao je u posjet čovjeku do mene. Nakon što se oporavio od iznenađenja što me vidi, rekao mi je da je postao kršćanin i da je predao svoj život Isusu Kristu. Zatim mi je pažljivo objasnio kako mogu započeti novi život u Kristu.

Bio sam spreman. Molili smo se. Kako sam znao i umio, pouzdao sam se u Krista kao Onoga koji je zauzeo moje mjesto, kao svoga Gospodina i Spasitelja.

Moj život se promijenio iz korijena. Bog mi je podario novi jezik s kojeg se više nije prosipala prljavština i prostote. Ostavio sam drogu, piće i svoj dotadašnji nemoralni život. Stari prijatelji su me počeli napuštati. Jedan od njih mi je rekao: „Čovječe, ti si mrtav!“

Nekako sam se nadao da će se moji roditelji oduševiti zbog promjene u mom životu. Mislio sam da će se i oni htjeti odmah spasiti kad im objasnim evanđelje. Doduše, oni nisu bili loši poput mene, ali su svakako trebali spasenje. Zato sam im počeo prilično živahno svjedočiti.

Kako sam se prevario! Nisu pokazali nimalo oduševljenja zbog promjene u mom životu. Kao da im je bilo draže imati narkomana nego vjerskog fanatika u obitelji.

Majka je plakala jer sam napustio njezinu vjeru i nazivala me je izdajnikom i otpadnikom. Nije im se sviđelo kad sam ih savjetovao da se trebaju „nanovo roditi“. Htjeli su mi dati do znanja da su već bili „nanovo rođeni“ onda kad su se krstili kao djeca, a sad sam ja razorio obiteljsko jedinstvo.

Što sam im više nametao evanđelje, to su me više odbijali. Bilo je vikanja, prijatnji i uvreda. Osjećao sam kako se sve više udaljavam od obitelji. Njihovi stavovi i ponašanje su mi sve više smetali

pa sam se sve više povlačio. Konačno sam se nakon jedne vrlo bučne svađe u bijesu iselio iz kuće.

Zato i kažem da sam zabrljao. Umjesto da ih dovedem Kristu, ja sam ih još više odbio. Zaista ih volim i zato sam i htio da se spase. Zato i nisam prestao nametati im evanđelje. Ali valjda je to bila revnost bez znanja. Sad sam otuđen od njih i duh mi je potišten. Mogu li ikako ispraviti svoje loše postupke iz prošlosti?

Gregovo iskustvo poznat nam je scenarij. Mnogi mladi obraćenici su htjeli biti vjerni Kristu i svojoj rodbini, ali kao da su svojim postupcima poništili svoje svjedočanstvo. Kako ćemo ih posavjetovati?

Isus je vrlo iskreno izjavio kako će Njegov dolazak donijeti otuđenje i razdor u obitelji. Rekao je, na primjer: „Da, došao sam da rastavim sina od njegovog oca, kćerku od njezine majke i snahu od njezine svekrve. Čovjeku će biti neprijatelji njegovi ukućani“ (Mt. 10,35-36).

Gospodin nije htio reći da je došao sa svrhom izazivanja neprijateljstva u obitelji, već da će to ponekad biti neizbježna posljedica. Kada god ljudi slijede Isusa, mogu naići na oštro protivljenje svoje rodbine i prijatelja. To znači da nije došao donijeti „mir, nego mač“ (s. 34).

Međutim, ništa od ovoga ne opravdava Gregov gnjev i bijes prema obitelji. Bogu je ugodno ako nam se rugaju, progone nas i zlostavljaju zbog toga što smo Kristovi. To nije slučaj ako stradamo radi vlastite gluposti, tjelesnosti i djela koja ne iskazuju ljubav.

Greg ne mora strahovati da je sve izgubljeno. Ono što sada treba učiniti jest pokazati svojoj rodbini da Krist doista mijenja čovjekov život. Najprije treba otići k obitelji i ispričati se zbog svoga gnjeva i ogorčenosti. Teško je poniziti se, ali je neophodno. Ne smije pokušati ublažiti svoju krivnju tako što će reći: „Oprostite ako sam napravio nešto loše.“ Umjesto toga mora stisnuti zube i iskreno reći: „Pogriješio sam. Žao mi je. Molim vas, oprostite mi.“

To će puno značiti vjernikovim roditeljima, braći i sestrama. Pomislit će: „Greg nam se nikada ranije nije ovako ispričavao, a ni mi to ne činimo kad smo u krivu.“

Zatim, umjesto da im nameće evanđelje, Greg se treba primiriti i pričekati da oni pokrenu temu. A uglavnom hoće. Tako će imati priliku odgovoriti im milostivo i bez pritiska.

Ako ga pozovu, Greg se može ponovno doseliti kući. Kad se doseli, treba pomagati oko kućanskih poslova, obavljati dužnosti i to samoinicijativno. Treba održavati svoju sobu urednom kako više ne bi bila kao da je bomba u nju pala.

Greg treba raditi ljubazna djela koja su potpuno izvan njegovog nekadašnjeg okvira ponašanja. To se odnosi na pamćenje rođendana, godišnjica i drugih posebnih dana, kao i darivanje s ciljem izražavanja svoje ljubavi. Treba se moliti kako bi mogao iskazivati ljubaznost na originalne i inovativne načine.

Greg treba imati poštovanja prema autoritetu svojih roditelja i slušati ih u svemu osim ako bi poslušnost njima značila neposlušnost Gospodinu. Tada mora odbiti u tišini i bez pravljenja scene.

Uvijek je ispravno iskazivati poštovanje prema roditeljima jer im nikad nećemo moći dovoljno zahvaliti za sve što su učinili. Umjesto da za rođendan ili za Majčin dan pokloni majci bombonijeru, Greg će otkriti da će joj ovakvo pismo koje će joj sam napisati značiti puno više.

Mojoj majci:

Ovoga dana koji je izdvojen da ti iskažem posebnu čast, želim ti izraziti barem dio zahvalnosti za sve što mi značiš u životu.

Ti si me donijela na svijet, i danas razumijem da je to bilo bolno i da si patila. Ali ti si vrlo brzo i nesebično zaboravila na sve to zbog radosti jer ti se rodio sin.

Sad kad sam odrastao, bolje razumijem dane, mjesece i godine koje si posvetila mome odgoju. Često razmišljam o prilikama

kad sam bio bolestan ili kad bih nastradao, i koliko si noći probdjela u tjeskobnom iščekivanju. Nikada ti neću moći dovoljno zahvaliti za tvoja usamljena bdijenja kad se činilo da će smrt ukrasti jedno od tvoje djece.

Hvala ti, majko, za tvoje kuhanje, pranje, šivanje, popravljanje i čišćenje kuće. Hvala ti i što si nas kažnjavala kad je trebalo, jer smo znali da to činiš zato što nas voliš.

Mogao bih reći još mnogo toga, ali vjerujem da iz ovoga vidiš koliko cijenim sve što si učinila za mene. Želim da znaš da zahvaljujem Gospodinu za tebe i molim se da naša obitelj ne bude ujedinjena samo u ovom životu, već i u vječnosti.

Tvoj sin, Greg

Ovakvo pismo će majci značiti više od originalnog Diorovog mirisa. Greg bi trebao napisati slično pismo svome ocu na Dan očeva. Tata će se truditi da ne zaplače, ali pismo će ga svakako duboko ganuti.

Roditelji vole kad ih se pita za savjet, čak i kad su njihova djeca već odrasla. To je još jedan način na koji Greg može pokazati da ih cijeni i poštuje.

Nadajmo se da Gregovi roditelji neće dobiti srčani udar od ovih radikalnih promjena u njegovom životu. Međutim, ako ipak zbog njih dobiju srčani udar drugačije vrste, isplatit će se; naime, ako im srca postanu preplavljena Isusovom ljubavlju.

Još nešto za kraj, Greg. Kad te roditelji počnu zapitkivati ili izražavati zahvalnost za promjene koje su se dogodile u tvom životu, neka ti to bude prilika da daš slavu Spasitelju. Neka znaju da nisi u pitanju ti, već Isus koji je u tebi.

Bog voli spašavati obitelji, Greg. Možeš surađivati s Njim svakodnevno živeći Kristovim životom pred njima. Možeš ih pridobiti molitvom i dobrim djelima, bez mrmljanja ili vršenja pritiska. Neka te Bog blagoslovi!

Dodatak B

Evangelizacija kao način života

Andreas Lindner

Evangelizacija se često vidi kao neka kampanja ili događaj gdje se evanđelje predstavlja na moćan način. Međutim, vrlo je malo onih koji su voljni slušati, a još ih je manje spremno odazvati se predivnoj poruci evanđelja. Nisu zainteresirani i ne vide kakve veze evanđelje ima s njihovim životom. Što možemo učiniti?

„U molitvi ustrajte... da nam Bog otvori vrata propovijedanju Radosne vijesti i da mogemo navijestiti Tajnu – Krista – zbog koje i jesam u okovima – i da je objavim kako treba da je objavim!“ (Kol. 4,2-4). Pavlova molitvena potreba otkriva nam njegov način rada. Kanio je prijeći na novo područje, navješćivati evanđelje i požnjeti duhovnu žetvu. Za ovakvu evangelizaciju trebala su mu otvorena vrata za Riječ. On je na svakom mjestu nastojao pronaći one koji su bili spremni za poruku. U sinagogi je pronalazio one koje je Bog pripremio putem poruke Starog zavjeta (Dj. 16,13; 17,1-3). Gospodin je uputio apostola i k drugima koji su bili spremni primiti Riječ (Dj. 16,30). Tada bi Pavao poučavao nove vjernike, formirao crkvu i išao dalje. Dakako, novi vjernici trebaju naučiti kako nastaviti s radom, što obuhvaća i evangelizaciju. Međutim, kako da to učine?

„Mudro se vladajte prema onima koji su vani! Iskorišćujte prigodu! Neka vam riječ bude ljubezna, solju začinjena, da znadnete odgovoriti svakome kako treba!“ (Kol. 4,5-6). Budući da su svi koji su bili otvoreni postali vjernici, Pavao ne traži od njih da slijede njegov primjer koristeći se njegovom metodom evangelizacije. Ne traži da propovijedaju u sinagogi ili na trgu. To je uspijevalo kod Pavla i žetva je prikupljena. Oni koji su bili spremni predali su život Gospodinu. Sad treba iznova početi s procesom evangelizacije sijući. Važno je na koji način će živjeti i razgovarati s ljudima oko sebe. To će izazvati njihovu radoznalost; nagnat

će ih na razmišljanje i postavljanje pitanja. Od soli će ožednjeti pa će htjeti znati još više. Naš život može ili pomoći ili smetati drugima. Zato nam treba mudrost za svakodnevni život i govor.

Evangelizacija treba postati način života svih vjernika. Ona ne treba biti događaj kao kad evangelizator vodi evangelizacijska okupljanja, već način života: život ispunjen ljubavlju prema ljudima oko nas sa željom da ih pridobijemo za Gospodina. Bog želi da svjedočimo ljudima koje je smjestio oko nas. To može biti naša obitelj, naši susjedi, kolege s posla ili drugi ljudi koje često susrećemo. Poput čovjeka koji je oslobođen od opsjednutosti demonima, i mi se trebamo vratiti k njima (Lk. 8,39). Budući da prorok nema časti u svojem zavičaju ili obitelji (Mt. 13,57), ne trebamo se ponašati poput proroka ili propovjednika evanđelja, već poput člana obitelji, tima ili zajednice.

Možemo im pokazati ljubav služeći im strpljivo i na prijateljski način. To trebamo popratiti mudrim riječima kojima nećemo ići ljudima na živce, već ćemo poštovati njihovo mišljenje čak i ako su u krivu. Ponekad je čak bolje zašutjeti ako želimo pridobiti osobe koje su nam jako bliske (1. Pt. 3,1-2). Možda će potrajati dok naši prijatelji i rodbina ne budu spremni čuti više.

Zbog toga Gospodin i objašnjava da je evangelizacija proces. On je uspoređuje s radom na njivi (Iv. 4,35-38). Da bi moglo doći do žetve, zemljoradnik treba pripremiti njivu, posijati sjeme, zalijevati ga, plijeviti korov i čekati. Taj proces traje. Kad pšenica pobijeli, zemljoradnik ide u žetvu. Nakon žetve treba ponovno započeti s procesom sijanja i žetve.

Iz ovog možemo naučiti više stvari: naviještanje evanđelja je tek jedan od posljednjih koraka u evangelizaciji. Ono je poput žetve. Da bi moglo doći do duhovne žetve, mora se orati, plijeviti, sijati i zalijevati. To će potrajati.

Možemo sudjelovati u tom procesu. Promatrajući i slušajući ljude oko nas možemo ustanoviti kako stoje na duhovnom planu. Možda vjeruju da Boga nema ili da se iza prirode krije neka viša sila. Neki misle da Bog postoji i da imaju odgovornost pred Njim. Drugi će možda znati više i osjećat će krivnju zbog svojih postupaka. Kasnije će razumjeti da su sagriješili i da su izgubljeni.

Vidjet će svoju potrebu za spasenjem, razumjet će kako se mogu spasiti i obratit će se. Evangelizirati bi značilo pomoći im da poduzmu još jedan korak prema Gospodinu. Dobar način za sudjelovanje u procesu evangelizacije jest sklapati duboka prijateljstva. Apostol Pavao je imao vrlo bliskih prijatelja među vjerskim vođama u Efezu (Dj. 19,31). Njegov cilj je bio donijeti evanđelje svim ljudima (1. Kor. 9,19). Da bi to učinio, približio im se koliko god je mogao pa je Židovima bio Židov (1. Kor. 9,20-23). Mogao je biti njihov prijatelj, a da ne bude prijatelj svijeta.

Gospodin Isus je bio prijatelj grešnika. Družio se s njima do te mjere da su mu čak i prigovarali. Gospodin im je odgovorio: „Ne treba zdravima liječnik, nego bolesnima“ (Mt. 9,12). Liječnik treba posjećivati bolesne, makar oboljeli od zarazne bolesti. Oni ga trebaju, a njegov je poziv otići k njima. Međutim, kad ode posjećivati bolesne, učinit će sve što treba kako se ne bi i sam razbolio. Poduzima razne higijenske mjere. Na sličan način treba pristupati i grešnicima (Mt. 28,19). Oni trebaju Gospodina Isusa.

Kada pristupamo ljudima, trebamo poduzeti sve kako ne bismo upali u grijeh. Moramo biti toliko blizu nevjernika koji su oko nas da mogu vidjeti naš život i čuti naše riječi. Međutim, trebamo biti toliko udaljeni od nevjernika da ne izgubimo svoje zajedništvo s Gospodinom. Steknemo li grešne navike, izgubit ćemo svjedočanstvo.

Evo nekoliko prijedloga za produbljivanje postojećih prijateljstava i izgrađivanje novih. Neka vam bude prioritet provoditi vrijeme s osobom. Zajedno radite nešto što oboje volite. Razgovarajte o svojim uvjerenjima, vrijednostima, teškoćama i naučite slušati. Nastojte shvatiti zašto gleda na život na taj način. Molite Gospodina da vam pokaže što možete učiniti i reći.

Kad vam se prijatelji zainteresiraju, možete ih pozvati da zajedno čitate Evanđelja i istražujete život i učenje Gospodina Isusa. Možete ih pozvati na odgovarajući sastanak na kojem će čuti evanđelje ili doznati više o Gospodinu.

To su neki od načina na koje možete pripremiti poznanike da upoznaju Gospodina Isusa.

Dodatak C

Učeništvo kao način života

Andreas Lindner

Kad je Gospodin Isus pozvao Petra, Ivana i ostale učenike, oni su ostavili svoj posao i pošli za Njim (Mk. 1,20). Učenici su proveli puno vremena s Gospodinom, gledali ga kako radi i učili od Njega. Tako im se oblikovao karakter i stjecali su vještine. Radili su zajedno s Njim i odlazili su propovijedati. U svemu tome su se pripremali za svoj budući rad.

Većina nas ne ostavlja obitelj i posao na taj način. Međutim, je li naše učeništvo svedeno na slobodno vrijeme tijekom vikenda ili navečer? Ne, možemo i tijekom svakodnevnih životnih iskustava učiti značajne lekcije.

Kako možemo učiti od Gospodina i pripremati se za veće zadatke?

Gospodin Isus je jednom prilikom upotrijebio Petrov čamac kao propovjedaonicu s koje se obratio mnoštvu. Zatim je rekao Petru: „Izvezi na pučinu pa bacite mreže svoje za lov“ (Lk. 5,4). Petar nije očekivao uspjeh: „Učitelju... svu noć smo se trudili, a ništa nismo uhvatili. Ali na tvoju riječ bacit ću mreže.“ Ovdje je Petar prvi put obavljao svoj svakodnevni posao zato što mu je Gospodin tako rekao. Kad je to učinio, dogodilo mu se više stvari, koje će se dogoditi i nama kad radimo svoj svakodnevni posao kao službu Gospodinu.

1. Petar je ulovio mnogo ribe. Gospodin ga je nagradio. Svi mi moramo predati svoj život Gospodinu, pitati ga što želi da učinimo te učiniti to za Njega. Naša služba za Gospodina obuhvaćaće zarađivanje za život (2. Sol. 3,12) i upravljanje vlastitim kućanstvom (1. Tim 5,14). Kad učenik obavlja svoj svakodnevni posao kao službu Gospodinu, Gospodin će ga nagraditi. Nagrada neće uvijek biti poslovni uspjeh, kao što je onog dana to bio slučaj

s Petrom. Međutim, u vječnosti ćemo biti nagrađeni za sve što učinimo kao službu Njemu (vidi Kol. 3,24).

2. Petar je pao Gospodinu pred noge jer je shvatio tko je On. Petar je vidio Stvoriteljevu moć kad je Gospodin zapovjedio ribama da uđu u mrežu. Petar je osjetio prisutnost Božje svetosti i rekao mu je: „Idi od mene“. Gospodin je iskazao ljubav i brigu prema Petru priskrbujući hranu i tješeći ga riječima: „Ne boj se“.

Životni cilj apostola Pavla bio je bolje i potpunije poznavati Gospodina (Fil. 3,10), a to je dobar cilj i za nas. Upoznavanje Gospodina ne svodi se samo na čitanje Biblije ili na sastanke. Kao i svaki drugi odnos, upoznajemo ga kad provodimo vrijeme s Njim. „Misli na nj na svim svojim putovima i on će ispraviti tvoje staze“ (Izr. 3,6).

3. Petar je otkrio kakav je – saznao je da je grešan čovjek. Zanimljivo je da to nije otkrio dok je slušao propovijed, već dok je radio što mu je Gospodin zapovjedio. Što bolje shvaćamo tko smo, to ćemo se više pouzdavati u Gospodina, a ne u sebe.

4. Konačno, Petar je bolje razumio ostale zadatke koje je Gospodin od njega tražio. „Od sada ćeš ljude loviti!“ (Lk. 5,10).

Dok je Petar obavljao svoje svakodnevne dužnosti za Gospodina, pozvan je u drugo područje službe. Mnogo toga što je Petar naučio dok je bio ribar pomoglo mu je kad je lovio ljude. Na primjer, ribar mora ići tamo gdje su ribe, kao što i evangelizator mora ići tamo gdje su ljudi (Mt. 28,19), kao što i ribar i evangelizator moraju imati strpljenja, truditi se, držati se svojih ciljeva i služiti se različitim metodama ne bi li došli do ribe.

Isto tako će Gospodin i nas pripremati za buduće zadatke putem našeg posla. Dok god smo na zemlji, Gospodin će nas pripremati za druge zadatke, ili za neki drugi rad koji je Gospodin pripremio za svoje vjerne sluge u životu poslije (Lk. 19,17). Kad je David čuvao ovce, nije ni slutio da se zapravo priprema za kraljevanje. Kao kralj, on je bio istinski pastir Božjem narodu. Naučio je mnoge lekcije o kraljevanju dok je čuvao očeve ovce. „... ako smo ustrajni, s njim ćemo i kraljevati“ (2. Tim. 2,12).

Ribarenje je naporno i dosadno. Petar je često išao u ribolov iz različitih razloga. Ovaj put je išao iz poslušnosti Gospodinu, zbog čega ga je Gospodin poslao da radi za Njega. Radite svoj posao za Njega po Njegovoj zapovijedi. To je način života jednog učenika.

Petra je to toliko impresioniralo da je posvetio veći dio svoje poslanice upravo ovoj temi. Objavio je vjernicima da su svi oni svećenici, da su kraljevsko svećenstvo (1. Pt. 2,9). Kako vjernici trebaju obavljati svoju svećeničku službu? Trebaju li promijeniti zanimanje? Ne, Gospodin je htio da ostanu gdje jesu kao sluge ili kućanice, čak i kad su imali okrutne gospodare ili muževe nevjernike. Dobili su upute o tome kako se na tim položajima trebaju ponašati kao svećenici (1. Pt. 2,18-3.6).

Volimo li Gospodina i stavljamo li ga na prvo mjesto, nećemo živjeti uzalud. Gospodin će učiniti da sve pridonosi našem dobru (Rim. 8,28). Možemo naučiti kako obavljati svoje uobičajene aktivnosti — čak i svakodnevne stvari kao što je objedovanje — na slavu Bogu (1. Kor. 10,31).

Bitan korak je staviti Gospodina na prvo mjesto: „Zato najprije tražite kraljevstvo Božje i njegovu pravednost, a to će vam se nadodati“ (Mt. 6,33).

Neki kršćanin će možda pomisliti: „Moj posao se svodi na puko zarađivanje za život. Ono što mi je zaista važno je služba za Gospodina koju obavljam nakon što završim s poslom: podjela traktata, poučavanje na biblijskoj kućnoj grupi itd.“ Nevjernici odlaze na posao zarađivati (Mt. 6,31-32), dok mi trebamo drugačije gledati na posao. Kad tako razmišljamo, tada ne stavljamo Gospodina na prvo mjesto u svom poslu. Dobro je služiti Gospodinu poslije radnog vremena, ali zašto mu ne bismo služili tijekom radnog vremena radeći svoj posao kako bismo Njemu ugodili?

Kad prigrlimo učenički stil života i počnemo raditi svoj posao za Njega, tada ćemo svjesno tražiti Njegovu pravednost. Gospodin je pravedan. On nas želi suobličiti sa sobom (Rim. 8,29). Možemo naučiti biti pravedni u svome svakodnevnom poslu. Uz sve poteškoće i kušnje to može biti idealno mjesto za obuku. To se odnosi i na druge karakterne osobine koje Bog želi oblikovati u nama po Svetom Duhu (Gal. 5,22). Dok smo za radnim stolom,

učimo se strpljivosti. Možda ćemo imati izazov da budemo ljubazni prema kupcima u nekim teškim situacijama, ili ćemo morati naučiti biti poslušni i krotki u ophođenju sa šefom. Možemo naučiti slušati savjete, priznavati grijehе i smatrati druge većima od sebe.

Netko bi mogao pomisliti: želim li služiti Gospodinu, moram promijeniti položaj jer se osjećam poput roba. Apostol Pavao je pisao robovima i rekao im je: „Svatko neka ostane u onom stanju u kojem ga je zatekao (Božji) poziv! Jesi li bio pozvan kao rob? Ne uznemiruj se zbog toga!“ (1. Kor. 7,20-21). Nitko od nas nije zapravo rob, ali možda se nalazimo u nekoj drugoj situaciji koja se sada ne može promijeniti. Možda nam se čini da nas situacija u kojoj se nalazimo ometa u službi za Gospodina. Majka je vezana uz sudoper, muž je prikovan za radni stol u uredu, dok je student ograničen na svoj laboratorij i računalo. Pa ipak, svakoga dana možemo predati život Gospodinu i raditi svoj posao kao Njemu, poput Petra, koji je rekao: „Ali na tvoju riječ bacit ću mreže.“

Možda ćemo tako dobiti priliku da posvetimo više vremena službi Gospodinu na drugačiji način. Ljudima treba pomoć i treba im evanđelje. Možemo širiti Božju riječ tako što ćemo je propovijedati ili pomagati drugima koji je propovijedaju. Učenici su ostavili svoj ribarski posao i radili za Njega na drugačiji način kad ih je pozvao da mu posvete svoje cjelokupno vrijeme. Kad radimo kao majke i kućanice, u trgovini ili na gradilištu, možemo to činiti za Gospodina. Ako smo slobodni od takvih obaveza, koristimo svoju slobodu za Gospodina i Njegovo kraljevstvo.

Gospodin Isus nije bio ništa manje u središtu Božje volje dok je radio za tesarским stolom nego kada je propovijedao. Bio je duhovan i svet i prije svoje javne službe, kao što je bio duhovan i svet tijekom nje. Sjetimo se toga kad obavljamo svoje svakodnevne aktivnosti.

Žena jednog misionara bila je frustrirana zato što je njezin muž puno putovao propovijedajući, dok je ona, po vlastitom mišljenju, imala malo prilika za služenje Gospodinu. Morala je ostajati kod kuće s djecom i prati posuđe poslije svih gostiju koji bi navratili. Jednog dana joj je svanulo da Gospodin to sve želi od nje. Poče-

la je obavljati svoje poslove za Gospodina, a ne više kao nešto jednokratno, i to se pretvorilo u način života. Objesila je natpis u svojoj kuhinji na kojem je pisalo: „Ovdje se održava bogoštovlje: tri puta dnevno.“

Dodatak D

Volim zajednice

Ne zamjerite mi, ali ja jednostavno volim zajednice. Takva izjava je maltene kontrakulturna. Danas je „in“ ocrnjivati ih i isticati sve njihove mane i propuste. Mnogo je kritičara koji razglabaju o tome što ne valja u zajednicama.

Možda je vrijeme da netko istupi i kaže što je u zajednicama dobro. Ja bih volio biti taj netko. Reći ću vam zašto volim zajednice.

Volim tjedni spomen na Gospodina u lomljenju kruha. Pedeset godina sam se svake nedjelje prisjećao Gospodina prilikom Večere Gospodnje i to mi nikad nije izgubilo draž. Ima nešto posebno u sastancima na kojima je naš ljubljani Gospodin jedino što nas privlači i središnji predmet štovanja. Nije ni čudo da ljudi koji napuste bratsku zajednicu i odu u neku drugačiju crkvu bez iznimke govore: „Nedostaju mi naši sastanci“. Tužan sam što su uopće otišli.

Zajednica mi je postala draga zbog toga što sam vidio da se u njoj Efežanima 4,12 prakticira kao nigdje drugdje. Darovi su dani za izgradnju svetih za djelo službe. Imao sam prilike vidjeti neobrazovane ljude sazrele do te mjere da su propovijedali evanđelje sa silom koja uvjerava. Viđao sam samouke ljude kako služe srcima Božjih ljudi, a ne samo njihovom razumu. Vidio sam kako predane žene pronalaze ispunjenje, ne samo u odgajanju sinova i kćeri za Boga, već i u poučavanju drugih žena i djece, surađujući s muževima podupirući njihovu službu, podupirući rad misionara u domovini i inozemstvu, posjećujući bolesne i nemoćne te pružajući gostoprimstvo kako svetima tako i neznancima. Vidio sam kako su mladići ohrabrivani da koriste svoje darove na način na koji se to nikad ne bi dogodilo u prosječnoj crkvi. Mnogi uvaženi evandeoski vođe ustima poštuju ono što piše u Efežanima 4,12, a neki čak i pohvaljuju zajednice zbog načina kako to prakticiraju.

Jedna od divnih stvari u zajednicama jest njihovo ustrajno odbijanje da razdijele ravnopravno bratstvo na kler i na laike. Okupljanje oko osobe Krista umjesto oko karizmatičnog propovjednika je božanski, kako u načelu tako i u praksi. Novi zavjet nas uči pluralnosti starješina, a ne službi jednog čovjeka. Međutim, zajednice koje ovo propovijedaju i prakticiraju uvijek će biti crne ovce među kršćanskim crkvama. Pripadnost ovakvoj vrsti zajednice povlači određene prigovore, i oni koji se na to odluču moraju biti spremni podnijeti ih.

Sviđa mi se činjenica da je svaka zajednica autonomna i odgovorna isključivo Gospodinu. Ne postoji nikakav stožer na zemlji, nikakva od čovjeka uređena hijerarhija niti bilo kakva organizacija koja bi stajala između Glave i tijela. To onemogućuje potpadanje zajednica pod liberalizam, strane doktrine i diktaturu.

Financijska politika zajednica je pohvalna. Vrlo je neobično da se u većini zajednica novčani darovi prikupljaju samo jednom tjedno, a ipak, to jedno prikupljanje koje se vrši bez velikih najava ili molbi za novcem, dovoljno je za pokrivanje troškova same zajednice i za pomaganje kršćanskim službama u domovini i inozemstvu. Po tradiciji se punovremeni radnici obraćaju jedino Gospodinu da namiri njihove potrebe, bez da ih javno izlažu. Svijet o ovim zajednicama ne može reći ono što inače govori o kršćanskoj crkvi: „Crkva želi samo tvoj novac.“

Cijenim činjenicu da su zajednice spremne provoditi pobožnu disciplinu kad je to potrebno, čak i ako na taj način ograničuju svoju mogućnost da se ikada pretvore u megacrkve. Njima je dovoljno procjenjivati svoje zajednice, ne prema veličini, već prema svetosti članova.

Služba s literaturom u zajednicama vjernih pokazala se izvrsnom. Možda u tome i jest njihov najveći doprinos evanđeoskoj sceni. Darbyjeva, Kellyjeva, Mackintoshova, Vineova djela, kao i djela mnogih drugih izvršila su dubok i blagotvoran utjecaj po cijelom svijetu. Prije više godina jedan je knjižničar na kršćanskom koledžu pokušao napraviti bibliografiju svih „bratskih“ pisaca. Kasnije je očajavao pitajući se hoće li ikada dovršiti projekt.

Valja spomenuti misijski pokret koji je povezan sa zajednicama, što je projekt koji je daleko veći od broja lokalnih zajednica koje ga pomažu.

Drugi ljudi imaju druge razloge zašto vole zajednice, čak i neke vrlo neočekivane. Na primjer, jedna sestra koja je nedavno došla u zajednicu nakon što je godinama mijenjala crkve rekla je kako je oduševljena što je došla u crkvu u kojoj su muškarci vođe. Takvo što se rijetko čuje u današnjem dobu ženske emancipacije.

Vjerojatno nema puno grupacija koje toliko kritiziraju same sebe kao što to čine zajednice. Iskreno smatram da se u tome vrlo pretjeruje, jer se na taj način osjetljiviji ljudi bespotrebno razočaravaju i odbijaju. Kritika je najbolja kad joj prethode pohvale. Vrijeme je da ovo dvoje uravnotežimo.

Ovo što sam rekao ne znači da sam zadovoljan postojećim stanjem. Shvaćam da ima područja u kojima se trebamo poboljšati, kao što su evangelizacije i razvijanje vodstva u zajednici. Dok smo čvrsto predani biblijskim načelima, priznajem da je s vremena na vrijeme potrebno mijenjati metode. Slažem se da neki od naših, uključujući mlade ljude, imaju opravdane primjedbe koje treba saslušati. Međutim, umjesto da zovemo ekipu za demoliranje, moramo zavrnuti rukave i pozabaviti se problemom. Dajte nam ljude koji će nam pokazati kako raditi konstruktivno, a ne generale u foteljama koji rasturaju zajednice ili se iz njih potpuno povlače. Također, oni koji primaju pomoć od zajednica trebaju iskazati određenu mjeru lojalnosti kako bi se izbjegao bilo kakav dojam da „grizu ruku koja ih hrani“.

Dodatak E

Trebamo li zaposliti pastora?

Iako u većini zanimanja mjesečni dohodak predstavlja prikladnu metodu plaćanja, za one koji služe Božjom riječju uz to su vezane specifične opasnosti.

Nedvojbeno je iz tog razloga koncept službe za koju se prima fiksni prihod potpuno stran Novom zavjetu. Dok je Gospodin Isus definitivno poučavao da „radnik zaslužuje svoju plaću“ (Lk. 10,7), a Pavao je potvrdio da oni „koji navješćuju Radosnu vijest od Radosne vijesti i žive“ (1. Kor. 9,14), ničim se ne ukazuje na to da ovi ljudi trebaju svakog mjeseca primati prihod određene visine.

Jedan od potencijalnih problema je u tome što oni koji kontroliraju plaću često mogu kontrolirati i propovijedanje. Ne događa se uvijek da oni koji plaćaju svirača govore koja će se pjesma svirati, ali to se jest događalo i može se dogoditi. Oni koji drže kesu s novcem mogu biti jednako tjelesni kao i jarci, no ipak inzistirati na tome da se potisne svako propovijedanje koje im ne odgovara.

Također je istina da oni koji plaćaju dohodak mogu tražiti određen standard postignuća. Na primjer, mogu tražiti povećanje broja članova crkve, bilo putem obraćenja ili prijelazima iz drugih crkava. To bi moglo na suptilan način izvršiti pritisak na Gospodnjeg slugu da snizi standard kako bi pridobio više ljudi. Nije u njegovoj moći da proizvede istinska obraćenja, jer Bog je taj koji daje da sjeme rodi. Međutim, on može proizvesti plitka ispovijedanja vjere koja dobro izgledaju u godišnjem izvješću. Isto tako, on može ublažiti propovijedi koje se tiču discipline kako ne bi nikoga izgubio.

Čak i odvojeno od pritiska izvana, učitelj može biti u kušnji da ublaži istine koje bi mogle uvrijediti njegovu zajednicu. Ako su ljudi bogati, možda neće smatrati kako bi mu bilo mudro govoriti o tome da ne treba sabirati sebi blago na zemlji (Mt. 6,19), ili: „Bogatašima ovoga svijeta prenesi da ne budu bahati, da ne

polazu nade u nesigurno bogatstvo, nego u Boga, koji nam sve obilno daje na uživanje“ (1. Tim. 6,17). Propovjednik mora biti Gospodinov slobodnjak, slobodan objaviti sav Božji naum, slobodan biti Gospodinov glasnogovornik, slobodan govoriti Božja proročanstva. Sve ono što će to spriječiti velika je tragedija u Gospodnjem radu.

U vrijeme opadanja i otpadništva, propovjednici često staju uz one koji imaju kontrolu nad njihovim financijama, umjesto da ostanu uz velike i temeljne doktrine vjere.

Govoreći o jednoj denominaciji koja je danas opterećena liberalizmom i otpadništvom, David O. Beale piše: „Postoji jedna vječna ‘šala’ koju pastori govore jedan drugome svake godine: ‘Ako se Savez raspadne, ja se priključujem Financijskom odboru!’ Doista se čini da je Financijski odbor ‘cement’ carstva.“ Financijska pitanja imaju veliku moć i znaju postati važnija od vjernosti Božjoj riječi.

Vrlo je moguće da bi fiksna plaća mogla oslabiti život vjere. Gospodnji sluga treba postavljati primjer drugima u životu po vjeri, a ne prema gledanju. Njegov život treba biti neprekidna križa za pouzdanja u Gospodina. G. H. Lang je posvjedočio:

Tijekom pedeset godina živio sam i radio u sretnim zajednicama s djelatnicima evanđelja u mnogim zemljama, i mogu tvrditi da garantiran i redovit prihod predstavlja duhovni gubitak, a ne dobitak, jer zaobilazi izravnu i stalnu vjeru u Boga po pitanju providnosti.²¹

U crkvenom svijetu nije neuobičajeno da ljudi traže mjesto gdje će imati veću plaću. Oni brkaju materijalni napredak i Božje vodstvo. Možemo vrlo lako zaključiti da je ponuda primamljive plaće znak da nas Bog zove.

U starozavjetnoj ekonomiji rob je vrijedio dvostruko više od najamnika (Pnz. 15,18). Drugim riječima, onaj koji je služio zato što pripada gospodarstvu bio je vrijedniji od onoga koji je radio zbog vlastite dobiti. Govori li to nešto nama danas?

²¹G. H. Lang, *Anthony Norris Groves*, London: Paternoster Press, 1949., str. 66.

Dakako, postavlja se pitanje: „Kako će se sluga Gospodnji prehraniti ako nema plaću?“

Na prvom mjestu, vjernik mora biti potpuno uvjeren da ga je Gospodin pozvao na punovremenu službu. Ovo se mora izvanredno naglasiti. Ne samo da sam mora biti uvjeren u to, već i njegovi duhovni vođe moraju biti sigurni da je dobio Božji poziv. Na kraju krajeva, nijedan čovjek ne može sam adekvatno suditi o svojim darovima.

Drugo, čovjek mora biti u potpunosti uvjeren da, kao što je to Hudson Taylor rekao, Gospodin plaća ono što je naručio. Zatim može krenuti naprijed bez ikakve vidljive financijske pomoći, ali u nepokolebljivom uvjerenju da će se Gospodin pobrinuti za njegove potrebe u skladu s bogatstvom svoje slave u Kristu Isusu. To bi svakako moralo biti dovoljno.

Međutim, kako će Bog to postići? Učinit će to preko svojih vjernika.

Netko je ovako opisao taj proces:

Bog može položiti ideju u nečiji um. On može izazvati u čovjeku snažnu „potrebu“ ili „uvjerenje“ da nešto treba učiniti. Stoga, kad se molimo za određenu svotu novca, Bog može navesti jednu osobu da posegne za čekovnom knjižicom i pošalje nam potreban novac, ili može nagnati desetak ljudi da nam pošalju dijelove potrebne svote, koji će zajedno biti točno koliko nam treba. Možda ne vjerujete da Bog to čini, ali ja samo kažem da, kad govorim o molitvi za novac, mislim upravo na to.²²

To je uzbudljivi dio života vjere — prihod će se povećavati zajedno s potrebama, a isto tako će se smanjivati kad ne bude potreban. Osim toga, služi nam kao dragocjen sustav za uravnoteživanje. Dok god vršim Božje djelo, znam da će On providjeti, a ja neću morati govoriti nikome o svojim potrebama. Služim li u skladu sa svojom mudrošću, tada ne mogu očekivati da On plati ono što nije ni naručio.

Ray Williams je napisao u časopisu „Echoes“:

²² Schaeffer, Edith, *L'Abri*, Westchester IL: Crossway Books, 1992., str. 126.

Vjerujem da je ovo pravi put. Da nije, kako bismo se mogli pozdati u Njegovo vodstvo? Kažem li sebi da želim nešto učiniti, a potom pitam prijatelje: „Hoćete li mi dati novac da ovo učinim?“ , možda ću to željeti i možda mi prijatelji budu htjeli pomoći, ali neću znati je li to Božja volja. Kažem li samo Gospodinu da nešto želim učiniti i novac dođe, a da za to nije znao nitko osim Gospodina, tada znam da je to ono što On želi od mene.²³

Poslušajmo svjedočanstvo Silasa Foxa:

Godine 1926., osjećajući da bi mi bilo bolje tražiti pomoć samo od Gospodina i biti slobodniji u prihvaćanju poziva koji bi došli za posebne sastanke, krenuo sam u misiju sa ženom i petero djece, i, na Božju slavu, nakon četvrt stoljeća mogu posvjedočiti da sam bez ikakve misije koja bi me financijski podupirala, bez tajnika da govori o mojim potrebama kod kuće, bez traženja i prikupljanja darova... bez toga da mi je ime bilo na bilo kakvom „popisu“, Gospodin je milostivo, divno i vjerno ispunio sve potrebe tijekom tih dvadeset i pet godina, i zato ga hvalimo i ovako svjedočimo o tome.²⁴

Na kraju, Dan Crawford dodaje svoje duhovno razmišljanje:

Jedan prijatelj, misionar iz društva, protivio se tome da ja kao oženjen čovjek ne tražim fiksnu plaću: on je mislio na „nešto sigurno“. Tada mi je Gospodin progovorio iz svoje Riječi. Ono što je riješilo prijepor u korist vjere kao jedine definitivne stvari bila je ova Božja istina: „Obećanje je bilo po vjeri da bi moglo biti sigurno“ (Rim. 4,16, slobodan prijevod, op. prev.). Jedino što je sigurno jest vjera!²⁵

23 Ray Williams, *Why this Way?*, Echoes of Service Magazine, veljača 1984., str. 75.

24 Donald Fox, *The White Fox of Andhra*, Philadelphia: Dorrance and Co., 1977., str. 153.

25 Dan Crawford, *Your Salary*, Assembly Annals Magazine, lipanj 1959.

Dodatak F

Razmišljati poput Boga

Kršćanin treba naučiti misliti Božje misli. To uključuje odbacivanje svjetovnih standarda i usvajanja onih koji pripadaju Kraljevstvu. Na kraju krajeva, jedini način da provjerimo bilo što jest ocijeniti kako to izgleda u očima Gospodina Isusa. Ono što ljudi ovog svijeta cijene suprotstavljeno je onome što je dragocjeno pred Kristom. Ili, da se poslužimo Isusovim riječima: „Jer što je kod ljudi uzvišeno, pred Bogom je gnusoba“ (Lk. 16,15).

Siromašni. Naš Gospodin nije pozvao mnogo mudrih, silnih ni plemenitih. Umjesto toga, svoje je ciljeve ostvarivao pomoću siromašnih. Salomon je izrazio svjetsko suprotstavljeno stajalište da je „novac odgovor na sve“. Navodno, imate li dovoljno novca, možete sve. Ovakvo razmišljanje se uvuklo i u crkvu. Govore nam da je danas novac ono najpotrebnije u Božjem radu. Međutim, to nije točno. Bog nije prosjak. On će platiti što je naručio i bez energičnih i srcedrapajućih molbi. Kad siromasi rade velike stvari za Isusa, jasno je da sva slava pripada Gospodinu. On će primiti slavu. Hudson Taylor je dobro rekao da se ne trebamo plašiti manjka novca, već viška novca koji nije posvećen.

Slabi. Božja snaga se usavršava u slabosti. Što je slabije od Čovjeka čije su ruke i noge prikovane na križ? No, pomislimo samo na milijune onih koji su po toj slabosti spašeni od vječnog suda. Whitlock Gandy dobro opisuje ovu prividnu proturječnost.

*Po slabosti i porazu
odnio je slavnu krunu;
sve je neprijatelje zgazio pod svojim nogama
tako što su Njega zgazili.
Ponizio je Sotoninu silu,
postao je grijehom, i grijeh je zbacio,
pognuo se do groba i tako ga uništio,
i smrt je pobijedio umrijevši.*

Obični. To su ljudi niskog statusa i položaja. Oni se nalaze na najnižim prečkama društvene ljestvice. John Bunyan je bio kotlokrpa. Pa ipak, Bog ga je pokrenuo da napiše *Put kršćanina*. Godinama se jedino Biblija prodavala bolje od te knjige. Čitamo o neobrazovanim škotskim rudarima koji su nakon radnoga dana odlazili kući, prali se, večerali i čitali Bibliju. Snažno su propovijedali evanđelje i više su vidjeli na koljenima nego što su mnogi akademici vidjeli na vrhovima prstiju. Oni su predивно proslavljali Boga.

Prezreni. Ovdje je predan kršćanin, pripadnik prezrene manjine, koji šeće centrom grada noseći sendvič-tablu s natpisom: „Spremite se za susret s Bogom“. Prolaznici se ili rugaju ili ga žale. Ili, recimo, putujući evangelizator koji propovijeda na sveučilišnom kampusu. Nedostaje mu nekoliko zuba. Poput Pavla, i on u svome tijelu nosi ožiljke Gospodina Isusa. Ne prezirite ga. On je jedan od Božjih izabranih slugu, koji ne traže vlastitu slavu, već samo slavu Gospodina Isusa.

Imao sam prilike vidjeti kršćane kako se okupljaju u dnevnim boravcima, u dvoranama ili unajmljenim poslovnim prostorima. Ljudi su im se smijali. Nije bilo orgulja, vitraža ili tapeciranih klupa. Međutim, Gospodin je bio s njima, a Sveti Duh je snažno djelovao.

Ono što nije. Bogu je osobito drago služiti se onim što svijet smatra beskorisnim i ljudima koje se smatra ništavnima, poput mnogih Spurgeona, Tozera i Ironsidea. Govorim o ljudima koji nikad nisu nosili velike titule, koji nisu imali sportske diplome, i koji nikad nisu morali trpjeti raskošne uvode. Bili su to ljudi koji su, poput Charlesa Wesleyja, molili:

*Neka budem mal' i neznan,
Voljen, cijenjen sam' u Kristu.*

Ludost. Ljudi evanđelje smatraju bestidnom besmislicom. Zamisao da se čovjek može spasiti samo vjerom u Krista i potpuno neovisno o bilo kakvim dobrim djelima smiješna je.

No, istina je ovo: Radosna vijest je Božja mudrost. Svjetska mudrost je ono što je bezumno. Evanđelje je Božja sila po kojoj se grešnici obraćaju. Ono što se čini kao Božja ludost zapravo spašava one koji vjeruju. Ono što se čini kao ludost mudrije je od ljudi, a ono što se čini kao slabost snažnije je od ljudi.

Vjera, a ne gledanje. Evo još jednog načina na koji Bog razmišlja drugačije od svijeta. Svijet govori: „Kad vidim, vjerovat ću.“ Bog kaže: „Vjeruj pa ćeš vidjeti.“ Isus je rekao Marti: „Ne rekoh li ti – odvрати joj Isus – da ćeš vidjeti slavu Božju ako budeš vjerovala?“ (Iv. 11,40). Ljudi su pokraj križa uzvikivali: „Mesija! Kralj Izraelov! Neka sad siđe s križa, da vidimo i vjerujemo!“ (Mk. 15,32). Međutim, Isus je znao da neće vjerovati ni kad ustane iz mrtvih (Lk. 16,31).

Kasnije je uskrsnuli Gospodin rekao Tomi: „Jer me vidiš, vjeruješ. Blago onima koji će vjerovati, a da nisu vidjeli“ (Iv. 20,29).

Našemu Gospodinu nećemo udovoljiti vjerom koja zahtijeva gledanje.

Još jedna šokantna razlika između Božjega i ljudskoga razmišljanja jest pitanje vodstva. Evo kako je Gospodin objasnio razliku.

Znate da vladari naroda okrutno postupaju s njima, i da se velikaši služe svojom vlašću protiv njih. Neka ne bude tako među vama! Naprotiv, tko želi biti velik među vama, neka bude vaš poslužnik! A tko želi biti prvi među vama, neka bude vaš sluga po primjeru Sina Čovječjega, koji nije došao da mu služe, nego da on služi i da dadne svoj život kao otkup mjesto svih. (Mt. 20,25-28)

Živjeti kršćanskim životom u skladu s Kristovim učenjem smatra se sramotnim. Ljudi će misliti da ste čudni. Neće vas voljeti jer niste poput njih. Smetat će im što se ne uključujete u sve njihove aktivnosti. Rugat će vam se. To je vaša velika prilika da izidete „k njemu izvan tabora noseći njegovu sramotu“ (Heb. 13,13). Razmišljajte onako kako Bog razmišlja.

Dodatak G

Kršćanska literatura: mogućnosti i ograničenja

Danas se u sekularnim krugovima shvaća da najeksplozivnija stvar na svijetu nije nuklearno oružje, već tiskarska tinta.

Zašto? Zato što malo tinte raspoređene u abecedu može detonirati ideje koje će pokretati umove ljudi snagom beskonačno većom i trajnijom od kovitlaca koji nastaje cijepanjem atoma. Tiskarska tinta služi i za dobro i za zlo, ali dokazi o njezinom pozitivnom djelovanju u velikoj mjeri nadmašuju ono negativno. Naime, kad osoba s vizijom o čovjekovoj uzvišenijoj sudbini nešto napiše, tada se u crnilu tinte nalazi svjetlost svijeta.²⁶

Dr. Oswald Smith piše:

Više od trideset godina sam se molio i razmišljao: „Kako da evangeliziramo svijet tijekom trajanja jedne generacije?“ Davno sam postao uvjeren da nikada nećemo uspjeti poslati dovoljno misionara. Međutim, mora postojati način. Nakon putovanja i učenja u pedeset tri zemlje, zaključio sam da je jedini način da izvršimo Veliko poslanje sustavno korištenje tiskovina. Jedino tako ćemo moći ući u svaki dom i donijeti poruku evanđelja svakoj osobi. Svijet se ubrzano opismenjuje. Milijun novih čitatelja svakog tjedna pružaju nam zlatnu priliku za evangeliziranje literaturom. Jehovini svjedoci su budni i nastoje odaslati svoju poruku putem literature. Kršćanska crkva se još nije probudila. Uskoro će biti prekasno. Sada je čas.²⁷

Prednosti korištenja tiskovina za evanđelje su zapanjujuće.

²⁶ Iz Dunove knjige *Review and Modern Industry*.

²⁷ The Harvester, veljača 1963., str. 17.

- Pisana riječ ne zna za strah — ona ne preže ni pred kime. Ona propovijeda jednaku poruku bogatima i siromašnima, kralju i pučaninu.
- Nikada neće izgubiti živce i nikad se neće svađati.
- Ne obazire se na poruge, podsmijeh i uvrede.
- Ne umara se već radi dvadeset četiri sata dnevno, čak i dok mi spavamo i odmaramo se.
- Nikad se ne obeshrabruje, već će uvijek iznova ispričati svoju priču.
- Jednako je spremna obratiti se jednoj osobi kao i mnoštvu, odnosno mnoštvu kao i jednoj osobi.
- Uvijek će zateći ljude kada su spremni primiti poruku, jer ona govori samo onda kad čovjek odluči slušati.
- Moguće ju je primiti, čitati i proučavati u tajnosti.
- U tihim satima joj se posvećuje potpuna pozornost.
- Ne govori stranim naglaskom.
- Pisana riječ je trajnija od ljudskoga glasa.
- Nikad ne radi kompromise i nikad ne mijenja poruku.
- Jasno iznosi svoju poruku i nakon što se izgovorene riječi zaborave i izgube.
- Stanovnici svake države vrlo je cijene.
- Otporna je na sve bolesti.²⁸

Čak i najmanji traktat može biti poput kamenčića u Davidovoj prački. U Kristovim rukama, ona može oboriti divovsku dušu (Robert Murray M'Cheyne).

Knjige mogu propovijedati kad to njihov pisac ne može, kad se ne usudi i, povrh toga, kad ga više nema (Thomas Brooks).

Ništa drugo ne može doprijeti toliko duboko, posvjedočiti toliko smjelo, ustrajati toliko uporno i utjecati toliko neodoljivo kao što to može tiskana stranica (Samuel Zwemer).

Premda vjerujemo da literatura ima velik potencijal u širenju Istine, ne smijemo pretpostaviti da je to jedina ili čak najbolja

²⁸ Iz *The Revelator*.

metoda. Iako je u pitanju divna pomoć misionarima u širenju evangelizacijskog djelovanja, nikada neće zauzeti mjesto samog misionara.

Budimo iskreni u priznavanju ograničenja literature:

1. Pretpostavlja se da ljudi znaju čitati. Milijuni ljudi su još uvijek nepismeni. Do njih treba doprijeti na neki drugi način.

2. Literatura neće uvijek odgovoriti na pitanja koja čitatelj može imati. Razgovor je bolji u tom pogledu.

3. Gospodin je poslao učenike koji su trebali biti živi primjeri istine. Nema jačeg argumenta od svetoga života.

4. Sav evangelizacijski rad mora za cilj osim spasenja ljudi imati i utemeljivanje obraćenika u istini te formiranje lokalnih zajednica.

Literatura može naučiti mlade vjernike o lokalnoj crkvi, ali nedvojbeno je neophodno imati ljudski faktor (misionara, propovjednika ili učitelja) kako bi ih se uvelo u istinu.

Dawson Trotman, bivši predsjednik organizacije Navigators, znao je reći:

Odgovor je u čovjeku, a ne u materijalima. Danas je možda najveći problem u tome što pokušavamo u tiskani oblik prenijeti ono što treba ići iz usta u uho, od srca srcu. Materijali su alat. Sam po sebi, alat je beskoristan. Kad bih pred sobom imao mladića koji počinje studirati medicinu, opremljenog svim instrumentima nužnima za ozbiljnu operaciju, i starog liječnika koji ima samo stari žilet, običnu iskrivljenu iglu i nešto malo užeta, dao bih se starom liječniku na operaciju, a ne ovom dječaku s instrumentima. Ne biste li i vi? Nije važan samo alat, nego i čovjek koji ga drži.

Dodatak H

Temeljno, važno i nepresudno

Prijedlog metode za rješavanje neslaganja u zajednici

Određene doktrine kršćanske vjere apsolutno su temeljne. One su najvažnije. Kad je o njima riječ, ne mogu postojati razlike u razmišljanjima. Vjernici moraju biti jedinstveni u mišljenju o ovim velikim istinama.

Postoje druga pitanja koja nisu od temeljnog značaja, ali su ipak važna jer čine sadržaj biblijskog učenja i pozivaju na poslušnost.

Nadalje postoje i druge teme koje nisu od presudnog značaja. Nisu ni točne ni netočne. Gospodin nam daje slobodu da svatko od nas bude potpuno uvjeren.

I. Što je to temeljno?

Kad govorimo o temeljnim stvarima, mislimo na sljedeće:

Nadahnuće Svetoga pisma. Biblija je Božja riječ.

Trojstvo. Jedan je Bog, koji vječno postoji u tri Osobe. Iz toga neophodno slijedi da je Isus Krist Bog.

Utjelovljenje. Isus je također savršeni Čovjek.

Kristova zastupnička smrt na Golgoti. On je umro umjesto grešnika.

Njegov pokop, uskrsnuće i uzašašće u nebo. Pokopan je, trećeg dana je uskrsnuo u proslavljenom tijelu te je uzašao i otišao zdesna Bogu Ocu.

Evangelje. Spasenje dolazi po milosti, vjerom i neovisno o djelima.

Drugi dolazak. Krist će se vratiti. Iako se svi ne slažu oko pojedinosti Njegovog povratka, ova činjenica predstavlja osnovni članak vjere.

Vječno blaženstvo spašenih.**Vječna kazna za izgubljene.**

Nema diskusije oko ovih doktrina. Moramo se iskreno boriti za njih. Sveto pismo jasno uči o njima. Evanđeoska crkva ih je se pridržavala tijekom stoljeća. Konfliktna stajališta proglašena su krivovjermima. Vjernici su bili spremni umrijeti za ove dragocjene istine. Ne možemo biti u zajedništvu s onima koji niječu temeljne istine.

II. Važno, premda ne temeljno

Postoji druga klasa tema koje, premda nisu temeljne, ipak jesu važne. Isus je ukazao na ovu razliku kada je rekao farizejima: „... dajete desetinu od metvice, komorača i kima, dok zanemaruje te najvažnije u Zakonu: pravednost, milosrđe i vjernost“ (Mt. 23,23). Drugim riječima, neki dijelovi Zakona su „teži“ od drugih. Međutim, Isus ih je isto tako podsjetio da treba vršiti i one manje važne stavke u Zakonu... „Ovo je zadnje trebalo činiti, a ono prvo ne pustiti.“

Dakle, u Novom zavjetu postoje pitanja koja nisu od temeljnog značaja, ali im svejedno trebamo biti poslušni. To su pitanja o kojima Biblija govori. Neka od njih nazivaju se Gospodinovim zapovijedima (1. Kor. 14,37). Ne smijemo ih nazivati nevažnima niti se tako odnositi prema njima.

Te teme uključuju krštenje, rastavu i ponovno stupanje u brak, redosljed proroštava, vjernikovu vječnu sigurnost, pokrivala za glavu kod žena, službe žena u javnoj službi crkve, darove Duha i teme obrađene u pet točaka kalvinizma.

Problem je u tome što kršćani imaju različita stajališta o ovim pitanjima. Premda postoji samo jedno ispravno tumačenje, vjernici se ne mogu složiti oko toga koje je to tumačenje. Veliki i pobožni vjernici ne misle jednako o istim stvarima. Razmotrimo neka od ovih pitanja o kojima nas Biblija upućuje i koja su važna, iako ih se ne smatra temeljima vjere.

Krštenje

U kršćanskoj crkvi prilično je mnogo neslaganja oko načina i značenja krštenja. Neki krštavaju uranjanjem, drugi krštavaju uranjanjem tri puta, a neki krštavaju škropljenjem. Neki smatraju da je krštenje znak poistovjećenja s Kristom u Njegovoj smrti, pokopu i uskrsnuću. Drugi smatraju da je škropljenje simbol silaska Svetog Duha.

Možete biti istinski vjernik i imati bilo koje od ovih stajališta, i to vas ne treba priječiti u zajedništvu. Međutim, kad crkva usvoji jedno stajalište o tome, tada nitko ne smije stvarati probleme namećući neka druga stajališta.

Sasvim je druga stvar kad netko vjeruje u obnovljenje krštenjem, odnosno da se čovjek mora krstiti kako bi se spasio, ili da krštenjem novorođenče postaje pripadnik Kristovog tijela i baštinik Božjega kraljevstva. Ovo je lažno evanđelje, poricanje istine da spasenje dolazi samo po vjeri. Budući da se protivni temeljima vjere, ono onemogućuje zajedništvo s kršćanima koji vjeruju u Bibliju.

Rastava i ponovno stupanje u brak

Neki kažu: „Nema rastave i točka!“ Drugi govore: „Može rastava, ali nema ponovnog stupanja u brak.“ Neki treći kažu: „Može rastava zbog nevjernosti, ali bez ponovne ženidbe.“ Neki pak vele: „Može rastava zbog nevjernosti, a nedužna strana ima pravo stupiti u drugi brak.“ Neki čak govore: „Može rastava zbog napuštanja.“ Nema kraja različitim gledištima, i teško da ćemo ikada postići potpunu suglasnost o ovoj temi dok god smo na zemlji.

Prije ili kasnije svaka lokalna zajednica mora zauzeti neko stajalište o tome u strahu Gospodnjem te se držati svog stava. Pojedinci će možda imati drugačija tumačenja, ali ih ne smiju javno niti privatno nametati drugima kako bi izazvali razdore.

Valja dodati i to da, premda će svaka zajednica usvojiti neko stajalište, stariješine svedjedno moraju posebno razmotriti svaki pojedinačni slučaj. Danas se u bračnim odnosima javljaju tako

komplikirane situacije da nikakva definirana politika ne može obuhvatiti svaki slučaj.

Redosljed proročanstava

Neki vjernici su premilenijalisti, neki su postmilenijalisti, a neki su amilenijalisti. Čak i među premilenijalistima postoje četiri glavne podjele: uzeće prije velikih nevolja, uzeće tijekom velikih nevolja, uzeće prije gnjeva i uzeće poslije velikih nevolja. Svako stajalište ima svoje poteškoće. Osoba može vjerovati u bilo koje od ova četiri stajališta i ipak biti dobar kršćanin.

Svatko treba znati u što vjeruje te se radovati u tome. Međutim, isto tako moramo biti svjesni da ima pobožnih i iskrenih vjernika s drugačijim stajalištima. Ovakve iskrene razlike ne smiju nas omesti u zajedničkom lomljenju kruha. S druge strane, oni koji imaju drugačija stajališta moraju poštovati proročko stajalište zajednice i ne nametati svoja stajališta, jer tako mogu izazvati razdore. Ako netko inzistira na tome da se svi moraju slagati s njegovim manjinskim stajalištem, problemi su neizbježni.

Vječna sigurnost

Mnogi kršćani vjeruju da osoba koja se istinski nanovo rodi ne može izgubiti spasenje. Oni vjeruju da nijekanje vječne sigurnosti dovodi u pitanje dostatnost Kristovog djela i da miješa vjeru i djela.

Ima i drugih koji vole Gospodina, ali ipak iskreno vjeruju da kršćani mogu izgubiti spasenje zbog grijeha. Odbijete li lomiti kruh s njima, to znači da ne biste lomili kruh ni s Johnom Wesleyjem ni drugim ljudima istog duhovnog ranga.

Opet govorimo svakoj zajednici: „Znajte u što vjerujete i zašto u to vjerujete.“ Prihvatite to kao službeno stajalište crkve, a onima koji vjeruju drugačije recite: „Možete imati drugačije stajalište, ali ga nemojte poučavati, ni javno ni privatno. Ako želite razgovarati o tome, obratite se starješinama.“

Pokrivalo za glavu kod žena

S jedne strane stoje oni koji smatraju da je Pavao govorio o pokrivalima za glavu zbog kulturnog okruženja u kojem je živio. Drugi inzistiraju na tome da su u pitanju Gospodnje zapovijedi koje je Pavao utemeljio na poretku i svrsi tvorevine, te da su pokrivala ovdje „zbog anđela“, dakle, za sva vremena, a ne samo za Pavlovo vrijeme. Postavlja se pitanje treba li nositi pokrivalo samo na crkvenim sastancima (ako je tako, što je crkveni sastanak?), kakvo pokrivalo treba biti itd.

Ako starješine zajednice ne zauzmu stajalište o ovoj temi, zbrka je neizbježna. Oni su dužni jasno reći svetima što smatraju da Biblija uči.

Služba žena

Kad žena smije pjevati ili govoriti na crkvenom sastanku? Danas na to ima toliko odgovora da ih je nemoguće nabrojiti. U iskrenoj želji da budu u što većoj mogućoj mjeri poslušni Pismu, starješine trebaju zauzeti jasno i jedinstveno stajalište. Ovi zaključci, koji će se donijeti u molitvi, postat će stajalište zajednice.

Znakovni darovi

Još jedno stajalište koje može izazvati probleme jest karizmat-sko pitanje. Jezici, iscjeljenja i proroštvo su darovi oko kojih se diglo najviše kontroverza. Postoji čitavo mnoštvo različitih stajališta, čak i među samim karizmaticima.

Mi možemo i moramo voljeti kršćane koji se ne slažu s nama, ali ne smijemo dopustiti da neko pitanje izazove razdor. Stoga zajednica mora odlučiti što je biblijsko učenje o toj temi. Starješine imaju i pravo i dužnost biti odlučni sa svakim tko inzistira na širenju drugačijih stajališta koja se suprotstavljaju i prijete miru u zajednici.

Pet točaka kalvinizma

Osoba koja vjeruje u pet točaka kalvinizma vjeruje u potpunu čovjekovu izopačenost, u Božji bezuvjetan odabir, u ograničeno otkupljenje (samo odabrani su otkupljeni), neodoljivu milost i ustrajnost svetih. Neophodno je točno definirati ove pojmove prije no što se može donijeti informirana prosudba.

Mnogi vjernici prihvaćaju samo petu stavku, iako će je možda radije nazvati Kristovom ustrajnošću. Oni koji se ne slažu s ostalima tvrde da je Kristovo otkupljenje dostatno i dostupno svima. Oni isto tako ističu da kalvinizam niječe čovjekovu slobodnu volju, dok je Krist stalno pozivao ljude da odluče žele li se spasiti.

Duhovne kršćane koji pridobivaju duše nalazimo na obje strane ovog pitanja. Vatromet počinje onda kad netko počne nametati svoje stajalište nekome tko ga ne prihvaća, ili kad se uhvati za jednu temu kao da je u pitanju jedina doktrina u Bibliji. Kad ga ušutkaju, on napušta zajednicu i utječe na druge da odu s njim.

Put mudrosti je da privatno držimo svoja uvjerenja, ali da ih ne namećemo drugima kao da predstavljaju cijelu istinu.

Što se tiče svih ovih tema koje jesu važne, iako nisu od temeljnog značaja, zajednica pod vodstvom starješina treba zauzeti jasno stajalište. To treba učiniti nakon pomnog proučavanja i istraživanja, nakon mnogo molitve i u iskrenoj želji za što većim prijanjem uz Sveto pismo. Usvoji li zajednica stajalište koje nije u skladu s Biblijom, shvatljivo je da će se neki vjernici htjeti povući. U takvom slučaju trebaju to učiniti milostivo i bez nastojanja da povuku druge sa sobom.

Budući da je svaka zajednica autonomna, odnosno odgovorna isključivo Gospodinu, nijedna druga crkva niti osoba izvana ne može diktirati politiku u odnosu na ove važne doktrine.

S onima koji se ne slažu s nama u ovim važnim pitanjima trebamo se odnositi u duhu ljubavi. Nemoguće je biti kršćanin i ne znati ništa. Isto tako moramo upamtiti da bismo, kad bismo se vidjeli u svjetlu Božjeg savršenstva, shvatili da mudrost neće umrijeti s nama. Trebamo hoditi ponizno pred Gospodinom.

III. Pitanja koja nisu presudna

Uz pitanja o kojima smo govorili ima i onih koja se jasno mogu nazvati nepresudnima. Kad je o njima riječ, uvijek moramo imati slobodu da izrazimo neslaganje bez izazivanja svade ili podjela. Ovdje vrijedi drugi redak ove formule:

U temeljnim stvarima: jedinstvo.

U nepresudnima: sloboda.

U svemu: ljubav.

Među nepresudnim pitanjima ima onih o kojima Novi zavjet ne propisuje ništa specifično, ali za koje neki smatraju da ipak utjelovljuju važna načela: glasovanje, služenje vojske, vino ili sok od grožđa u Gospodnjoj večeri, jedna čaša ili posebne čašice za svakoga te korištenje glazbenih instrumenata tijekom bogoštovlja.

Glasovanje i služenje vojske

Kad je riječ o ovim pitanjima, svaka osoba mora stati pred Gospodina i pitati ga što želi od nje. Svatko mora biti potpuno uvjeren u svoje stajalište. Kad je to gotovo, osoba se treba držati svojeg mišljenja i dopustiti drugima to isto.

Vino ili sok od grožđa za Gospodnju večeru

Budimo realni! Na obje strane nalazimo valjane argumente. Nema nikakve dvojbe da je Gospodin, kad je uspostavljao Večeru, uzeo fermentirano vino i beskvasni kruh (sok od grožđa nije postojao dok Pasteur nije smislio proces pasterizacije). Međutim, vino je kamen spoticanja ljudima koji imaju problema s alkoholom, a ne smijemo činiti ništa čime bismo mogli spotaknuti druge (1. Kor. 8,13). Osim toga, na mnogim mjestima u svijetu nije moguće nabaviti vino. Uostalom, nisu bitni kruh i vino. Moramo otići dalje od njih i doći k samom Gospodinu.

Jedna čaša ili više čaša

Opet, postoje dvije strane argumenta. S jedne strane čaša simbolizira jedinstvo Kristova tijela. Međutim, kako zajednica raste,

nije neuobičajeno koristiti dvije, tri, pa čak i četiri čaše. A ako može četiri, zašto ne i četrdeset? Dokaz u prilog pojedinačnim čašama u najvećoj mjeri se temelji na opasnosti od širenja bolesti preko zajedničke čaše, budući da vino ne sadrži dovoljno alkohola da bi ubilo klice. Kako god bilo, ne radi se o pitanju od temeljnoga značaja. Ono nam zapravo pruža priliku da iskažemo ljubav i obzirnost onima koji se ne slažu s nama.

Korištenje glazbenih instrumenata

Ovdje također zajednica mora imati slobodu odabrati vlastito stajalište. Nijedno značajno vjerovanje nije se bavilo instrumentalnom pratnjom kao temeljem vjere. Mogli bismo parafrazirati Pavlove riječi a da ih ne iskrivimo: „Uistinu, ne vrijedi ni prisutnost orgulja ni odsutnost orgulja, već novi stvor“ (vidi Gal. 6,15).

Vrijeme održavanja sastanaka

Jasno je da je Gospodin prepustio odluku o ovome lokalnoj zajednici ili njezinim vođama. Ponekad će biti nužno uvoditi promjene, ovisno o lokalnim okolnostima. Najbolje vrijeme za dopiranje do nespasenih na jednom mjestu ne mora nužno biti najbolje negdje drugdje. Tradicionalno vrijeme nije sveto. Moramo biti spremni uvesti promjene kad se za njima ukaže potreba.

Prijevod Biblije

Zbog obilja novih prijevoda Biblije u skorijem vremenu, pojavile su se velike rasprave. Neki vjernici iskreno vjeruju da je Božja istina ugrožena. Drugi ističu da su razlike između uvažених prijevoda male i da ne utječu na vjerske doktrine. Koliko god voljeli bilo koji prijevod, ne možemo tvrditi da je samo on ispravan, jer u tom slučaju nijedan prijevod na nekom drugom jeziku ne bi mogao biti točan.

Svakom kršćaninu valja dati slobodu da ima svoj omiljeni prijevod. Kad osoba govori javno, treba napomenuti iz kojeg prijevoda će čitati ako nije u pitanju onaj koji se najčešće koristi. U pitanju je osnovna pristojnost.

Hrana, piće i svetkovanje dana

Ovo su druge stvari koje su moralno neutralne. U pitanju su postupci koji sami po sebi nisu ni dobri ni loši. Što se tiče takvih stvari koje nisu od presudnog značaja, Pavao piše:

„Samo neka svatko bude posve uvjeren u svoje mišljenje!“ (Rim. 14,5b). On to ne bi rekao za temelje vjere, ali u pitanjima koja su moralno neutralna svatko ima slobodu biti potpuno uvjeren u vlastito mišljenje.

„Sve mi je dopušteno“ (1. Kor. 6,12; 10,23). Ovo se može odnositi jedino na područja i aktivnosti koje nisu zabranjene Božjom riječju.

„Istina, sve su stvari čiste“ (Rim. 14,20b). „Čistima je sve čisto“ (Tit. 1,15). Ovo se ne može odnositi na apsolutno sve, već na sve što nije niti dobro niti loše samo po sebi.

„Ja znam i uvjeren sam u Gospodinu Isusu da ništa nije nečisto samo po sebi“ (Rim. 14,14a). Riječ je o hrani. Prema Starom zavjetu određene vrste hrane bile su nečiste. Pod milošću ovakvo razlikovanje čistoga i nečistoga više ne stoji (Mk 7,19).

Mora biti jasno da Pavao u ovim odlomcima govori o stvarima koje nisu od ključnog značaja. On dopušta razlike u mišljenjima među Božjim narodom. Međutim, do razdora često dolazi upravo zbog ovakvih sporednih stvari. Moramo naučiti razlikovati važno i sporedno.

Zaključak

Napravimo sažet zaključak. Što se tiče temeljnih pitanja, svaka kršćanska zajednica mora biti jedinstvena.

Što se tiče stvari koje prema Bibliji jesu važne, ali nisu od temeljnog značaja, svaka zajednica treba zauzeti stajalište u strahu Božjem. Svako protivno učenje, bilo javno ili privatno, koje može izazvati prepirke ili razdore, ne smije se dopustiti. Ako se osoba ne slaže sa stajalištem zajednice i smatra da, zbog vjernosti Gospodinu, mora otići, treba to učiniti tiho i mirno.

Što se tiče onih stvari koje nisu od presudnog značaja a koje smo naveli, mora postojati određena razina kompromisa radi jedinstva i mira (Ef. 4,1-6). Možda imamo jake stavove o ovim pitanjima, ali moramo priznati da ima kristolikih duša koje se ne slažu s nama. Zbog toga trebamo izbjegavati bilo kakvo pretjerano dogmatiziranje. Cromwell je rekao: „Preklinjem vas blagim milosrdima Kristovim da uzmete u obzir mogućnost da niste u pravu.“ Kad se netko pokušao posvađati s doktorom Ironsideom o nekoj nebitnoj stvari, ovaj je bio odgovorio: „Brate, kad stignemo u nebo, jedan od nas će biti u krivu i moguće je da ću to biti ja.“ Oganj bi se tada ugasio, jer dr. Ironside nije dolijevao ulja na vatru (vidi Izr. 26,20).

Zajednica treba zauzeti jasno stajalište o svim temama o kojima smo govorili. Ako se to ne učini, doći će do zbrke. Vjernici uglavnom žele smjernice koje će slijediti. Kad starješinstvo zauzme stajalište nakon mnogo molitvi Gospodinu, može se reći da je njihova odluka odobrena u nebu (vidi Mt. 16,19; 18,18), pod uvjetom da to ne krši bilo koji biblijski propis ili načelo.

Nikad nije idealno napustiti zajednicu zbog stvari koje nisu od ključnog značaja. Moguće je imati zajedništvo bez potpunog slaganja oko ovih stvari. Tamo gdje postoji ljubav i slomljenost, molitva i strpljivost, poniznost i podnošenje, neslaganja se mogu riješiti prijateljski. Vjernici mogu imati različita mišljenja, a da se ipak ne svađaju.

Jedina situacija u kojoj je bolje otići jest kad je osoba uvjerena da bi svojim ostankom bila nevjerna Gospodinu, ili ako smatra da bi ukoliko ostane uznemirila zajednicu. Čak i tada vrijedi treći redak naše bezvremenske formule: „A u svemu: ljubav“.

Dodatak I

Po jedan pastor za svaku crkvu?

Predodžba o tome kako jedan čovjek vodi slavljenje Gospodnje večere i propovijeda stalno ili najčešće, ne odgovara obrascu kakvog vidimo u Novome zavjetu. Teško je u to povjerovati zbog višestoljetne tradicije koja se temelji na klerikalnom sustavu. Pa ipak, ta cijela ideja o podjeli vjernika na kler i laike ne nalazi podršku u Svetome pismu. Ona je strana Novome zavjetu. Ne postoji biblijski temelj na temelju kojeg vjernik može govoriti o *svom pastoru* niti pastor o *svojoj crkvi*.

Nigdje u Novome zavjetu ne nalazimo naznake o postojanju crkve koja je imala samo jednog klerika. Pavao opisuje organizaciju crkve u Filipljanima 1,1. Ona se sastoji od svetih, starješina (nadglednika) i đakona (poslužitelja). Da je postojao jedan čovjek kao vođa, Pavao bi ga iz poštovanja uključio u pozdrav. Albert Barnes piše u svom tumačenju 1. Timoteju 3: “Ovdje ne nalazimo naznake o postojanju nekoga tko je iznad starješina i đakona. Apostol Pavao ovdje daje izričite upute o organizaciji crkvene zajednice. Bilo bi stoga neshvatljivo da je propustio spomenuti jednu takvu kategoriju ‘prelata’ u crkvi, pod pretpostavkom da ona postoji. Zašto ne ukazuje na nju? Zašto ne spominje kvalifikacije za nju? Ako je Timotej bio takav prelat, nije li trebao tu službu prenijeti na druge? Ne bi li bilo prikladno navesti preduvjete koje čovjek mora ispuniti da bi pripadao ovoj kategoriji? Zar poštovanje ne bi zahtijevalo da Pavao barem sugerira postojanje te službe kojoj je i sâm Timotej pripadao?”²⁹

Uloga evangelizatora, pastira i učitelja jasno je opisana u Efežanima 4,12. Oni trebaju opremiti svete za služenje u izgradnji tijela Kristovog.

Vidimo na koji način su apostoli i njihovi suradnici izvršavali ovaj zadatak. Pavao je bio putujući evangelizator. Najduže je boravio na jednom mjestu u Efezu, i to dvije godine. Tijekom svo-

²⁹ Barnes, A.: *Barnes on the New Testament*, svezak VIII, Solunjanima-Filipljanima, str. 155.

je cjelokupne službe, u tom gradu boravio je ukupno tri godine. Imao je jasnu strategiju. Najprije se trudio dovesti ljude do spasenja, zatim ih je poučavao istinama Božje riječi i na kraju doveo do zrelosti Gospodinovih slugu. Čim su se počeli sami snalaziti, apostol je krenuo dalje. Smatrao se nepotrebnim.

Timotej i Tit nisu bili pastori u crkvi. Putovali su po Pavlovim nalozima baviti se problemima i rješavati poteškoće u različitim crkvama.

Neki pokušavaju utemeljiti ideju o posvećenim klericima na ideji novozavjetnih nadglednika (biskupa)³⁰. Ali ne smijemo za boraviti da se nadglednici povezani s određenom lokalnom crkvom uvijek spominju u množini. Novi zavjet naučava da crkvu vodi nekoliko starijina.

Kad gradimo crkvu na jednoj osobi, bez obzira koliko ona bila izvrsna, briljantna, rječita ili nadarena, postupamo suprotno Božjem načelu. Krist je glava crkve. On je središte oko kojeg se treba okupljati njegov narod. “Saberite mi sve pobožnike koji žrtvom Savez sa mnom sklopiše” (Psalam 50,5). “Jer gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, tu sam i ja među njima” (Matej 18,20).

Iznenaduje što mnogi vodeći kršćani priznaju da podjela na kler i laike ne odgovara idealu Svetoga pisma. Neki od njih čak su i sami pastori ili svećenici. Evo njihovih uvjerenja.

Alexander Maclaren (rukopoloženi baptistički propovjednik, 1826. – 1910.) napisao je: “Danas je uobičajeno da je javno propovijedanje u crkvi rezervirano za službeno postavljenu kategoriju. Potpuno sam uvjeren da je ovakvo postupanje uzrokovalo mnogo štete. Na kojem temelju smije samo jedan muškarac uvijek govoriti? Zašto trebaju stotine ljudi, koji bi zapravo mogli poučavati, samo u tišini sjediti i slušati ili se praviti da slušaju?”³¹

J. I. Packer navodi svjedočanstvo. On je posvećeni klerik anglikanske crkve i profesor na Regent Collegeu. “Pod klerikalizmom podrazumijevam kombinaciju zavjere i tiranije u kojoj klerik tvr-

30 Ova riječ različito se prevodi u različitim prijevodima: biskup, starijina ili nadglednik. Odnosi se na ljude koji su nazvani *starijinama* lokalne crkve (zajednice) (usp. Djela 20,17.28; Tit 1,5.7).

31 *The Expositor's Bible, Colossians and Philemon*, London: Hodder & Stoughton, 1903., str. 328-330

di da je cjelokupna duhovna služba njegova odgovornost, a ne odgovornost zajednice. A zajednica na to pristaje. Ovakvo shvaćanje u načelu je štetno, a u praksi gasi Duha.”³²

John Stott bio je rektor u crkvi All Souls Church, Langham Place u Londonu. Napisao je u jednoj od svojih knjiga: “Koji oblik crkve trebamo dakle usvojiti? Tradicionalan model izgleda poput piramide. Pastor se nalazi opasno visoko na vrhu, poput malog pape s vlastitom crkvom, dok se ispod njega nižu laici u različitim značajnim rangovima. Ova slika je potpuno nebiblijska! Jer Novi zavjet ne pokazuje jednog pastora s poslušnim stadom, već vodstvo u obliku nekoliko nadglednika i sa suradnjom svih članova crkve.”³³

Donald Grey Barnhouse, nekadašnji pastor crkve Tenth Presbyterian Church iz Philadelphije u SAD-u, o tome je rekao: “Već krajem prvog stoljeća unutar crkve pojavila se jedna skupina koja se uzdigla iznad laika i počela vladati njima. Pritom je Petar i na to upozorio. U pismu crkvi u Efezu u Otkrivenju 2 vidimo da je postojala skupina nikolaita. To ime na grčkom znači da su ti ljudi vladali nad laicima. Svemogući Bog u pismu govori da mrzi djela onih koji zagovaraju ili vrše vlast nad tijelom Kristovim.”³⁴

Leighton Ford, američki evangelizator, napisao je: “Kad ozbiljno shvatimo novozavjetni uzor, mijenja se naš cjelokupan rječnik. Kao što je rekao Richard Halverson: Kad pitamo: ‘Koliko suradnika ima vaša crkva?’, uobičajen odgovor je: ‘Jednog’, ‘Dvojicu’ ili ‘Petoricu’, ovisno o tome koliko ljudi je u njoj zaposleno. Ali pravi odgovor glasi: ‘Sto’ ili ‘Dvije tisuće’, ovisno o tome koliko ima članova. Svaki vjernik je suradnik... Crkva koja svoju evangelizaciju ograniči na rad stručnjaka – pastora ili evangelizatora – osujećuje namjere svoje glave i kvari jedinstven uzor prvih kršćana.”³⁵

32 Packer, J. I.: *Keep in Step With the Spirit*, Old Tappan: Fleming H. Revell Co., 1984., str. 29.

33 Stott, John: *The Message of Ephesians: God's New Society*, Downers Grove: InterVarsity Press, 1979., str. 167.

34 *The Measure of Your Faith*, str. 21

35 Ford, Leighton: *The Christian Persuader*, New York: Harper & Row, 1966., str. 49.

E. Stanley Jones, kapelan metodističke crkve i misionar u Indiji, jasno se izrazio u jednakom tonu: “Crkvu u Antiohiji osnovali su laici, vodili su je laici i širila se radom laika po cijelome svijetu. Ovo načelo moramo oponašati da bismo i danas nastavili graditi crkvu. Sljedeće duhovno probuđenje doći će od laika. Nekada je težište bilo na kleru. Sada se težište prebacilo na laike. Mi klerici, misionari i evangelizatori nikada nećemo dosegnuti svijet. Ima nas premalo za to. Čak i kad bismo to mogli učiniti, to ne bi bilo dobro. Time bismo osiromašili vjerne i oduzeli im duhovni rast i zrelost koji se postižu time što se vjera predaje drugima. Ali nikada nećemo dovesti laike do toga da preuzmu odgovornost za izgradnju crkve i za širenje vjere sve dok govorimo: ‘Dođite i pomognite pastoru!’ Jer tada oni misle, a ponekad to čak i kažu: ‘Zašto to trebamo činiti? To je njegov zadatak. Za to je plaćen.’³⁶

Forma normalne crkve teži proizvesti anonimnost. Crkva treba biti tiha i sve prihvaćati, pastor treba donositi inicijative i dosezati druge. Kroz ovakvu formu nastaju gledatelji i promatrači. Ova forma osujećuje suradnju i proizvodi besposličare, parazite. Ti muškarci i žene tijekom tjedna vode velike odjele, realiziraju projekte, utječu na mišljenje mnogih, u svojoj ruci drže sudbine i umijeća stotina ljudi. Ali u nedjelju od njih se očekuje da se poput voska predaju u ruke pastoru, da postanu neaktivni – i sve to kao da baš tako žele. Imaju malo odgovornosti i zato se ne uključuju. Osim toga, govore: ‘Hvala za lijepu propovijed.’ Imaju malo posla i zato se njime uopće ne bave.³⁷

Vjernici kao cjelina nalaze se na tribinama kao gledatelji, a klerici igraju igru na igralištu. Kad klerik zabije gol ili osvoji bod, hvale ga: ‘Dobar pastor. Nadam se da ga neće zamijeniti!’ Ovakvu konstrukciju treba promijeniti. Vjernici trebaju sići s tribina i preuzeti igru na igralištu kao igrači. A klerici moraju ovaj laički pokret voditi, bodriti i duhovno poticati. Hoće li zbog toga biti degradirani? Ne, već će napredovati! Jer bolje je biti trener, nego

36 Jones, E. Stanley: *The Reconstruction of the Church – On What Pattern?*, Nashville: Abingdon Press, 1970., str. 42,43.

37 Ibid., str. 108-109

igrač. Bolje je navesti desetoricu da rade posao, nego raditi posao umjesto desetorice.”³⁸

Brian Green, kršćanski pisac, rekao je: “Budućnost kršćanstva i evangelizacije svijeta leži u rukama običnih muškaraca i žena, a ne prvenstveno u rukama profesionalnih klerika.”³⁹

Adolf von Harnack (povjesničar crkve, 1851. – 1930.) rekao je: “U ranim danima Rimskog carstva crkva je izvojevala svoje najveće pobjede. Na koji način? Ne kroz službene propovjednike, učitelje ili apostole, već kroz laike koji su sebe smatrali misionarima.”⁴⁰

J. A. Stewart, misionar i pisac, osvrnuo se na vrijeme apostola i zaključio “da je svaki član crkve izlazio s namjerom pridobivanja duša kroz osobne susrete. Tada su dovodili tu novorođenu djecu u vjeri u lokalne crkve u kojima su učili i jačali se u vjeri u svog Spasitelja. Nakon toga i sami su izlazili da bi činili to isto”.⁴¹

Danas, kada mnogi evanđeoski kršćani izlaze iz klerikalnog sustava, mnogi se ponovno pridružuju crkvama koje imaju samo starješine i đakone. Žele zamijeniti tog jednog čovjeka koji je za njih preuzimao zadatke u crkvi. Odriču se mnogo toga i za uzvrat malo dobivaju. Njihov je zahtjev: “Dajte nam pastora kao što ga imaju u drugim crkvama.” “To je poput pojava u društvenim znatnostima: vjernici preuzimaju popularne trendove koje su svjetovni stručnjaci davno iskritizirali i proglasili zastarjelima.”⁴²

38 Ibid., str. 47

39 Citirano u: E. Stanley Jones: *Conversion*, Nashville: Abingdon Press, 1959., str. 219

40 Ford, Leighton: *The Christian Persuader*, str. 46

41 Ostala dokumentacija nije na raspolaganju.

42 Paul Vitz, citirao Dave Hunt u: *The Seduction of Christianity*, Eugene: Harvest House Publishers, 1985., str. 205; njemački prijevod: *Die Verführung der Christenheit* (CLV).